

به سهرهانه
کاریگه رهگانی

هاوسه ران

نووسینی
ماموستا عبدالجلیل

منتدی اقرا الثقافی

ههولیر / ۲۰۱۵

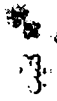
www.igra.afilamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

بەسەرھاتە کاریگەرەکان بۆ ھاوسەران

حاجی عبدالجلیل

ناسنامى

ناو: به سهراته کارىگهره کان بو

هاوسهران.

نووسينى: حاجى عبدالجليل.

بابمت: کومه لايه تى.

تيراژ ۱۰۰۰ دانه.

چاپ: په کهم/۲۰۱۴.

چاپخانه: روژه لات.

له پهرنومبراپه تى گشتى کتیبخانه گشتیه کان ژمارى سپارنى (۷۱۴ ای سالی ۱۴۰۱ ای پندراوه

۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

mdmaktaba@gmail.com

بەسەرھاتە کاریگەرەکان بۆ ھاوسەران

حاجى عبدالجلیل

كۆمەللە چىرۆك و سەربووردەمىيەكى خىزانى راستەقىنەى پەند
ئامىزە ، لەدوورونزىك روويانداوہ ، وىرايى ھەندىك چارەسەرى

يەكەم چاپ/ھەولتەر

٢٠١٥ ز ١٤٣٦ ك

بسم الله الرحمن الرحيم

دەسپىك

﴿ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴾ (۲) ﴿ يوسف: ۳ واتە: ئىمە چاكتىن بەسەرھاتت بۇ دەگىرىنەۋە ئەى محمد ﷺ بە ھۆى ئەم قورئانە كە نىگامان كىردىۋىلاى تۇ لەكاتىكىدا تۆلەپىش ئەم قورئانە ئاگادارنەبوۋى. (لەۋانەش ۋەكوبەسەرھاتى يارانى ئەشكەۋت ۋەزەرتى يوسف ۋەزەرتى مەرىم سەلامى خاۋايان لى بىت)ەتد

سوپاس ۋەستايىش بۇخاۋايى مېھرىبان، دروود ۋە سلاۋىۋىگيانى پاكى پىشەۋامان، بىگومان ھەرلەۋرۋژەى ژيانى مرۇف لەسەرئەم زەمىنەدەستى پىكردوۋە، لەگەل بوۋنى مرۇفەكانىش روداۋ ۋە بەسەرھاتەكانىش دەستيان پىكردوۋە لەگەل تالى ۋشېرىنى ژيان ئاۋىتەبوۋن، ئەگەربەمىژۋەداجىنەۋەدەبىنن، كەبەسەرھاتەئەۋەندە زۇرن لەژمارەنايەن ، جا تىياندا لە بارونالەبارھەن كەدەكرى مرۇف سوودوپەند ۋ نامۇژگارىان لى ۋەربگرى بۇژيانى خۇى، ژىر ئەۋ كەسەيە كەپەند لە خەلكى ۋەربگرىت، نەك خۇى بكات بەپەند

تابىي لىكەداربىيىت، جا بەراستى ئەم كىتەبە (بەسەرھاتەكارىگەرەكان
 بۆھاوسەرەن) چەندەن بەسەرھاتى تالوشىرىنى تىدايە ھەر لە
 كۈنەو لەسەردەمى پىغەمبەرەو (ﷺ) تاكو ئەمرۇ، لە
 بەسەرھاتى دوورو نزيك وپەند نامىز كە ئەگەر ھەر كەسك
 بيانخوئىيەتەو بەوردى ئەوا زۆر سووديان ئى وەردەگىرت بۆ زىانى خۆى
 و بەتايىبەتى لەزىانى (ھاوسەرايەتيدا)، كە بەراستى بۆيان دەبنە مەشخەلى
 رىي، و ە رۆشنىردنەو رىگى زىان بۆھەردووجىھان.

كوردستان

ھەولير / حاجى عبدالجليل

ناهی دایک

گەنجیک دەگیریتەووە و دەلی:لەو کاتەى کە باوکەم مرد هیشتا منداڵ بووم، ناچار بووم بە سەرپەرشتکار و خەمى مال و دایکەم کەوتە ئەستۆ،دایکەم بەکارهەکەرى مالان کارى دەکرد تا پارویک نان پەیدا بکات، منیش تاقانە بووم، دایکەم بۆم باش بوو، چووومە قوتابخانە و دەستم بە خویندن کرد تازانکۆشم تەواو کرد،زۆر لەگەڵ دایکەم باش بووم ، ناوم لەدەرەوێ ولات دەرچوو بۆ خویندن زۆر بەپەرۆشى و چاوى پڕ فرمێسک بەرپۆ کردم هەردەمىگوت:گورم پۆلە زۆر ئاگادارى خۆت بە و هەوالت لێم مەبەرە،نامەم بۆ بنێرە تاكو لە حال و کاروبار و تەندروستىت دلتىا بم.

دواى سالانىكى درێژ خویندنهکەم تەواو کرد و گەرپامەو،بەلام وەکو کەسىكى جىاواز لە پێشتر، و شارسانىهتى پۆژئاوا کارى تیکردبووم، و گۆرا بووم و باومرم بێجگە لە شتە مادىهکان بە هیچىدى نەماوو (پەنا بەخوا).

بە پێشەیهكى بەرزدامەزرا،هەولى دروست کردنى خێزانم دا،دایکیشم ناھرمێتىكى زۆر جوان و دیندارو دەولەمەندى بۆ

دۆزيمەۋە، بەلەم مەن پەتم كىردەۋە، چۈنكى دىندارىم بە كۆنە پەستى

دەزانى، خەنەم بە دۈرۈۋى مۇدىرن دەبىينى!!

پاش شەش زىانى ھۈسەرىم پىكەينە، ھۈسەرىم ھەر لە سەرتاۋە

زۆر پكى لە دايكىم دەبەۋە، پۇزىك لە پۇزان كە چۈۈمە مائەۋە

دېتەم ھۈسەرىم دەگىيا، لىم پىرسى بۇچى دەگى؟

ھۈسەرىم گۈتى: بىزانە يان مەن ھەلبىزىرە يان دايكت مەن ناتوانەم

لەم مائەدا لەگەل دايكت دا بىزىم....

شىت و ھار بووم يەكسەر دايكىم دەرگىر، دايكىم بەگىران

دەرچۈۈرۈشت، بەلەم ھەر دەيگۈت كۈرەكەم خوا بەختەۋەرت

بكات.

سەرنج بىدەن لە دلى دايك چەندە گەۋرە و پىر سۆزە پۇلە

تاقانەكەى دەرىدەكات بەلەم ئەۋ ھەر داۋايى كامەرانى و

بەختەۋەرى بۇ دەكات ئاي لەدلى دايك !!!!

كۈرەكە دەلىت پاش چەند سەعاتىك پەشىمان بوومەۋە و بەدۋايى

دايكىم دا چۈۈم، بەلەم نەمدۈزىيەۋە و گەپامەۋە بۇ مائەۋە

ھۈسەرىم بە فىل و تەلەكەبازى لە بىرى بىردەۋە...

پاش ماوهیهك توشی دهردیكى بیس هاتم، دایکم بهوهی
زانیبوو، هاتبوو نه خوشخانه به دوامدا به لام من ناگادار
نه بووم، هاوسهره کهم پیی گووتبوو:

کورده کهت لیله نییه چیت لیمان دهوی نه هیچی نییه و نه هیچی
تۆ برۆ...

دوایی ماوهیهکی دریز له نه خوشخانه دهرچووم، پیشه کهم له دهست
چوو بوو، زۆر قهرزار بوومهوه، به هوی دهستبلاوی وسته می
من و هاوسهره کهم، هاوسهره کهم که منی بینی په رپوت مامه وه: گوتی
به خوا من پیت رازی نیم من ناتوانم له گهل تۆ بزیم به په رپوتی
و قهرزداری تۆ نه دار و ههزاری و بی کارو پیشه له ناو خه لکی
قیزه ونی، به راشکاوی دهمه وی ته لاقم بدهی من ناتوانم له گهل تۆدا
ژیان به سهر ببهه...

ئهو قسانه وهکو هه وره تریشقهیهك بوون به سهرم داکهوت، بۆیه
ته لاقم دا، که میك میشکم هاته وه سهر دایکم هاته وه بیر که بچم
بیگه رپنمه وه لای خۆم و دهستم کرد به گه ران به دوایدا، له
دواجاردا دۆزیمه وه، به لام چ دۆزینه و میهك له خانه ی بینه وایان
دۆزیمه وه، که چوومه لای دیتم کاریگهری فرمیسك و گریان له
پوخساری دیاربوو، که وتمه سهر پنییه گانی و دهستم کرد به ماچ

کردنی ههتا زۆر گریام ئه‌ویش له گه‌ل من زۆر گریاسه‌عاتیکمان
پێ چوو، ئه‌وجا بپارم دا به‌ئێنم پێ دا که‌وا بۆ هه‌میشه خزمه‌تی
به‌کم و له فه‌رمانه‌کانی خوداش دهرنه‌چم ئیدی.

به‌ئێ به‌پراستی بپێزی و ئازار دانی دایک و باوک به‌پراستی
سته‌میک یه‌که‌جار زۆر گه‌وره‌یه (به‌تایبه‌تی دایک) هه‌روه‌کو ئه‌م
که‌وره‌مان بینی که‌ له ئه‌نجامی بێ وه‌فایی چی به‌سه‌ر هات و هه‌موو
به‌خته‌وه‌ریه‌کی ژیا‌نی له ده‌ست چوو، به‌پوت مایه‌وه، چونکه
ئه‌گه‌ر هه‌موو تاوانیک خودا بۆ قیامه‌ت دوا‌ی بخت به‌لام تاوانی
به‌رانبه‌ر دایک و باوکان خودا له دونیاش تۆله‌ی لێ ده‌کاته‌وه و
هه‌روه‌ها به‌هه‌شتی رازاوه‌ی خوداش له‌و جیهان له ده‌ست ده‌چی، جا
به‌پراستی ئه‌وه به‌زه‌یی خودا بوو که‌وا ئه‌و که‌ره له کو‌تایدا هاته‌وه
سه‌ر خۆی رپگایی راستی دۆزیه‌وه، ئه‌گه‌رنا ده‌با هه‌موو ژیا‌نی هه‌روا
له به‌ده‌بختی و چاره‌ڕه‌شیدا به‌سه‌ربرد بایه‌و سه‌رو هه‌ردوو
جیهانی بدۆرانده‌بایه.

خوا‌یی گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ، وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ، فِي

عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾ لقمان: ١٤

واته: فهرمانمان داوه كه ئادهمیزاد به چاكه پرفتار له گهڵ دایك و باوكی بكات، دایك نو مانگ لهسكى به ئازارهوه هه ئیگرتووی، دوايى دوو سال له شیر برینهوهی ئه ی مرؤف سوپاس گوزاری من و باوانت بکه و گه رانه و ههش بۆ لای ئیمهیه.

ههروهها جارێکیان کابرایهك هاته خزمهتی پیغه مبهه (ص) گوتی: ئه ی پیغه مبهه ر خو ا(ﷺ) کی له هه موو کهس شایه نتره که به خێوی بکه م و خزمهتی بکه م؟

فه رمووی: دایکت.

گوتی: دوايى کی؟

فه رمووی: دایکت.

گوتی: دوايى کی؟

فه رمووی: دایکت.

گوتی: دوايى کی؟

فه رمووی: نه و جا باوکت.

ئهم فه رموودهیه بوخاری و موسلم گیراویانه ته وه

دایه

خۆشەویستەكەم دایەى شیرینم
هەوینی ئەوین و مایەى ژینم
لە دووریت پەست و چاو بەگرینم

ئەى پەرۆشتەىن كەس لەم دنیاىە
بەنرخترین سەرمایە دایە
خۆشەویستیت قەت كۆتایى نایە

نازانم لە سۆزت چى دەربەرم
بەرانبەر یادگاریت واقى و ڕم
بە ئەشك چى بنوسم خامە شرم

لەو ڕۆژەى بارگەت تێك نا بەرەو دوور
مەنت بەجى هێشت لەو پەرى ناسۆر
ئیدی چۆن چاو بە ئەشك نەبم زۆر

دايە خۆشەويىستى ئەى پەرورەدگارم
مەن لە سۆزى گەلىك شەرمەزارم
هەرجىت بۆ بىكەم ھەر قەرزەرم

بەلەن بى تامابم لە ژيان
وەفادارت بى بە دل وگيان
چاكەم ھەمووى پىشكەشت بى قوربان

دايە پەيمان بى لە بىرت نەكەم
لە نويزەكانم نازات بۆ بىكەم
تەمەنم فيدات بى دلسۆزەكەم

دايە ھە چى بۆت بىكەم ھەر كەمە
چونكە ژيان بى تۆ ئەستەمە
ئىدى تادىدارت گلكۆت رىگەمە

۲۰۰۸/۲/۲

بيۋەژن

پياۋيڭكى كاسىب پاش ئەۋەدى بەرەنجى شانى خۇي پارمىيەكى
كۆك—بىردەۋە ، ويستى خانويڭ بىكپى تامىندالەكانى تىيىدا
بىجەسىنەۋە،بۆيە چوۋە لاي نوسىنگەيەكى كپىنى خانوو بەرە،
گوتى:دەمەۋى خانويڭم بۇ بدۆزنەۋە.

خاۋەن نوسىنگەگەش گوتى:سبەي ۋەرەۋە لە فلان گەرەك
خانويڭمان بەۋ پىناسەيە ھەيە بۇ فرۆشتەنە.

كپىارەگەبۇ سبەي چوۋەۋە لاي دەلالەكە، پىي گوت:بابچىن
تە ما شايى خانوۋەگە بىكەين.

پىكەۋە بەرەۋ خانوۋەگە چوۋن لە دەرگايان دا چوۋنە ناۋ
خانوۋەگە...

كەسەكپىارەگە بۇ سەپىرى خانوۋەگە چاۋى بەۋ لاۋ بەۋلادەگپىرا،
لەۋ كاتەدا ژنىڭ ۋ كۆمەلە مىندالتيكى وردى بەرچاۋ كەۋت كە لە
گۆشەيەكى مائەكەدا دانىشتىۋون ۋ دەگپىران.

ژنەكە دەنوزايەۋە ۋ دەيگوت:خاۋ ئەۋ كەسە بگپى كە دەيەۋى لەۋ
خانوۋە دەرمان بىكات ۋ ئاۋارەمان بىكات،لەۋ كاتەدا كپىارەگەگويى
لە نوزەي ئەۋ ژنە ۋ ديمەنى مىندالەكان بوۋ،كزەي لە جەرگىۋە ھات

یه کسەر له مائه که دەرچوو، ده لاله کهش به دوایدا رایده کرد و هەر
دهیگوت: خانوه که باشه؟ هابه دلته؟...

کرپاره که گوتی: جارێ تۆ له من گه پێ، باسی ئه و ژن و مندالانه
بۆ بکه چپانه؟

ده لاله که گوتی: به سه رهاتی ئه و ژن و مندالانه ئه وهیه که وا
باوکه که یان خاوهنی ئه و خانوو بوو مردوووه، خانوه کهش به ناوی
ئه وه ئیستاش کهس و کاره کهی ده یانه وێ ئه و خانوو به فرۆشن و
وهکو میرات پاره کهی به سه ر خۆیان دابهش بکه ن، ئه م هه تیوانه
که بیکه سن نازانن سه ر به گوێ دا بکه ن ئاواره و په رگه نده
دمبن، بۆیه ده گرین و دهنوزینه وه. کرپاره کهش گوتی: ئه م خانوو
من رازیم بیکرم و پاره کهی چه نده؟ سه بهی ده یهینم، له سه ر کرپنی
خانوه که پێک کهوتن، بۆ سه بهی پاره کهی به ردو دایی به ده لاله که و
پیکه وه چوونه وه مائه که له و کاته دا دیتی خه م و ترسی ئه و کۆس
که وتانه زیاتر بووه و زۆر به کوڵ ده گرین.

کرپاره کهش پرووی کرده دایکه که و گوتی: خوشکی هیچ خه فهت مه
خۆن و مه گرین من ئه و خانوو م کرپوه، هه تا هه تایه له ناوی
به مینه وه و پاشان به رۆ به شه میراته کهی خوشت وه به رگه ر، ئه وه ش
تا پۆی خانوه کهیه به ناوی تۆم کردوه.

لهو کاتهی ئەو ژن و مندالانه ئەو ههوالهیان بیست گهشانهوهو
خهریک بوو له خویشیان بفرن،دمستیان بهدوعا و سوپاس گوزاری
کرد لهسهر پیاوهرتیوبهخشدنمیوخیڕخوازی ئەهوکهله پیاوه
بهخشدنیه.

پیاووهکه پۆشت و له جیاتی ئهوهی خانووهکه بۆ خانهوادهکهی خۆی
 بکری و تیدا بجه سیئهوه، به لکوله پیناوی خوا به خشیه ئهوه خیزانه
 بینهوایه بپناز و ههزاره، به لای به پراستی ئهوهیه سهروهری و
 پیاووهتی، (کاک سالم) که نهه به سه رهاته دهگپێتتهوه ده لای پاش
 ئهوهی ئهوه خیره گه ورهه کرد نازانه چون خوای گه وره ده رگایی
 خیر و به رکه تی به سه ردا کردمه وه دهستم بۆ هه ر شتی که ده بر د
 بۆم ده بووه زیڕ و خیر و به ره که مت ، هه تا وایی لای هات زۆر
 ده و له مه نه ده بووم مال و مندا له گانه که و تنه ناو ناز و نیعمه ته گانه
 خودا، به لای ئه مه یه ئه نه جایی به خشن ده یی و ده ستر او ده یی و
 خیر خوازی هه ره و گو پیغه مبه ر (ﷺ) ده فه ره مو ویت:

(یا ابن ادم انفق ینفق علیک).

واته : ئه‌ی نه‌وه‌ی ئاده‌م ببه‌خشه‌ خوا‌یی گه‌وره‌ پیت دمه‌خشی‌ت و ناز و نیعمه‌تی خو‌ی به‌سه‌رتدا ده‌رپژئی ، به‌ئێ پاش نه‌وه‌ی ئه‌و خێرخوازه‌ کو‌چی دو‌یی کرد هیشتا هه‌ر مندا‌له‌کانی له‌ خێر و به‌رکه‌تدا ده‌ژین ، بی‌گومان ئه‌و خێرخوازه‌ش کاتێک له‌رو‌ژی

قیامه‌تدا کهس به‌که‌لکی کهس نایه‌ت خوایی گه‌وره به‌به‌هه‌شتی
 خوئی شادی ده‌کات و ده‌یکاته یاوهری پی‌غه‌مبه‌ری خوشه‌ویست
 به‌ده‌قی ئەم فەرموودیه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر (ﷺ) که ده‌فه‌رموئیت:
 (أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ كَهَاتَيْنِ فِي الْجَنَّةِ).
 واته: من و سه‌ر په‌رشکاری هه‌تیو وه‌کو ئەم دوو په‌نجه‌یه‌ین پیکه‌وه
 له به‌هه‌شتدا، ئاماژه‌ی بۆ په‌نجه‌ی گه‌وره و په‌نجه‌ی شه‌هاده کرد
 خوا به‌قسمه‌تی ئیمه‌شی بکات ئامین.

پۇڭزان پۇڭزى لە دوایە

پیاویك هەبوو زۆر دەولەمەند بوو،خودا بەسەرى داياراندىبوو، لە
هیچی كەم نەبوو،لە ناز و نیعمەتى خوادا دەژیا،ژنیكى زۆر چاك و
پاك و خیرخواز و بەرچاو تیری هەبوو ، بەلام كابرا زۆر چاو
چنۆك وخیرنەخوازبوو،ژنەكەى زۆر هەولتى دەدا كەوا فیرى چاكەى
بكات و پەوشتى بگۆریت ، بەلام ئەم زۆر سەرسەخت و لە خو بايى
لە خوا نەترس بوو.

پۇڭزىك لەپۇڭزان پیکهوه لەسەر خواردنیكى خوش و چەور
دانیشتبوون لەو كاتەدا هەژاریكى برسى لەدەرگایى دا،خاوەن
مالەكەش چوووە دەرەووە گوتى ها چیت دەوئ؟

كەسە هەژارەكەش گوتى:زۆر برسیمەو پارویك خواردنم دەوئ زگە
برسیهكەم پئ هیمن بكەمەووە كاتیك خاوەن مالەكە گوئی لەو
قسانە بوو چاوى چوووە پشتى سەرى و سور هەلگەرا و زۆر
بەتورەى و جویندان و نەفرەت كردن وەلامى هەژارەكەى دایەووە و
دەرگایى بەرو داخست و دەرى كرد.گوتى : من بكەم تۆش بخۆئ؟
ژنەكە گوتى:ها پیاووەكە خیره چى بوووە؟

پیاوکه گوتی: هیج و پوچیک هاتۆته بهر دەرگا و داوایی خواردن
دهکات، دهرانی من زۆر رکەم لەو جۆره کهسانه دهیتهوه!

ژنه کهش گوتی: ئەگەر پاروئیکت دابایه چی دەبوو؟

پیاوکه گوتی: پاروی چی؟ من بهئارەقەیی نیوجەوانی خۆم پەیدای
بکەم و بیدەمه خەئکی؟

ژنه که گوتی: خوایی گەوره زۆری پێ بەخشیوین سوپاس بۆ خوا.

پیاوکه گوتی: ئەگەر ئەو قسانه بکەیی نەهیچی من و نەهیچی تۆ.

ژنه که: پیاوکه پاش ئەو هەموو ژیانه پێکه و دهمان بەسەربردنهوها
رەفتارم لە گەڵدا دهکەیی و هەرەشەم لێ دهکەیت؟

لەدوای مشت و مەڕێکی زۆر پیاوکه وتی: بڕۆ تۆم تەلاق دا...

ژنه که رۆیشت و لێک جودا بونهوه رۆژگار هات و رۆژگار رۆیشت
ئەو ژنه ستهم لێ کراوه، قەدەری خوا شوی بەپیاوئیکی زۆر
بەخشنده و میهرەبان کردەوه لە پاداشتی ئەو ستهمەیی که لێی
کراوو ئەو پیاوہی هەبوون و خێرخواز بووبەلام میردەکهی
پیشتری هیچی نەماو پەرپوت بوو، بووه سوالکەر، رۆژیک ئەو ژن و
میردە لەسەر سفرەیی نان خواردن زۆر بەخۆشی و ئاسودەیی
دانیشتبوون نانیاں دەخوارد، لەو کاتە لە دەرگا درا.

ژنه که گوتی کییه؟

وہلām درایہوہ:ہہژاریکم وا لہ برسان دہمرم پڤحمم پی بکھن ،
میڤدہکھی گوتی:بڤڤڤ ټہو مڤیشکھ سوور کراوہیہیی بدہری.ژنہکھ
چوو مڤیشکھکی دایہ و بہ گریان ہاتہوہ، پیاوہکھی لی
پرسی:بۆچی دہگری؟

ژنہکھ بہسہرہاتی خۆی بۆی گپڤایہوہ و گوتی:پڤڤڤکی ټہوہا
میڤدہکھم ہہژاریکی برسی شاپ داو ہیچی نہدایہ و دہری کرد و
ہمر لہسہر ټہو ہہژارہ منی تہلاق داو بہڤڤ ی کردم..... ټہو
ہہژارہی بہردہرگامیڤدی من بوو.

پیاوہکھش گوتی:ټہوجا سہرت لہچی سورپماوہ ټہو ہہژارہش من
بووم!!!

بہټی بہم جۆرہ ټہو ژن و میڤدہ زۆر بہشادومانی و دل فراوانی و
دہست کراوہی دہژیان ټاوڤیان لہ ہہژاران و نہداران دہدایہوہ و
کھسیان بی ټومپد بہڤڤ نہدہکرد، خواش ہمر زیاتڤیریانی پی
دہبہخشی و لہناو ناز و نیعمہتی خوادا دہژیان پیاوہکھی
یہکھمیش بہ چاو چنۆک و چروکی ہہموو نیعمہتیکی لہ دہست
چوو لہپ و لہپ کھوت و کھوتہ ناو دہردہسہری و ناخۆشی و
چہرمہسہری، ہاتہوہسہرساجی عہلی چونکھ دلی پڤحمی تیڤدا
نہبوو.

پېغه مېهر ﷺ فەر موو يه تی: (مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ)
 واته هەر کەس رەحم بە خەڵکی نە کات خواش رەحمی پێ ناکات
 هەر وەها فەر موو يه تی: هیچ بە یانیە ک نیه مەگەر دوو فەریشتە لە
 ئاسمان دانەبەزن و یەکیکیان داوا دەکات: خوايە بەو کەسە ببەخشە
 کە دەیبەخشیت، وە ئەوی تر دەفەر مویت: خوايە گیان لەو کەسە
 بگرە وە کە نابەخشیت و چرۆکە. (ئامیــــــن)

هەر وەها خوايی گەورە فەر موو يه تی:
 (هەر چی خێرێک ببەخشن بۆ خۆتانە، بۆ پرمانەندی خوا بێ و ئەو
 ئەو چاکە یە دیتە وە پێگاتان و هەر گیز ئێوە ستەمتان لێ ناکرێ).
 بۆیە دەلێن:

هەر کەسێک خێر و چاکە بچێنێ.
 بۆ دوور و نزیک پێش خۆی دەبینێ.
 برا با هەمیشە چاکە مەبەستت بێ.
 بۆ خوا با بەخشین دیاری دەستت بێ.
 هەر چەند چیا قەت بە چیا ناکەوێ.
 بەلام رۆژێک دێ چاو بە چاو بکەوێ.
 نە خەتایی منە و نە سوچی تۆیە.
 رەزێل دوا رۆژی هەر پەنجە رۆیە.

عیشق

پیشەوا قورتنى دەگىرپتەو: گەنجىكى بانگدەر لە مىسر
هەبوو، سالانىكى درىژ بەو كارە خەرىك بوو، بەچاكە و خواناس
ناسرا بوو، نور لە روخسارى دەدرەوشايەو، هەموو رۆژىك دەچوو
سەر منارەى مزگەوتەكەو بانگى دەدا، رۆژىك لە بن منارەى
مزگەوت چاوى بەكچىكى زۆر جوانى ديان (مسيحى) دەكهوئ،
گىرۆدەى داوى عەشقى شەيتانى بوو، لە منارەكە دابەزى و
روويكرده مائى كچەكە و لە دەرگايى داو كچەكە هاتە دەرەو:

پىي گوت: چىت دەوئ؟

گوتى: تۆم خوئش دەوئ؟

كچەكە گوتى: بۆچى؟

كەنجەكە گوتى: شىت وشەيدات بوومە، ئارمە لىبراو و دلىم بردوو.

كچەكە گوتى: گومانم لىت هەيە ناتوانم وەلامت بدەمەو!

كەنجەكە گوتى: دەتخووزم!!

كچەكە گوتى: تۆ موسلمانى من مەسيحيم باوكم من بەتۆ نادات.

پىي گوت: دىبمە ديان.

كچەكە گوتى: ئەگەر دەبى زۆر باشە.

گەنچەكەبوو مەسىحى و خواستى و ماردى كرد و لە ھەمان خانوودا پىكەو بوون ، پيش گواستنەو و رۆژىك بە قادرمەى دار دەچىتە سەر بانەكەى بۆ كارىكى پيوست و يەكسەر بەر دەبىتە خوارەو و دەكەوئ و دەمرئ!! خۆى دۆراند و بەگاورى سەرى نايەو.

جا بەراستى ئەگەر مەوۇ لە خوا نەترسا و چاوى ھەروا بەرەلا كرد، وەكو گورگى ھار ھەميشە چاوەكانى گىراو لە خوانەترساو چاوى لە ھەرام نەگرتەو ئەو لەوانەيە رۆژىك لە رۆزان ھەر توشى بەزم و رۆژە رەشى خۆى ببىت و ھەيائى بچى، چونكە زۆر جار ئەگەر مەوۇ لە فەرمانى خوا دەرچوو و بى شەرمى كرد ئەو ھوایى گەورەش شەيتانى بەسەردا زال دەكات و دەيكاتە كۆيلەى ئارەزووەكانى.

لەبەر ئەو چەندان جار وابوو كەوا مەوۇ دیندار و پابەند لە ئەنجامى تەماشى و چاو گىراى توشى لادان و گومرايى و ستم بوو، ھەر و ھا چەندان جار وابوو كەوا مەوۇ فەقىكى رۆشنير بۆتە دىلى ئارەزووەكانى وەكو گورگىكى ھارى لى ھاتوو ، لەبەر ئەو تەكايە تخوا باناگادارى چاوەكانمان بىن و بىان پارىزين و لە ھەرام دوورىان بھەينەو نەوەك بەدەردى دلان بچىن بەتايبەتى لەم رۆژگارەدا كەوا ھۆكارەكانى راگەياندن و پىكگەيشتن ئاسان بوونە و

ئاۋاۋە و پىلان لە ھەر ھەمووان نزيكتەرە لە شادەمارى مەملانى (پەنا بەخوا)

ھەر وەكو پىغەمبەرى خوشەويستمان (ﷺ) ھەر موويەتى:
(النَّظَرُ سَهْمٌ مَسْمُومٌ مِنْ سَهَامِ إِبْلِيسَ فَاجْتَنِبْهُ)

واتە: تەماشايى ھەر پام تىرىكى ژەھراۋىە لە تىرەكانى ئىبلىسى
شەيتان خوتانى لى بپارىزن،

سزاي رەزىلى

(سەفەيەى گچى شىبە) دەلى: رۆژىك لە خزمەتى عائىشەى خىزانى
پىغەمبەر (ﷺ) دانىشتبووين، ژنىك ھات دەستى بەسترا بۆۋە بە
پارچە پەرۋىەك، گوتى لە بەرنازاري دەستم ھاتووم، ژنەكە
گىرايەو ھە گوتى باوكم كابرايەكى زۆر بەخشندە بوو، لە خەو دا
دېتم لەسەرچەند ھەوزىك لەگەل كۆمەللىك پياو بوون و جامى
ئاويان بە دەستەو ھە بوو، ئاويان دەدايە خەلگى و باوكىشم لەوى بوو
لېم پرسى ئەى كوا دايكم؟ ھالى چۆنە؟

باوكم گوتى: دايكت خىرخواز نەبوو ھەت خىرى نەدەكرد، يەكجار
زۆر رەزىل بوو، لە ژيانى پارچە پەرۋىەك و پارچە بەزىكى
كردبوو ھە خىر، جا ئەو بەزە شل دەبىتەو ھە و گەروى پىتەر دەكاتەو ھە

دایکەم بێنی ڤووت و قوتەو تەنەها ئەو ڤارچە ڤەرۆیە هەیه که
 کردبویه خێر، هەر هاواردەکات و دەلی وایی تینوم بۆ ئاو، جا
 ژنەکەش گوتی منیش جامیک ئاوم وەرگرت و دامە دایکەم، دەنگیک
 لە سەرەوه هات و گوتی: کێ ئاوی دایەنەوژنە خوا دەستی وشک
 بکات، ئەوجا دەستم ئەوهایی بەسەر هات کەوا دەیبینن، وا وشک و
 لەکارکەوتووە. بەلێ خێر و چاکە و بەخشین بە هاناوێ چوونی
 هەزاران و نەداران و بێ نەوايان و هەتیوان لە نیشانەی ڤروادارییە
 و دروشمی ڤیاویتی و دڵنەرمی و بەزەیی بێ هاتنەوهیە، کەسی
 خێرخواز بە بەخشینەکە لە دنیاو دووارۆژدایە لە سێبەری
 دەحەسێتەوه و خوا بەختەوه‌ری دەکات، هەرگیز مال و سامان بە
 بەخشین کەم نابێتەوه، بەلکو ئەوه هەمووی تیختیخە شەیتانە،
 کە ڤیمان دەلێ مەبەخشە، مال و سامانەکەت کەم دەبێتەوه و
 لەدەست دەچێ و نەکە یی بەخشێ بۆ خۆت هەلگیرە... لە
 ئەنجامیشدا سەر ئەنجامەکە هەر وەکو ئەو ژنە بەسەر دی کە
 ڤووت و قوتی و توێنیەتی بوو، کە لە خوا داواکەری بەخشندەو دڵ
 ڤراوانمان بکات، لە ڤەزیلی و چاوچنۆکی ڤەنامان بدات، هەر خۆشی
 بەخشندەو لێ ڤوردهیه. خۆی گەوره لە سزاو چارەنوسی ئەو

جۆرانە دەفەرموویت: ﴿وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ ۝۸ وَكَذَّبَ بِالْحَسَنَىٰ ۖ ۝۹﴾

فَسَيَلْبِسُهُ الْعِسْرَىٰ ۖ ۝۱۰ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۖ ۝۱۱﴾ اللیل: ۸ - ۱۱

واتە: ھەر کەسێک پەزىل و دەست قونجاو خۆى بى نیاز دەکا و،
برپاوى بە بەخشىن نەبى بە درۆى بختەووە ئەووە ئىمە پىگایى
چەرمەسەرى بۆ ئاسان دەکەین سەر ئەنجام فرى ى دە دەینە ناو
دۆزەخ. ھەروەھا خۆشەویست (ﷺ) دەفەرموویت: (دوو سیفەتى
پەزىلى و بەدپەشتى لە دلى ئىماندارێک کۆنابنەووە)

چ بچینی ئەووە دەدووریەووە

پیاویک ھەبوو زۆر لەگەڵ ژنەکەى خراپ بوو، ھەمیشە لەگەڵى لە
شەرو ھەرا دابوو، ژنەکە زۆر بە دەستیەووە بە نازار بوو، پڕۆژیک ھەم
دیسان شەرو ناخۆشى کەوتەووە نیاوانیان، مێردەکەش لە تورمى و
بۆ تەمبى کردنى دارێکى گەورەى بە دەستەووە گرت و بەسەرى
ژنەکەى داگىشا، ژنە بەستە زمانەکەش یەگسەر کەوتە سەر زەوى و
گیانى لە دەست دا، لە بەر زەبرى دارەکە، مێردەکەش کە بىنى
ژنەکەى مرد زۆر ترسا و شلەزا زۆر بىرى ھىناو بردو نەیدەزانى
جى بکات چۆن خۆى لەم گىزاووە ئالۆزە دەرباز بکات، زۆر بىرى

کردەووە هیچ ڕێگایەکی نەدۆزیوە، بۆیە یەكسەر پۆیشت بۆ لای
دۆستیکی نزیکی کارەساتەكەى بۆى گێرايەووە كەچى بكات و چۆن
خۆى لە كەسوگارى ژنەكە و ياسا و پۆلىس ڕزگار بكات؟!.

برادەرەكەى پێى گوت: زۆر ئاسانە بپۆ لەبەر دەرگا راوەستە هەتا
گەنجیك بەویدا ڕەت دەبێ و بەهەر فیلێك بێ ببە ژوورەو
دەرگایى لەسەر داخە ولەژوورە وە بیکۆژە و لە تەنیشت تەرمى
ژنەكەت درێژى بكە ، بلێ ئەو دوانە زینایان كردووە بۆیە كوشتومەن
بەوێش لە هەموو سزایەك ڕزگارت دەبێ.

پیاوی بكۆژیش گوتى: بەراستى تەكبیریكى چاكە هەناسەيەكى قوڵى
داو بەرەو مالهەو یەكسەر گەرايەووە، چاوەرپوانى كرد لەو كاتەدا
گەنجیكى ڕێك و پێك و قۆز بەوێ تێپەرى، یەكسەر بانگی كرد و
داوايى لێ كرد كە لەگەڵى بچێتە ژوورەو، گەنجەكە زۆر سەرى
سورما لەو داوايە حەپەسا لەو پێشوازیە گەرمەيى!! ناچار چوو
ژوورەو پیاوێكەش دەرگای لەسەر داخست و تاوانە قێزەونەكەى
ئەنجام داو گەنجەكەى كوشت و لە تەنیشت تەرمى ژنەكەى درێژى
كرد، ئەوجا هەوالى دا دۆستەكەى و دەست خۆشى لێ كرد و لەگەڵى
دا هات بۆ ئەوێ سەیری روداوێكە بكات، كە هاتە ژوورەو
روداوێكەى بێنى یەكسەر كەوتە سەر زەوى و لە هۆش خۆى

چوو، تو مهزانه ئەو گەنجەى كه كوشتبووى كۆرى ئەو كەسە
 دەرچوو كه تەكبیره‌كه‌ى بۆى كرد بوو! بەئێ چ بچینی ئەو
 دەدوریه‌وه به‌راستی پەندێكى به‌پێز و به‌هێزه.

بەئێ ئەو دۆستەى له جیاتى پادەستى دادگایى بکات و هه‌واله‌که‌که
 بگه‌ینێته لایه‌نى به‌رپرس، قورى به‌سه‌رى خۆى کرد، جهرگى
 خۆشى برى و مالى خۆشى کاول کرد، پێگایى تاوانى گه‌وره‌ترى
 نیشان داو بووه هاوبه‌شى ئەو تاوانه‌ گه‌وره‌ى ئەو تاوانباره‌ بکوژ و
 هه‌ردوو جیهانیشى دۆراند، بووه پيسواى به‌رده‌رگای خوداو رۆژى
 قیامه‌تیش وگه‌وره‌ترین سزایى ده‌دریت.

هه‌وه‌كو خودای گه‌وره‌ش له قورئاندا ده‌فه‌رمو‌یت:

﴿ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
 تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ

الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ النساء: ١٣ واته: هه‌ر كه‌سێك ئیماندارێك

به‌مه‌به‌ست بكوژێ ئەو سزایى دۆزه‌خه‌و بۆ هه‌میشه‌ى تێیدا
 ده‌مینێته‌وه و نامری، هه‌روه‌ها خوا لێى توره‌یه‌ و نه‌فه‌رتى لێ
 ده‌کات و سزایى پر ئیشى بۆى ئاماده‌ کردووه (به‌نا به‌خوا). هه‌روه‌ها
 ده‌رباره‌ى كوشتنه‌وه‌ى گه‌نجێك (عبدالله كورى عومەر) (ﷺ) ده‌لى:

گوتەم:كوشتنەۋەدى ھىلە،عومەرىش فەرموۋى ئەگەر ھەموو خەلكى
(سەنعا)بەشدارى لەكوشتنى كەسيك بىكەن ھەر ھەموويان
دەكوژمەۋە،

ھەزاران رەحمەت لە گيانى عومەرى دادپەرۋەر بىت.

ھاۋارى ويژدان

پياۋيڭ ھەبوو دوۋژنى ھەبوو، ژنى يەكەمى كورپىكى ھەبوو ، بەلام
ژنى دوۋەمى ھىشتا ھىچ مىندالى نەبوو، بۆيە زۆر ئىرىمى بەژنى
يەكەم دەبرد،چاۋى پى ھەلنەدەھات،خۆزگەى دەخواست مىندالە
ساۋايەكەى شتىكى بەسەر بىت لەكۆلى بىتەۋە ،پۇژيڭ ئەو مىندالە
ساۋايە كەدايىكى لەۋى نەبوو، بەتەمايى زىپدايىكى لەمال جى
ھىلرابوو ، تەنھا باۋەژنى لەۋى بوو ئەمانەتى ئەو درابوو ،دىتى
گۆلكىڭ لەۋى پەيدا بوو دەمى برد بۇ قۇنداغى مىندالەكە ژنەكە
ھىچ خۇى تىڭ نەدا و زىرەى ئەو مىندالە دەچوۋە تاھى ئاسمان،
بەلام ئەو ژنە ھىچ خۇى تىڭ نەدا،ھەتا گۆلكەكە پەنجەكانى
كرۆشت و پەنجەكانى لى كىردەۋە.

پاريزگارى لى نه کرد، بۆيه پەشيمانى خۆى دەربرى و نهينيهگانى
ئاشکرا کردو زۆرداواى لى بووردنى لهو کۆره دلفراوانه و
بهخشنديه کرد، نهوجا دواى سى پۆز له داخ و گەسەر سەرى
نايهوهو کۆچى دوايى کرد.

بهلى ويزدانى ئەم ئافرمته نازارى زۆرى چيشت بههۆى ئەم تاوانه
ئه نجامى دابوو به رامبه رئه م مه لۆتکه ساوايه، خۆى
به سته مکار ده زانى، بۆيه له کۆتاييدا ويزدانى هاوارى لى هه ستاوداواى
لي بوردنى له خۆى و گه سوکارى کرد، ئەمه ش سهره نجامى بي ويزدانى
ودلرەقى مروفه، هيوادارم هه موو گه سيكى بى ويزدان و دل رهق
تازوو ه پەشيمان بيته وه واز له تاوان بهينييت.

بەرھەمی خێر

پیاویکی خێرخواز ھەمیشە ھەزی لەیارمەتی و کۆمەکی کردنی ھەزاران و بی ئەوایان بوو، مانگانە مۆچەکی و مردەگرت، ھەندیکی بۆ خەرجی مال و خێزانەکی دەھێشتەو، ئەوێ دیکە بەسەر ھەزاران دابەش دەکرد ھەروەھا ناسراو برادەرەکانی ھاندەدا کەوا دەستی یارمەتی بۆ ئەوانە درێژبەن کەئەو پێی دەزانیت و دەیناسین و پێویستن .

ئەو پیاو ھەرچەندە مۆچەکی زۆر نەبوو، بەلام زۆر دلخۆش و بەختەوەر بوو، باوەری وابوو کە خوا ھاکاری دەکات، ھەروەھا ژنەکەش لە خۆی خێرخوازتر و بەخشنەوتربوو زۆر ھانی دەدا لەسەر کۆمەکی ھەزاران و دەستگرتن و خەمخۆری نەداران، خەلکی بەرھەم چاکەکاری و خێر پێنمایی دەکرد بەراستی ژنیکی چاکی ھەبوو، ھەروەکو پێغەمبەری خوشەویستمان ((ﷺ)) دەفەرموویت:

(الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِهَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ).

واتە: دۆنیا ھەموو خوشی و راواردنە، باشترین خوشیش ئافرەتی چاکە.

ئەم پیاو دەلی پۆژیک زۆر بی پارە بووم دەمویست بەرھەم نوێژی عەسەر بپۆم ، ژنەکە گۆتی لەگەڵ خۆت ھەندیکی ھەفازە بۆ

مندالەگان بېنە، منیش دەستم لە گیرفانم نا تەنھا يەك دینارم پى
بوو،گوتم خوا دەروى خیرمان لى بکاتەو، گرنگترین کار نیستا
کاتی نوێژە،

لەمزگەوت دەستم بە نوێژەکەم کردبە دلیکی پى ئومید و زۆر لە
خوا پارامەو، لە سوچدەدا نوزامەو، کەوا خوا دەروى خیرمان لى
بکاتەو، پىشتریش دوو رکات نوێژی (حاجە)م کرد دەستم پان
کردەو، زۆر لە بەر قاپى خوا نوزامەو، پاش نوێژی عەسر بە
دنیایی و بە ئومید بەرەو مال گەرامەو، و دلخۆش بووم بەو
کە خوا نا ئومیدمان ناکات.

کە گەیشتمە مالى ژنەکەم زۆر بەدلیکی خۆش و زەردەخەنە و
پووکەشى پىشوازی لیکردم.

پىم گوت: فەرمووشتیکت دەوى؟.

ژنەکەم گوتى: فەرموو.

گوتم: ئەو، چیه؟

ژنەکەم گوتى: دوو سەد دینارە!!..

گوتم: دوو سەد دینارت لەکوى بوو؟!

ژنەکەش گوتى: ویستم جل و بەرگەکانت بشۆم چووم جلکە
زستانیەکانتم هیئا و گیرفانەکانم کۆلیەو، نەو، شتیکی تیدا بى

بیخه مه غه ساله وه بۆیه گیرفانه کانم جوان کۆلیه وه، ههر ئه وندهم دیت ئه و (دوو سهد دیناره) له ناو گیرفانی چاکه ته زستانی ه که تدا بوو، لیڤه دا پیاوی خواناس چه مایه وه و سه ری خسته سه رزه وی و سو جده ی شوگرانه ی بۆخوا بر دو زۆر سو پاسی خوا ی گه و ره ی کرد له سه ر به هانا وه هاتنی و به خشن ده یی و میهره بانی به رانه بر به نده گانی خۆی.

به ئی ئه م پیاوه هه می شه له خه می هه ژاران دا بوو، هه می شه ده بی به خشی و به بی ئه وه ی له هه ژاری بترسی، بۆیه له و کاته ی که که وته قات و قو ری و نه بوونی خوا ی به خشن ده ش به هانای و ده ات، چونکه هه ر که سیك به هانای برایی موسلمان ی بچی خواش به هانایه وه ده چی و هه ر که سیك له یارمه تی به نده گانی خوا بی ت خواش پشت و په نای ده بی، ئه و من ده ی پی ده بی به خشی که له خه یالی و بی ری دانه هاتی پی هه زو مگو خوا یی گه و رده ده فه رموو ی:

﴿..... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ

يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ ﴿٢﴾﴾ الطلاق: ٢ - ٣

واته: هه ر که سیك با وه ردار بی به خوا و روژی دوا ی وه خوا بترسی و خۆپاریز بی خوا یی گه و ره ش ده روی رزگاری لی ده کاته وه، وه ئه و من ده ی پی ده بی به خشی که هه ری بۆی هه ژمار نه کرد بی.

چاره‌نوسی چاوچنۆکی

موسلمانێك ده‌گێڕێته‌وه و ده‌لێ: دراو سییه‌کی پیرمان هه‌بوو ژنی و منداڵی نه‌بوو، پینه‌دۆزی ده‌کرد، زۆر ڕمزیل بوو، هه‌ر پاره و زیڕی له‌ سه‌ر یه‌ك دادنا و کۆی ده‌کرده‌وه، ڕۆژێك دوو کانه‌که‌ی نه‌کردبووه.

شه‌ویك پاش نوێژی عیسا چووم سه‌ری لێ بده‌م که گوی ی له‌ خشه‌ خشم بوو هاواری کرد نه‌وه‌ کییه‌؟

گوتم: منم.... گوتی: جیت ده‌وی؟

گوتم: دیار نه‌بووی هاوومه‌ سه‌ردانت بکه‌م.

زۆر به‌تور په‌یه‌وه وه‌لامی دامه‌وه و ده‌ری کردم، ڕۆیشتم به‌لام گوتم ڕه‌نگه‌ شتیکی لێ قه‌وما بێ، گه‌رامه‌وه و به‌نه‌ینی گویم لێ گرت و له‌ په‌نایه‌ك ویستم چاودی‌ری بکه‌م، بزانه‌م چی لێ قه‌وماوه! هه‌ستی به‌من نه‌کرد، دیتم لیره‌کانی هه‌مووی ده‌ره‌ینابوو له‌ دیار چراکه‌ی ده‌بری سکا نه‌وه‌ و ده‌میگوت: ئای لیره‌زێر و پاره‌کانم چه‌ندم خو‌ش ده‌وین، نایه‌لم بۆ که‌س بن ته‌نها بۆ خو‌م و ماچیانی ده‌کرد! هه‌ندیك زه‌یتیشی له‌لای خو‌ی دانابوو، دیناره‌ زی‌ره‌کانی بێ چه‌ور ده‌کرد و ده‌میگوت: بشمرم ده‌بی هه‌ر له‌لای خو‌م بن و زۆر بێتانه‌وه‌ ماندوو بوومه‌ ئه‌وجا پاشان قووتی ده‌دا و ده‌ستی ده‌کرد به‌ کو‌خه‌

كۆخ، ھەروەھا دینارە زېرەكانى بەو شىۋەيە يەك بە يەك قوتى دەدا ،منیش ھەروا چاوم لىيە،لە دلى خۇمدا گوتە:دەردت لە گيانەم ئەو لىرە زېرانە بۇ من باشن و پۇيشتەم و بە جىم ھىشت و دەرگاگەم بەسەرى داخستەوہ بۇ ئەوہى كەسى دى نەيبىنى.

باش سى پۇز،چوومەوہ سەرى لى بدەمەوہ بزائەم جى بەسەر ھاتوہ ، دىتەم مەردبوو و رەق ببوہوہ، منیش خەبەرى خەلگەم داو ھاتن و شويشتيان و كەنيان كەرد وە ھەلمان گەرت بەرەو گۇرستان ،ھەرچەندە زۇر چەرج و لاواز بووبەلەم تەرمەكەى زۇرقورسو گران بوو لەبەر ئەوہ ئەو ھەموو زېرەى كە قووتى دابوو،بەلەم كەس ئەو نەينىيەى نەدەزانى تەنھا خۇم نەبى دەنگەم نەكەرد.

كە شەو داھات و خاكەناسىكەم ھەلگەرت و بەتەنھا بەرەو گۇرەكە بەرپى كەوتەم، ھەرچەندە زۇر دەترسام و خەلگەم بمىين،دەستەم كەرد بەھەلدانەوہى گۇرەكە ھەتا گەيشتەم تەرمەكە،و زگەم ھەلدى،وہ زېرەكان لە بەر تەرىفەى مانگ دەبريسكانەوہ،بەپەلە دەستەم بۇيان بەرد،بەلەم وەكو پشكۆيەكى كارەباوناگر لە دەستەمىانى دا دەستەم سوتاو و ھاوارم كەردو لە گۇرەكە دەرپەرىمە دەروہ، بەپەلە بە خۇن و بەردەگە گۇرەكەم پەركەدەوہ،وہ گەرامەوہ مال دەستەم كەرد

به تیمار کردنی دهسته سوتاوه کهم و چهندان سال بوو لیم تازه
 دهبووه و به ژان دههاته وه.

﴿وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُخَوَّلُ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
 فَتَكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ
 لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ﴾ التوبة: ٣٤ - ٣٥

واته: نه وانهی که زیرو زیو (پاره) کوډه که نه وه و له سهر یه کتری
 دادمنین و، له پیناوی خوا نایبه خشن و نه وه مژدهی سزایه کی پر
 نیشیان بدهنی، که رُوژیک دیت له ناگری دوزهخ نیو چاوان و
 تهنیشت و پشتمان پی داخ ده کری بیان ده گوتری دهبچیژن به وهی
 که له پارهو سامان و (زیرو و دۆلار له قاسه کانتان) له سهر یه کتان
 دانابوو نه تان دهبه خشی (پهنا به خوا).

پیلانەکانی شەیتان

ئەنوەر گەنجیک بوو، کە لە زانکۆ دەرچوو باوکی ئوتومبیلێکی بە دیاری بۆ کڕی، بەلێنی پێدا کە ژنی هێنا فیلایەکیشی بە دیاری بدات، باوکی ئەنوەر بەلێندەریکی دەولەمەند بوو، کاتیک کە پڕۆژمیهکی گەورەى حوکمی گرت، کچە ئەندازیاریکی زۆر جوانی لەسەر بوو، بە تیپەر بوونی رۆژگار پەيوەندى لەگەڵ ئەو کچەدا پەیدا کرد، هەرچەندە باوکی ئەنوەر تەمەندار بوو، بەلام بەپارە و دیاری زۆر کچەکەى هەتخەتەتەند و چەواشەى کرد، شەیتانیشتى هەر لە نیاوانیاندا هاتوو چووی دەکرد، تا وای لى هات پەيوەندى سێکسیشیان لەنیاوانیاندا پەیدا بوو، کچەکە زگی لە باوکی ئەنوەر پڕ بوو، لەو کاتەدا زگەکەى بوو دوو مانگی بۆیە لەترسى ئاشکرا بوونی پێش نیازی کرد کەوا ئەو کچە بۆ ئەنوەرى کۆرى داخوای بکات، بەلام ئەنوەر بەتورەى پەتە کردەوه، چونکە پێشتر لە کۆلیژی ئەندازیاری ئەو کچەى دەناسى و دەیزانى ئەو کچە سوکە و پەيوەندى لە گەڵ چەندان کورددا هەبوو، کچەکەش لە ترسان و لە ناچاری رازی ببوو شوو بە ئەنوەر بکات ئەوجا زگەکەى چواند، باوکی ئەنوەر دەستى کرد بەپرازی کردنى ئەنوەر بەهاوسەرگى ئەو کچە و بە هەموو شێوەیهک هەولێ لە گەلیدا

چې كردهوه، بهلام نهنومر هر بهتوندى پرمې دكردهوه، باوكهكش بهردهوام بوو ههپهشه لى دكرد كه نهگر نهپخوځى نهو فيلاو ئوتومبيل و نوسينگهكه لى دستينتهوه و له هه موو شتيك بى بهشى دهكات، بويه نهنومر بهناچارى پازى بوو كچهكه لى ماره كرد و گواستيهوه، پوژان هاتن و چوون كچهكش زگى بوو جمكيكى كور و كچى له سكى دابوو، كه سيش نهيدمزانى كه نايان نهو كورپه لانه له نهنومرن يان له باوكى نهنومر!!؟ بهلام پهيوه ندى نيوان بووك و خه زوره كه هر بهردهوام بوو، باوكى نهنومر زور جار نهنومرى بهناوى كار و بارهكانى دهنارده ناوچه دوورهكان، بو سهرپهرشتى بهلئندمرايه تى بونهوه دوى دوورى بخاتهوه و دهرفته تى بو بره خستى تاكو له گهل بووكهكه لى رابويى، ههروهها بهردهوام بوو.

مندالكانى بوو پاشان هم ديسان زگى پر بووه، نه جارهيان چاك دهيزانى سكهكه لى له باوكى نهنومر بهلام دهنگى نهدهكرد و باوكى نهنومر ش بهپاره و سامان چاوى نوسانديبوو ههروا بهردهوام بوو دريغى نهدهكرد له پهيوه ندى ناشه رعى و سهرجيى.

پوژيك له پوژان نهنومر ستمديده و چهواشه كراو كه باوكه فيلبازكه لى بهنهركى نهندازيارى بو ناوچهپهكى دوورى ناردبوو، پيش وهخته گهرايهوه مالهوه ديتى وا سهارى باوكى له گهراجا

كەيە و بەسەر قادرمەكان سەرگەوتە سەرەوہ چووہ ژووری نوستن،
 دیتی وا باوکی و خیزانەكەى لەدانیشتنیكى پۆمانسى دان وەكو ژن
 و میردبەلام ئەنومر خۆى تىك نەداو بەئاسایى چووہ ژوورەوہ
 و دەنگى نەکرد و بەسەر خۆى نەهینا هەتا باوکی پۆشت، هەتا
 بەیانى تورپى خۆى شارەوہ بەیانى ئەو بابەتەى لەگەڵ ژنەكەى
 تەقاندەوہ و تاوانبارى کرد كەوا منداڵەكانى لەو نین و بەلكو
 بیژین، شەر و هەرا كەوتە نیوانیان، بووہ مشتورپان تفى لە پرووى
 ئەنوەرکرد و تاوانبارى کرد كە پیاو نییە، ئەنوەریش زۆر بەتورپى
 لە مال دەرچوو و ناگرى لە چاوى دەبارى بەرەو مالى باوکی
 بەرپەكەوت، بەتەواوى نیوانیان تىكچوو لەگەڵ بابى كەوتە مشتو
 مر.

ژنەبەدبەختەكەش كەلەو پەرى ریسواى و بەدبەختى دابوو شىت
 و ھار ببوو، یەكسەر ھەستا ھەر ھەموو منداڵەكانى لە قاتى نۆیەمى
 بالەخانەكەیان یەك یەكە فرۆ داىە خوارەو و بووہ بكوژى
 ساواگانیش.

بەلى ئەمە ھەمووى ھۆكارەكەى ئارەزوہ گلاوہەكانى بوو كە شەیتان
 بۆیانیانى رازاندبوو، وا بەو دەردەى بردن و دنیاو دواىى لە
 دەستدان سەربارى ئاشكرا بوونى ریسوايەكانیان لەو كاتەى كەوا

تهرمی نهو منداله ساوایانه له سهر شهقامه که کهوتیبوون و خه لکی
تییان وهرهاتبوون و حه په سابون لهم پروداوه به لی ئه مهیه پلانی
شهیتان و نارمزووی نهفسی نزم و چلیس.

خوای گه وره دهفه رموویت:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ النور: ٢١

واته: نهی باوهرداران و نیمانداران به دوایی پیلانه کانی شهیتان
مه که ون، هه رکه سینک به دوایی پیلانه کانی شهیتان بکه وی فه رمانی
به دامین پیسی و خراپه کاری پی دهکات به دبهخت و چه واشه ی
دهکات. ... هه رووها خوا دهفه رموویت:

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ
اللَّهِ إِنْ كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيَشْهَدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾
النور: ٢٢

واته: زینا که ری ژنان و پیاوان هه ریه که یان سه د جه لدهیان لی دهن
و به زه ییان پی مه که ن له دینی خوا نه گهر ئیوه باوهردارن به خواو
روژی دوایی، هه رووها باسزاکه ی کۆمه ئیک له نیمانداران بیبین.

هه رووها پیغه مبهری نازدار دهفه رموویت: ئیبلیس بارگه که ی
له سهر ئاو داده نی، نه و جا تا قمی شهیتانه کان به ری دهکات بو ئازاوه

نانهوه لهناو خه لك ههريه كيكيان نازاوهی گهورمتر به خه لگی
 بکات ئهوا لی نزیکتر دهبیتهوه، به کیکیان دیت و دهلی له زن و
 میردیک نه گه پام ههتا لیکم جیا کردنهوه ئهوجا ئیبلیدی نه فرمتی
 دهیگری و دهلی: نافه رین به لی تو، چاکترین کردموت کردووه.
 (موسلم روایه تی کردووه)

ماره به جاش

خاوهنی ئهم به سه رهاته دهگیریتتهوه و دهلی: به دواي پارویک
 خواردندا دهستم کرد به گه پان که میك نازاری برسیه تیم هیور
 بکه مهوه، چوو مه بازار، پیاویکم بینی که نازو نیعمه تی هه بوونی
 پیوه دیار بووه پیمگوت: زور برسیمه و ته نها نه گهر دانه
 درهه میکم بدهی نانیکي پی بکرم خه ریکه بمرم له
 برسان! پیاوه که ش زور به تورپی و بوغزه وه ته ماشایی کردم ولیمی
 راخوریه وه گوتی له پیش چاوم بزر به! چاک بزانه من زور پکم له
 سواکه ران دهبیتهوه، من ئارهقه برپژم توش بیخوی، برپۆ له بهر چاوم
 دهنا چاکت تی هه لدهدم...

بەناچارى و بەبى دىنگى دەولەمەندەكەم بەجى ھىشت، زورنىگەرەن
بووم لەخۆم بىزاربووم لە خوا پارامەووە كە دەرگاىەكى خىرم لى
بكاتەووە، بەئىنەم دا ھىچىتر دەست لە كەس پان نەكەمەووە و داوا لە
كەس نەكەم ئەگەر بشەرم لە بىرسان.... مەم نەبەناچارى رۆيشتەم
پشت بەخوا.

خۆر ئاوا بوو لامدا كەلاومىيەك بەو پەرى بىزارى و شەكەتى و
ماندوووبونەووە، ماندوويەتى پەكى خستبوم، پالەم داووە، چاوم چووە
سەريەك كەمىك ناگام لە خۆ بىرا، ھەستەم كەرد يەكەك رايەتەكاندەم،
چاوم كەردەووە بىويك لەسەرم راوەستابوو: گوتى: ھەستە ھەستە
بەدوام كەووە وەرە لە گەلەم دا!!

لەترسان راپەريەم گوتەم: تۆ كى ى وچىت لىم دەوى؟
گوتى تۆ ھەقت نەبى ناتەوى خواردينكى چەور و خۆش بخوى و
لەسەر جىگايەكى نەرم راكشى ى بەھەسييتەووە؟!.....
گوتەم: كاكەوازم لى بىنەبۆيەم رادەبوئى خواردينى چى وھالى چى؟
گوتى: دە تۆ وەرە خۆت بەچاوى خۆت ببىنە.

بەدوايدا رۆيشتەم منى بىردە ناو كۆشك و تەلارىكى بەرز و فراوان
پىر لە باخ و باخات، كابراىەك چاومپى ى دەكردەم كە تەماشام كەرد
ھەمان پىاو بوو كەپىشتەر لە بازار دىت بووم و بە چاوى مۆن

سەپىرى دەگىردىم، مەنى نەناسىيەۋە بەلەم مەن ناسىمەۋە پەرسى: لەگۈي
دۆزىتەۋە؟

گۈتى: قوربان لە نىزىكى ئىرە بوو... گۈتى: خىرا بىيەنە گەرما
ۋپاكي گەنەۋە ۋ پاشان ئامادەي بىكەن ۋ بىيەنەۋە.

پاش ئەۋەي چوۋمە گەرماۋ ۋ جل ۋ بەرگىكى جوانم پۇشى ۋ
ھاتمەۋە لاي، پياۋەكە گۈتى: مەن سى بە سى ژنەكەم تەلەق داۋە
ئىستا لەيەككى ماره نەكەم ۋ شەۋنەچىتە لاي بۇ مەن ناشى، تۇش
ئەۋ پياۋەي دەتۋانى لىت ماره بىكەم ۋ ئەمشەۋ بىرۇ لاي بەياني
تەلەقى بدە، مەنىش بەخشىشىكى باشت دەدەمى گە تەۋاۋ بوۋى...

مەنىش لە كارەكە دوۋ دىل بوۋم ، بەلەم بىرسىيەتى تەنگى پى ھەل
چىنى بوۋم، خەرىك بوۋ بىزىرپىنم لە تاۋى بىرسىيەتى ۋماندوبوۋنم
بەناچارى ۋ تەم: چۆنت دەۋى با ۋابى!

مارە بىرپىنەكەمان ئەنجام دا، چوۋمە ناۋ ژوۋرىكى نوستىنى زۇر
فراۋان ۋ خۇش ۋ كەۋا پىخەفكى نەرم ۋ نيانى لى دانرابوۋ ۋ
ھەرۋەھا سىفرىيەكى رازاۋە كە سەر پۇشكراۋو بە پارچە
قوماشېك، ھەلەم داۋە ۋ دىتم مەرىشكى سور كراۋە ۋ بىرنج ۋ
مىۋەجاتى لەسەر بوۋ، ناۋى خوام لى ھىنا ھەتا تۋانىم
خواردىم، بەزىمى خوام كەۋتەۋە بىر كە كەمىك پىشتەر لە كەلاۋەيەك

له برسان دەمناڵاند و ئیستاش خوا ناز و نیعمەتی لەگەڵ دا کردوم
و فرمیتسکم ھۆن ھۆن دەباری و سوپاسی خوا دەکرد پاش کەمێک
ھەرئەوئەندەم بینی ژنیکی ناسک و نازدار و ناو قەد باریک لێم
پەیدا بوو، ھاتە ژوورم و دەکو رووی مانگ لە جوانی
دەدرەوشایەو!!.....گوتە:تۆ کی؟

گوتی:من ئەو ژنەم کە کەمێک پێش ئیستا لێت ماردە کرام ، بەلام
داواکاریەکم لێت ھەیە؟

گوتە:چیە ؟ من دەمەوێ چاکەتان بدەمەو؟؟

گوتی: تۆ زۆر پیاویکی چاک دیاری.....تکات لێ دەکەم کە
تەلاقم نەدەیی! دەمەوێ بەیەکجاری ببمە خێزانی تۆ ، چونکە زۆر
لەو کابرایە بێزارم و زۆر ستەمکار و خراپە و دەم شپە،لە دەستی
پرزگەرم بکە، ھەر ناوہ ناوہ تەلاقم دەدات و پاشان پیاویک دینیت و
مارە بەجاشم دەکات، کە ئەمەش ناردەوايە، جا پاشان کابرا بەرێ
دەکات و ھەندیک پاری دەدات.

گوتە:بەلام من پیاویکی ھەژارم و نەدارم و ھیچم نییە تەنھا ئەو
جلەش کە لەبەرم دایە ھی ئیوەیە!

ژنهكه گوتى: ئەو كۆشك و مال و حالەى كە دەيبىنى ھەمووى ھى
خۆمە كە لە مێردەكەى پېشتەرم بۆم بەجى ماوە، ئەگەر پازى بى با
ھەمووى بۆ تۆ پى چونكە تۆ پياويكى چاك و پياوانە ديارى!
گوتى: بەيانى بەو مێردەم بلى من تەلاقى نادەم و مائەكەش ھىج
مافى تۆى تىدا نىيە، لەسەر ئەو كارە پازى بووم رېك كەوتىن ئەو
شەو وەكو ژن و مێردىكى خۆشەويست زۆر بە خۆشيمان رابوارد
زۆر بەختەوەر بووين..

بەيانى پياووەكەبانگى كردم و گوتى: دەى زوو كە تەلاقى بدە!
گوتە: تەلاقى نادەم و خىزانى شەرى خۆمە و تۆ دەبى برۆى.
گوتى ئەو شەيت بووى دەزانى تۆ چى دەلئى؟
گوتە: زوو كە لەم مائە دەرپەرە با وەكو سەگ بە خزمەتكاران
دادكارى و شاپت نەدەم.

ئەو چاوپاوەكە زۆر بە چاومۆنى و شەرمەزارى و پەشىمانى دەرجوو!
پېم گوت: بەر لەو بەرۆى دەزانى من ئەو كەسەم كە دوينى تەنھا
درھەمىكت پېم رەوا نەدیت ئەو كەسەم كە لە بازار تۆشت بووم،
چەندە پارامەو تەنھا نانېكت پېم رەوا نەيبىنى!!!!

ئەو چا زۆر بە چاوشۆرى و داخ و كەسەرەو دەوا جار سەيرى
كردم و مائەكەى بە جېھىشت و سەرى ھەلگرت.

بهائی بهم جوړ نهم پیاوه هه ژاره برسپه به فهزلی خوا بووه
 خاومنی مالکه و ژنهکه، نهوهی تریش له نهنجامی لوت بهرزی و
 بی باکی و دلرهقی له خو بایبوونی خوۍ هه موو شتیکی له دهست
 چوو هاتهوه سهر ساجی عهلی و، ههردهبی داخ و کهسهر بکیشی و
 په نجهی په شیمانی بگهزی.

خوای گه وره دهفه رموویت:

﴿هَاتُتْ هَتُولَاءِ تَدْعَوْتَ لِنَفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ
 وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَنِ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِن
 تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ﴾

واته: نهوه نیوهن که داواتان لی دهکری دهبی له مال و سامانه که تان
 له پیناوی خوا ببه خشن، جاتی تانداپه چروکی دهکات و جا نه گهر
 هه رکه سیك په زیلی بکات له به خشیندا نهوه په زیلی له گهل خوۍ
 دهکات، خوا دهوله مهنده و نیوهش هه ژارن جا نه گهر پستی تی
 بکهن خوای گه وردهش به کهسانی غهیری نیوه دهتان گوړی و پاشان
 وهکو نیوه نه بن و به خشنده و خیرخوازین (په نابخوا).

دنيای فانی

ھەر لىخوالبىرسە گەر ژىر و ھۆشيارى
خوالبىرلىت دەدا خەم مەخۇ گەرنەدارى

چۈن دەترسى لىھەزارى كەبىروادارى
خوالبىرلىكى مەل دەداو ماسى لىروبارى

كەس وانەزانى رزق دەبىرى بىھزۇردارى
ئەگەر واباستەم دەى بىرد لىدئ ولەشارى

كە شەھوات كى دەئ دەكەپە رزگارى
ژىن بەسەر دەچى بەخۇشى يان ھەزارى

چەند لىش ساغ مىردن لىپى بى دەرددارى
چەند نەخۇش مان لىپاش نەخۇشى بە بەختىارى

چەند گەنج ولاو ژىان بەناسك ونازدارى
بەلام بەرگى مەرگىيان پۇشت بەناچارى

ئەگەر ھەزار سال بىزى بەبەختىارى
ھەر دەبى بەرەو گۆر كۆچ كەى بەپەكجارى

پشت به خوا بهستان:

له سالانی گرانی له دهو روبه‌ری (۱۹۹۶) ز که مامۆستا بووم وەکو
هەر هەموو مووچە‌خۆرانی کوردستان بارودۆخی ئابووریم زۆر
خراب بوو، لەبەر کەمی موچە و بەردەوامیش بووم له پێشە
مامۆستایه‌تیم رۆژیکیش هیچ ئاماده‌ نه‌بووم ده‌وام به‌جی بێلم له
بەر کەمی موچە ، به‌لکو زۆر به‌ دڵسۆزی و لی نه‌پران ده‌وامی خۆم
ده‌کرد، به‌ تایبه‌تی له‌و کاته‌ی که‌ شەش مانگ موچە نه‌دراسه‌ری
به‌رزم بۆ موچە نزم نه‌کرد، بۆیه‌ توشی قات و قریه‌کی گه‌وره‌ بووم
ناچار بووم بیر له‌ خانووه‌که‌م بکه‌مه‌وه‌ که‌ بیفرۆشم ، بۆیه‌ به‌
نیوه‌ نرخ‌ی خۆی خانووه‌که‌م فرۆشت، پاش ئه‌وه‌ی ماوه‌ی دوو مانگ
مانه‌وه‌م ته‌واو بوو ناچار ده‌ستم کرد به‌ گه‌پان به‌ داوایی خانووه‌کی
کریدا، ده‌ستم نه‌که‌وت و خاوه‌ن خانووه‌که‌ش داوایی لی کردم که
خانووه‌که‌ چۆل بکه‌م، خاوه‌نی گۆمه‌لیک خیزان بووم، بۆیه
جیرانی که‌مان هه‌بوو گوتی: خانوویکی خۆشی چۆل هه‌یه‌ ته‌نها
ژوړیکی مالی خاوه‌ن خانووه‌که‌ی تیدا به‌ و خاوه‌نه‌که‌شی وا له
(بیرمامه) هه‌ز ده‌که‌م ماله‌که‌ت به‌یه‌ ناوی ، تۆ مامۆستایه‌کی بی
لایه‌نی و هیچ گهره‌ت نه‌یه‌ که‌س شه‌رت پی نافرۆشی و ده‌توانی

بجیه ناوی و هەر گریش نەدەى، تەنھا چاوت لە خانووەکە بێت هەتا
تێیدا دەبیت تێدا بە، منیش لە ناچاری زۆر سوپاسم کرد و مالهەم
بار کرد چۆمە ناوی.

پاش ماوهیهك تێدا بووم كری ی خۆم دەدا و هیچ گەرفتیكم
نەبوو، لەناکاو لە کۆتایی مانگی ئاب چەند چەكدارێکم لى پەیدا
بوو، گوتیان دەبى ئەم خانوو چۆل بکەى لەبەر ئەوەى ئەو خانوو
خانوو بەرپرسی (لایەنیکە) ، ئیمەش نەفەرمان لای ئەوان ئاوارە
کراوە، ئیمەش خانومان لای ئەوان داگیرکراوە، بۆیە ئیمەش ئەو
خانوو داگیر دەکەین و تۆش دەبى بار بکەى، (لە راستیدا ئەو
خانوویمان بۆ ژنیکی بپۆهژن بوو کە لە ناوچەى زەرد
دەركرابوو)، منیش پیم وتن من هیچ پەيوەندییەکم بە سیاسەتەو
نیە پیاویکی مامۆستای بى لایەنم و من بەکری ئەم خانوو دام
خاوەنەکەى هەر ناناسم و من داگیرم نەکردوو و بەلکو کرى ی
خۆشم دەدم و، لە ناچاری هاتومەتە ناوی، هەر کاتیکیش خانووم
دەست کەوت بار دەکەم و ئێوەش ئەگەر دەتوانن خانویکی کریم بۆ
پەیدا بکەن هیچ لاریەکم نییە کە برۆم، چەكدارەکانیش زۆر بە بى
باکی و بى منەت گوتیان: ئیمە هیچ بەرپرس نین کە خانووت بۆ
پەیدا بکەین و تەنھا ماوهى سى رۆژ مۆلەتت دەدەینى کە ئەم

خانووہ چۆل بکەیت، پاش ئەو سێ رۆژە خۆت بەرپرسی، ئەگەر نا
 مائەکەت فری دەدەینە دەری هەرچی خراپیش بێ پێت دەکەین.
 منیش گوتم: بەو سێ رۆژە هیچم پێ ناکرێ و ناتوانم بار بکەم
 هەرچیش دەکەن بیکەن، چەگدارەکان رۆشتن و گوتیان: ئەووە دوا
 مۆلەتە و چارەسەری خۆت بکە، لەو ماوەیدا کە وەتەم دڵەراوکییەکی
 زۆر و بەلام هەمیشە خوام هەر لە بیر بوو کە هەرچی خوا بیەوی
 هەر وا دەبێ، لەو ماوەیدا هەمیشە نوێژەکانم هەروەکو پێشتر لە
 مزگەوت دەکرد زۆر دووێشتم دەکرد و زۆریش دەپارامەووە کەوا خوا
 دەرگایەکی خێرم لێ بکاتەووە (لە کاتی پارێشمان هەستم دەکرد
 کە هەموو گیانم گەرم دادەهات).

لەو ماوەیدا چەند برادەرێک چەند رێگا چارمەکیان پێ نیشان
 دام، وەکو ئەوەی ناوی چەند بەرپرسیکیان دامی کە بچمە لایان و
 لایان بپارێمەووە، بەلام هەمووم پەت کردەووە و گوتم من تەنها
 خوام هەبێ و ناچمە بەر دەرگایێک هیچ کەسێک و تەنها لەبەر قاپی
 خوا دەپارێمەووە و دەرگایێک ئەو دەگرم، مۆلەتەکەم بەسەر چوو
 چاوەرێم دەکرد کە چەگدارەکان بێنەووە و هەرچی خراپە بێم
 بکەن، بەلام پشیتیشم بە خوا هەر قایم بوو، لە بەرە بەیانی ئەو
 رۆژە کە من هیچ ناگام لە پشیتەووی پەردەیی سیاسەت نەبوو، هەر

ئەۋەندەم زانى گرمە گرم و دەنگى تەقە و شەر دەستى پى
 كرد، منىش ھىچەم نەدەزانى كە چ بوۋە بەلام خەلكەكە گوتيان وا
 دنيا خرابوونە و تانك و زىرپۇش ھاتنە ناو شار و ھەر ئەۋەندەم
 دىت ئەۋانەى كە دوينى و پىرى كە ھەر شەيان لى دەكردم كە
 ھەرچى خرابە پىم بىكەن، ھەر ئەۋەندەم دىت ھەرىك بەلایەك دا
 پادەكات و كەس بەكەس نىيە و براش نابىتە برا ئەو ژنەى كە
 بەتەمايى خانوۋەكە بوو دىتم لە كۆلانەكە كە دەستى مىندالەكانى
 گرتىبوو بەگريان تىدەپەرى و بەگورتى ھەتا ئىۋارە بار و دۇخى
 شار گۇپراۋ ئەۋانەى كە ھەتا دوينى دەسلەت دار بوون و خەلكيان
 نازار دەدا، ئەۋانەى خەلكيان شار بە دەر دەكرد و خەلكيان دەگرت،
 ئەۋە ئەمپۇ لەو پەرى بى دەسلەتتى و شەرمەزارى پادەكەن و شار
 چۆل دەكەن ھەتا ئىۋارە بەتەۋاۋى شاريان چۆل كرد و شاريان لى
 پاك بوۋە و منىش زۆر شوكرانەى خوام كرد كە بەتەنھا پۇژىك
 بارودۇخەكەى گۇپرى و منىشى رزگار كرد لە مال كاۋلى و ھەر شە
 و گورەشەۋستەمى ئەم چەكدارانە، وابزانم وەكو بىستەم
 چارەنوسى چەتەكانىش رمش بوو ئەو رۇزمش (۳۱ئابى سالى
 ۱۹۹۶)بوو ، ئەو پۇژە بوۋە پۇژىكى مېژوۋى ۋەھەندىك بە پۇژىكى
 كەشى دادەنن ۋەھەندىكىش بە پۇژىكى رمشى لەقەلەم دەدەن،

بووه گۆرانکاری و وەرچهرخانیك له میژووی برا گوژی،(زمردهگان
 ئەو رۆژه بەرۆژیکی بەختەوەر دەزانن و سەوزەکانیش بە رۆژیکی
 شوم و بەدبەختی دادەنن له ژیانی خۆیاندا) بە ئی ئەمەیه
 سەرەنجامی ستم کاران و زۆر داران هەر وەکو خوداش ناماژمیی
 پێ کردوو و دەربارەیان فەرموو یەتی :

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا
 يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿١٦﴾ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي
 رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْقِدْتُمْ هَؤُلَاءِ
 وَسَكَنْتُمْ ﴿١٧﴾..... فِي مَسْكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ
 لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿١٨﴾ ابراهیم

واتە: ئەو پێغەمبەر ئەو نیماندار: وا گومان مەبەن کە خوا بێ
 ناگایە لەو کردەوانەو ستمکاران دەیکەن بەراستی خوا سزاگەیان
 دوا دەخات بۆ پۆژیک چاوەکان تێدا ئەبلەق دەبن(جاریش ھەیه لە
 دنیا ستمکاران ریسوا دەکات وتۆلەیان لێ دەستینیتەو)، بە پەلە
 و شپێرزمیی دین، و سەریان بەرز کردۆتەو لە ترس و سامبناکی ئەو
 پۆژە چاویان ناتروکی و دڵە راوکییانە و دڵ و دەرونیان بە تالەو لە

هیچ حالی نین..... ئیوه کاتی خۆی نیشتهجی بوون له مال و شوینی ئهوانه‌ی که سته‌میان له خۆیان کرد و (پێگه‌ی ئیمان و خواناسینیان نه‌گرت) بۆتان به‌ده‌رکه‌وت که چیمان به‌سه‌ریان هێنان نموونه و باسی زۆرمان بۆ هێناونه‌ته‌وه (ده‌رباره‌ی سه‌ر ئه‌نجامیان).. هه‌روه‌ها پێغه‌مبه‌ر (ﷺ) ده‌فه‌رموویت:

(مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ).

واته: هه‌ر که‌سیک پ‌رحم به‌ خه‌لک نه‌کات خواش پ‌رحمی پ‌ی ناکات. به‌ئێ ئه‌مه‌یه سه‌ره‌نجامی هه‌موو سته‌مکارێک ته‌نها له دونیادا، له‌و دونیاش سته‌م کار پ‌وو پ‌ه‌ش و تاوانبارو خه‌سارتمه‌نده، هه‌روه‌کو پێغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویستمان (ﷺ) ده‌فه‌رموویت: (إِنْقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ). واته: خۆتان له سته‌م بپاریزن چونکه سته‌م له پ‌وژی قیامه‌ت تاریکستانه.

هه‌روه‌ها ده‌رباره‌ی پشت به‌ستانی به‌نده به‌ خوا له خۆشی و ناخۆشیدا مزگ‌ینیمان ده‌داتێ که‌وا هه‌میشه پشت به‌خوا ببه‌ستین هه‌روه‌کو ده‌فه‌رموویت: (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ).

واته: هه‌رکه‌سیک پشت به‌ خوا ببه‌ستیت به‌پراستی هه‌ر خوا به‌سیه‌تی و چاره‌سه‌ری گ‌یشه‌و پ‌یداوێسته‌گانی ده‌کات.

ئىستېغفار

ئافرىتىك گىرايه وەو گوتى:مىردەكەم يەكجار لەگەئەدا خراب
بوو،زۆر قسەو جويىنى ناشرىنى پى دەگوتەم ، ھەمىشە سوکايەتى
پىدەگەردم ،كەدەھاتەو ە ماڭ بىجگە لە زەحمەتى ۋەھراسانى ھىچى
ترى نەبوو،مىرد نەبوو،بەئكو دوزمىنىكى بەراستى بوو، ژيانى ئى
کردبوومە دۆزەخ، مالاكە لەمەندالەكانمان ببوو زىندان،
مەندالەكانىش لەگەل من لەوپەرى چەرمە سەرى دەژيان
،وبەرادەيەك خەرجى مەندالەكانىشى نەدەگەرد ۋەكو ئەو ەبوو
قال وسحرى ئى كرابى زۆرلى ي بىزاربووين ، مردنم پى خوشتربوو
لەو ژيانەى لەگەل ئەم مىردەمدا بە لام قەت بىئومىدەش نەبووم
لەو ەى كە رەنگە مىردەكەم رۆژىك دابى چاك بىى وبگۆرئ،ئەم
بەسەرھاتەى ئىمامى ئەحمەدم لە مامۇستايەك بىست
دەيگوت:ئىمامى ئەحمەدلە بەسەرھاتى ژيانى خۆى
دەگىرپتەوودەئى:لەشارەكەم دەرچووم بەسەفەر،لە رىگاداكەشەوم
بەسەر دا ھات ناچار لامدا ئاوايىەك بۆئەو ەى شەو لەوئى

بېنمهوه، چومه مزگهوتى ئاواييه كه لهوئ نوئزى عيشام كرد، كهس
 لهوئ ناناسم، بويه كه نوئز تهواو بووه هر كهسه وده پويشت
 وكه سيش منى نه دهناسى، تا واى ليها ت خه لكه كه هه مووپه رته يان
 له مزگهوته كه كرد، منيش به ته نيا مامه وه ، ته نها پياوئك لهوئ
 مابوونه ويش نانه وايه ك بوو، گوتى ليره غه ريبى گوتم به ئى گوتى
 :دهفه رموو ميوانى من به وبا له خزمه تتدابم نه مشه و، زور سوپاسم
 كردوله گه ئى داچوومه مالى، سه یرم كرد پياو ده كى زور ديندار وله
 خوا ترس بوو، هه ميشه ئيستغفارى ده كرد و زمانى به ئيستغفار
 گرتبوو، شه وورؤز هر ده يگوت (اَسْتَغْفِرُ اللهَ وَاَتُوبُ اِلَيْهِ) خوايه
 په شيمانم خوايه توبه هه روا راها تبوو، منيش ليم پرسى برا گيان
 تو به پراستى زكريكى چاك ده كهى نافه رين ، به لام پيم نالى چ
 سو ديكت لهم زيك ره كرده ، خانه خوئش گوتى: به پراستى ماموستا
 من له سايه ي نه م زيك ره ي خوا لهم دنيا يه دا هه رچى داوا كاريم داوا
 كردبى له خوا، هه موو شتيكى پى به خشيوم و ئاوا ته كانم هه مووى
 ها توته دى ودوعا كانيشم هه موو جيبه جى بوونه ، ته نها ئاوا تيكم
 ماوه كه نه ها توته دى، گوتم نه و ئاوا ته جييه ؟

بیگومان ئەو پیاوہ منی نەدەناسی و منیش خۆم بۆی ئاشکرا
نەکردبوو، گوتی زۆر لە میژرە ئاواتمە کە (ئیمامی ئەحمەدی کوری
حەنبەل) ئەوزانا بەرزو بەرپۆزە ببینم، بەلام هەتا ئیستا نەمبینیوە
ونایناسم

منیش پێم گوت: دەبە خوا ئەو ئەحمەدی کەتۆ ئاواتە خوازی
بیبینی من خۆمە و ئەوە لە خزمەتدامە، ئەوجا پیاوہکە زۆر
سوپاسی خوای کردو زۆر کێنۆشی شوکرانەیی بۆ خوا برد کە ئەو
ئاواتەشی هاتە دی: ئەوجا ژنەکە دەلی لەو بەسەر هاتە فێربووم
کەوا زۆر ئیستغفار بکەم و هەر بەردەوام وەکو ئەو پیاوہ هەر
ئستغفارم دەکرد و سوووم لەم بەسەر هاتە وەرگرت، چەند پۆژیکی
نەبرد بەخوا پیاوہکەم یەکسەر گۆراو چاک بوو، زمانە شێرەکەیی
بیوو و زمانێ گول و کردە و نەاشیرینەکانی بوونە خوشەوێستی و
بەختە وەری سۆز و سوکناویی بۆ خوای و خۆم و خێزانەکەم، سوپاس
بۆ خودا ئیستاش خێزانێکی زۆر بەختە وەری و ئاسوودەیی
دەژین.

نیمەش دەلێن بە ئی راستی فەرموووە پێشەوای مەرۆفایەتی (مَنْ لَزِمَ
 الاسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجًا وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ
 لَا يَحْتَسِبُ) واتە: هەر کەسێک هەمیشە بە ئاستغفارمەوە پەيوەست
 بێت خواش لە هەموو تەنگانەیهک دەر بازی دەکات و بەبێ
 حیسابیش رزق و رۆزی دەدات....

بەخشین

(عبداللهی کۆری موبارەك) دەلی: لەو کاتەی لەحەج بووم شەویك
 نوستبووم لەخەودا بینیم دوو فریشتەی بەرگ سپی هاتنەلام،
 لەسەرم راوەستان، یەکیکیان لەوی تری پرسى ئەم سال چەند کەس
 هاتوونەتە حەج ؟ ئەوی تر وتی: شەش هەزار کەس، تێبینی:
 (ئەو بەسەر هاتەش هەزار سال بەر لە ئیستا زیاترە)

وتی: چەند کەسیان حەجیان قەبوول بوو ؟ وتی تەنها
 (کەمتر لە ۲۰۰ حاجی) حەجیان قەبوول بوو، بەلام خۆی گەورە لەبەر
 خاتری پینە دۆزێك کە ناوی (عبداللهی کۆری مۆفەقە) خەلکی
 شامە خوا حەجی گشت حاجیانی قەبوولکردوو، هەرچەندە

نەھاتتە ھەجىش، كورى موبارەك دەلى: كەگەپامەۋە چووم بۇ دىمەشق حاجى پىنەدۆجىم دۆزىيەۋە چووم بۇلاى و باسەكەم بۇگىرپايەۋە پىم گوت كاكى پىنەدۆز بگىرى و سوزدەى شوكرانە ببەو بپارپۆۋە تۆچىت كردوۋە سوپاسى خوا بكە !! دەلى پىم وت توخوا تۆچىت كردوۋە خۋاى گەۋرە ئاۋاپىزى لىناۋى ؟؟

دەلى : ئەى كورى موبارەك جەندىن سال بوو كاسىيىم دەكرىد تاپارمىيەكەم پەيداكرىد پىي بچىم بۇمالى خوا ھەج بكەم،رۆزىك بۇنى گۆشتىكى خۇش لەمالە دراۋسىيەكەمان دەھات ،منىش چووم پىم گوتىن گەربكرى تۆزىك گۆشتىم بىدەنى!!بەلام خاۋەن،مالەكە ھەتىۋى ھەبوو گوتى : ئاخىر ئەم گۆشتە مىردارە بۆتۆھەپامە.....

بەلام بۇنىمە ھەلالە چونكە ھىچمان نىيە زۇر ھەزارىن و لەناچارى دەيخۇين" گوتى: لەدەۋرۋەرى ئاۋاى چىلىكى مىردار ھەبوو،منىش كەمىك گۆشتىم لى كردەۋوۋە ھىنام بۇ مىندالە كانىم بىكولىنىم بۇئەۋى لەبىرىسان نەمىرن!!! جا ئەۋىپاۋە دەستى كرد بەگىرمانىكى قوۋل گوتى خۇشەۋىست(ﷺ) فەرمۋىيەتى:(إِرْحَمُوا مَنَ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مَّنَ فِي السَّمَاءِ). واتە:رەھىم بەخەلگى سەرزەۋى بكەن

خوایش ره حمتان پئده کات. ده لئ منیش هه مووئه و پاره ی که حه جم
گرتبوو هه موویم دا به و مائه هه تیوو و حه جه که م نه کرد ئه و میه
به سه ره اته که م بویه خوی گه وردهش واریزی لئناوم ...

خیرخوازی

هه بوونی که ده رفه تی به خشین و سه وژه
کاری خیر خوازی تییدا به رزو پیر وژه
سه ابقوا الی مغفیره من ربکم
به خشین موسلمانان زور بی یا که م
هه ر موسلمانیک خیر و چاکه زور بجینی
بو دنیا و دوا بی پیش خوی ده بینی
هه ر که سیک ده یه وئ به پرزگاری بگات
با که م ته رخه می له خیر و چاکه نه کات
هه ر که سیک له دنیا بی نازیک به رگ بکات
خوایش له به هه شهت به سوندس به رگی ده کات
به پروا و به خیل له دلیک کو نابنه وه
دهستی به رز چاکتره له دهستی بنه وه
خیر خواز به پیغه به ر ده گه شهت ته وه
به خشینده له به هه شهت تدا داده گیر سه ته وه

۲۰/ رهمه زانی/ ۲۰۰۰

تەكسى

پياويك گىراپە ۋە گوتى: لە سالانى نە ۋە تەكەن كاتىك گرانى يەكى زۆر
گەرە بوۋاتقۇرى بوو خەللىكى زۆر نە دارو ھەزار بوون، لەو
كاتەدا شېرە تەكسىيەكى لادەم ھەبوو، زۆر كەچەو تايەكانى
فەوتابوون، بەھەزار پاكە پاك ھەندىك پارەم كۆكردەو، تاكو
دوۋجۇت تايەى پى بىر، چۈنكە زۆر چار پەنچەر دەبوو ۋە پەكى
دەخستەم، رۇژىك بۇكاسى دەرجووم ۋە ۋە تەكەم گوت ئەۋرۇ
چۈرتايە دەكپم كە دەرجووم ژنىك دەستى لىپاگرتەم ۋە پادەستام
ۋەستى بىتە پىشەۋە لام دانىشى، مەنىش زۆرم پىناخۇش بوو
پىمگوت: خوشكەم لىرە دامە نىشە، فەرموو بىرۇ پىشەۋە ئىرە جوان
نىە بۇ تۇ چۈنكە تۇ نەفەرى ۋە ھىچى مەن نىت زۆر داۋام لىكرد
چۈە پىشەۋە سۈاربوو پىمگوت دەچىە كۈى؟ گوتى: بىرۇ دەمبەيە
كۈى پازىم بۇ خۇشت پابوئىرە مەنىش پىمگوت: خوشكەم ئاخىر
ھەپامە ۋە مەن ئىشى خراب ناكەم خاۋەن خىزانە ئەۋەستەنە لەمەن
ناۋەشىتەۋە دابەزە زۆر ئامۇ ژگارەم كەرد ۋە تەكەش دەستى بەگريان
كەرد ۋە گوتى بەخۋا مەنىش لەو ژنانە نىم لەژيانە قەت كارى خرابەم
نەكردە.....بەلام بىۋەژنىكى خاۋەن كۆشەك مەندالى ھەتەيوم
چەند كچىكى حازەبىشەم ھەيە، نانمان لەو مەلەدانىە زۆر بىچارەو

و نەدارو ھەژارین والەبرسان دەمرین بۆیە رۆم لەو کارە ناوہ
 کەناچاری..... منیش پیمگوت :ئەگەر راستدەمکەى بمبە
 مائەکەتان وتەماشای حالتان بکەم بزانم راستدەمکەى ئەگەر وابو
 یارمەتیت دەدەم ،پیکەوہ چوینە مائی ژنەکە دیتم کە لاوہیەک بوو
 کۆمەلێک منال وکچی تێدابوو لەخۆیان بیچارەو برسیت نەبوون،
 زۆر دلم پێیان سوتا و پیمگوت دەچم ھەندیک خواردنتان بۆدینم
 چوم ھەندیک خواردن ومەکینەکی دورمانم بەو پارەى کە بۆ تايە
 کرپنم دانابوو کرپم و بردمە مائەکە ،ئەو پارەى ھەشم بوو دامە
 دەستی ژنەکەو گوتم دەتوانن بەم مەکینەيە دورمان بکەى بۆ
 خەلکی بەرگ بدووری بەکچەکانت کارى پێ بکەى و بەجیم ھیشت
 ،زۆر دلیان خۆش بوو زۆردوعایان بۆکردم ،چومەمائەوہ ژنەکەم
 گوتى کواتايە ؟ گوتم پارەم داوہ ھیشتا نەیان ھیناوە چەند رۆژیکى
 پێچوو کەدەچومە وە ژنەکەم دەپیرسى کوا تايە؟ دمگوت ھیشتا
 نەیان ھیناوە چەند رۆژیکى پێچو کەچومە مائەوہ دیتم
 چوارتايەى لەناو پاکەت لەھەیانەکەمان دانرايە ، بەژنەکەم گوت
 کى ئەو تايانەى ھیناوە؟ گوتى پیاوہک ھینای ناوینشانى خۆى
 بەجیھیشت ئەوہش ئەدریسەکەيتى منیش بە دواى
 ناوینشانەکەداجووم ،دیتم دوکانیکى تايە فرۆشى زۆرگەرەمبوو

چومە لای فرۆشیارەگەو پیمگوت " تۆ ئەو تایانەت هیئا مالهەم ؟
گوتی بەئێ گوتەم :ئاخر چۆن هیئات و کێ پێی گوتی ؟ خۆمن تۆ
ناناسم ، پیاوەکەش گوتی : تۆ حەقت نەبێ ئەو دیاری منەو
هیچیشم وناوی گەردنت نازابی گوتەم بەخوا تایەکان لەتەکسیەکەم
ناگرم وئەگەر پیم نەئێی نامەوی ئیستا دەتەمەو دەئێ گوتی
کاگە سویندت دەدەم کەلای کەس باسەم نەکەو و ناوینشانم نەینیه
ک بێ لەنیوانماندا وبەس.....سویندم بۆی خوارد کەئاشکرای
نەکەم و لای کەس ناوی نەبەم بەئینم دای..... خاوەن تایەکە
گوتی : کاگە ئەم شەو بەخزمەتی پیغەمبەری خودا (ﷺ)
شادبووم پێی فەرموم بەیانی برۆ چوار تایە بۆ فلانەکەس ببە،
ناوینشانی تۆی دامی ئەو بەسەر هاتەکە یە و لای کەسیش باسی
من مەدرکینە پیرۆزت بێ و خواحافیزتبی ،منیش تا ئیستا ناوی
کاگرام نەهیناوە و کەس نازانی کێیە..... ئیمەش دەئین راستی
فەرمووە پیغەمبەری نازدار ﷺ (مَنْ كَانَ فِي عَوْنِ عَبْدِ كَانَ اللَّهُ
فِي عَوْنِهِ) واتە: هەرکەسیک لەیارمەتی بەندەو خودایی خوداش
یارمەتیدەدات هەروەها راستی فەرمووە (مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ
مَالٍ أَوْ مَا نَقَصَ مَالٌ مِنْ صَدَقَةٍ) واتە: نە سەدەقەو خێر و
نەمال و سامان بەبەخشین کەم ناکات.

نامۇزگارى

زنىكى دىندارو دىسۆزو بەخشىدە روولە مىردەكەى دەكات ودەلى:
خۇشەويستەكەم ئەزانى ھەر تاوانىك جەستە ئازاردا و دل
دەرزىنى و زۆر پىويستە خۇمانى لى بپارىزىن چۈنكە ئەبىتە
مايەى لە ناو بردنى خۇش خالى ژيانى دونيا ... خودا من وتۇش
بپارىزى ، نەخۇشەك ھەيە زۆرىش كوشىندەيە ئەويش تاوان
كردنە چۈنكە ئاسەوارى خراپى ھەيە لەوانەش وەكو :

۱. شىرازەى پەيوەندى تىك ئەدا .
۲. بىرو باوەر لاواز ئەكا .
۳. دل بۆگەن ئەكا .
۴. جەستە دائەتە پىنى .
۵. روخسار ناشرىن ئەكا .
۶. خۇشەويستى خۇشەويست كەم ئەكا .
۷. خۇشەويستى كەس وکار لا ئەبات .
۸. چاوى رەخنەكاران تىزتر ئەكا .
۹. تى رەوانىنى سۆز و بەزمى ويران ئەكا

خو ناسى و بەختە وەرىي

ھەرلەمىندالىيەوۋە لەسەرپاكى پەرۋەردە كرا ،زۆرچار باۋكى دەيگوت دەبى بىيىتە مەلا ،خويىندى بىنەرەتى تەواو كىردو چوۋە قوتاىخانەى ناومىندى ئەوقافى ئايىنى، پاشان چوۋە زانكۆ و كولىژى شەرىعە وھەموو قۇناغەكانى بە سەر كەوتويى بىرى ،گەنجىكى دەست ودامىن پاك بوو،خەلكىش شاھىدىان لەسەر پاكى وچاكى دەدا،ھەمىشە خواناس ولەخوا ترس وخۇپارىز بوو كاتى شەرىعەى تەواو كىرد ، لەبەر ئەوۋى سەر بە ھىچ لايەنىك نەبوو بۆيە دايان نەمەزراند ،بۆيە ناچار بوودەستى بە كاسى كىرد،بۆتەوۋى يارمەتىەكى ئەو خىزانەى بدات بە بىست سال زىتر بە ھەژارى ونەبوۋنى پەرۋەردەيان كىردبوو،بۆيە ناچار بوولە چاپخانەيەك كە ناسياۋىكى باۋكى بوو دەستى بەئىش كىردن كىرد، پاش ماۋىيەك كار پۇژىك سەرنجى كىتەبىكى دا كە لەژىر دەستىان بوو بۇ چاپكىردن،ناوونىشانەكەى زۆر نامۇبوو ،ئەو كۆرەش بىرپارى دابووكەقەت كارىك نەكات كەھەرامى تىدابى، كاتىك كەھەندىكى لە كىتەبەكە خويىندەوۋە،تەماشى كىرد قەسى زۆر ناماقوللى بۇن كوفرى تىدابوو، بۆيە خاۋەن چاپخانەكەى لى ئاگادار كىردەوۋە كە ئەم كارەھەرامەوپارەكەشى ھەرامە،بەلام كابرى خاۋەن چاپخانە

گوئی نه دایی و پاساوی نا حهقی بوکاره کهی هیئایه وه ، بهلام ئەم
 گهنجه پئی گوت : یان چاپی ئەم کتیبه ناهه مواره رادهگری یانیش
 ناماده نیم کار لهو چاپخانهیه دا بکه م ، ناتوانم حه رام بکه م بۆیه
 ناچار کاره کهی به جیهیشت ، باوکی لئ ناگادار کرده وه ، بهلام دهبی
 ههمیشه ئەم ئایه ته پیروژمان له بهرچاو بی که دمفه رمووئ
 ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾
 ﴿

واته :- هه رکه سیك خو پارێزبی له ترسی خودای گه وره ئەوا خواش
 دهروونی رزگار دهکات له سه ریچی ئەوه ندده رزقی دهادتی
 که خوشی و حسابی بۆنه کردبی ، به لئ چاپخانه کهی به جی هیشت
 ته نها له سه ر کتیبیکی بی سه رووبه ر و ناهه مواره ، نه یویست
 نانه کهی خوی به م دوور و ژان پیس بکات ، ماوه یه ک بی دامه زراندن
 و بی پیشه مایه وه به لام کهس له به زه می خوای گه وره بی ئومید
 نابئ ته نها که سیکی بی ئاگا نه بی. زۆری پینه چوو براده ریکی
 باوکی داوای لیکرد که به جیته دیداری کو مپانیایه ک بۆ کاری
 کو مپیوتهر دیداره کهی کردو وه ک سه ره رشتیاری ده زگای
 کو مپیته ر وه رگیراوه به موچه و پیشه یه کی زۆرباش، هه روها زۆر
 له جاری پیشتر باشر و پاکتر و به رزتر بوو ، زۆری پینه چوو له بهر

رەۋشنى جۈۋى ژىڭيىڭ پىشكەش كىر ، پاشان خۋاى گەۋرە
 دەرگەي دامەزىراندنى ئى كىرۋو ، ۋەك مامۇستايەكى مىزگەۋت
 ۋەرگىرا، ئىستاش خاۋەن دوۋمىندالەۋ ھەردوۋ كارەكانى زۆر
 بەسەرگەۋتوۋى بەرپۇۋە دەبات، لەخىزانىكى بەختەۋەردا دەژىن
 دايك و باوك و خەللى دەۋرۋەرى شايتى بەچاكي بۆدەدەن
 زۆرىش لىي پازىن، لەھەمان كاتدا مامۇستايەكى ئاينى سەرگەۋتوۋە
 خۋاى گەۋرە سەرگەۋتوۋى بىكات ، جا دەكرى گەنجان و دايك و
 باۋكان پەند نامۇزگارى لەچۆنىەتى پەرۋەردەكرىشەم خىزانە
 ۋەر بىگرن بۆرۋەكانيان ۋە ژيانى خۋيان بە ھەندى ۋەربىگرن لە
 پىرۋسەي پەرۋەردە....

داد پەرۋەرى عومەر

سەردەمى عومەرى كۆرى خەتتاب (ﷺ) بەدادگەرتىن سەردەمى
 زېرىنى ئىسلامى دادەنرىت، خەللى لەسايەي داد پەرۋەرى عومەردا
 لەۋ پەرى ئاسوۋدەيى و دادگەرىدا دەژيان، بەلام لەۋسەردەمەشدا
 خەللىكى لار ۋەلۋېر وخەتاكار ھەرھەبوۋە، ۋلېرەۋ لەۋى تۈشى
 لادان بوۋنە، بەلام ھەر كاتىك تاۋانەكە بەسەرياندا ساغىبايەۋە

ئەو ە عومەر بى سى و دووسزى تاوانەكەيانى دەدان وبەبى جىاوازى
لەنيوان خۇيش و دەرويش، عومەر لەسەر حەق زۆر توند بووابە
پادەيەك ئەگەر لە خۆشەويستى و چاوى خۇشى بوايە، بۆيە لەو
كاتە كەكچە جولەكەيەك بۆسووك كەردنى ناوبانگى عومەر
وفەرمانپەرەى ئىسلام گىچەئى بەكۆرەكەى كەرد ھەتا زىناى لەگەل
كەرد، پاشان زگى بوو، جاجولەكەكان چوونە لاى عومەر شىكەتايان لە
كۆرەكەى كەرد ئەو بوو عومەر بەبى سەركەنەو ە سزى لە كۆرەكەى
دەركەردو تۆلەى زىناكەى ئى كەردو ە جەلدەكارى كەرد ھەتا كۆرەكەى
لەئىرزەبرى لىدان مەرد، عومەر نەى گوت ئەو كۆرى مەنەومەن
خەلىفەى ئىسلامە وەرن باصولج بەكەين و لىى خۆشەيىن، وەكو ئەم
سەردەمەى ئىستاي ئىمەكە سزا تەنھا لەسەر ھەزار وبى
دەسلەتەنە، بۆيە كە كۆرەكەى عومەرتۆلەى زىناى ئى كرايەو ە وبى
مەرد، پاش ماوہيەك ھاتە خەوى عومەرى باوكى وبى گوت: بابە
گيان خوا پاداشتت بداتەو ە كە حەددت لە مەرد كەرد، بەو حەددە
خوداى گەورە لىم خۆش بوو، ئىستا وا لەبەھشتى خوا بەشادومانى
پادەبوو، ەردەسورپمەو ە.

بەئى ھەر لە سەردەمەى ئەو عومەرە كۆرپەلە مەندالگى تازە لەدايك
بووى فەردا و دۆزرايەو ە، ھىنايانە لاى عومەر، عومەر نەيگوت لاى

بەن ئەمە (بېزىيە) با چاوم پى ئى نەكەوى،بەلكو گوتى ژنىكم بۇ
 پەيداگەن بابەخىوى بىكاتو گەورەى بىكات، گەژنىكىان ھىنا،عومەر
 پىى گوتت بىرۇ ئەم منداڭە بەخىو بىكەو چاودىرى بىكە،ھەر كاتىك
 دىتت ژنىك لىى نىزىك بوو ەو ماچى كىر ەوۋنى كىر، ھەوالم ەدى
 ،ژنەكە ەردى ماوۋىەك منداڭەكە لى بوو،پۇژىك ژنىك ھاتە لى
 منداڭەكە تىر ماچى كىر ەوۋ بۇنى كىر،ژنەكەش ھەوالمەكەى گەيانە
 عومەر ،عومەرىش گوتى: بىرۇن ئەو ژنەم بۇ بىنن،كاتىك ژنەكەيان
 ھىنا عومەر لىى پىرسى بۇچى ئەو منداڭەت ماچ كىر،ژنەكەش زۇر
 ترساو گوتى :بەخو ھەروا خۇشەم وىست ەزەم كىر ماچى بىكەم
 ،منداڭىكى زۇر جوان بوو ھەر لەبەر ئەو ەوۋ.....

عومەرىش ھەرموۋى:نەخىر ھەر لەبەر ئەو ەوۋ نەبوۋە راستىە كەم
 پى بلى ژنەكە بەترس و لەرزەوۋ گوتى بەخو قورىان دەزانم درۇ
 دوژمنى خوايە گوتى ئەوۋى راستى بى ئەوۋ منداڭى منە لەترسان
 ھىم داوۋ؟؟عومەر گوتى :گوا باوكى ؟ژنەكەش گوتى :قورىان
 باوكى نەماوۋ؟عومەرىش گوتى:چى بە سەر ھاتوۋە بۇم بگىرەوۋ!!؟
 ژنەكەش گوتى پارەكە پىاوۋىك بەزۇرى پەلامارى دام وزىناى پى
 كىرەم لە ئەنجامدا ئەو منداڭەم لەو زىنايە بوو، ئەھا بەبىرتە
 گەورەى مەسلمانان كەپىاوۋىك كوژراوگەس نەيزانى بۇچى وكى

كوشتى؟؟؟ عومەر گوتى :بهئى....زنهكەش گوتى : قوربان ئەو
پیاوہ بوو كەزىناى لەگەڵ كردم وئەو منداڵەش لەوہ بۆيە منيش
بە چەقۇ كوشتم و بكوژەكەش من بووم.

عومەرى داد پەرورەيش گوتى:دەستت خوۆش بى ئافەرىن بەراستى
تۆ شيرە ژنى،...ئىستاش منداڵەكەت دەبەيەوہ ئازادى نايەبەيەوہ
هەر ئازادى.

بهئى ئەمەيە فەرمان پەرەى داد پەرورەو حاكمى قورئان، بلى لە
تۆلەسەندنەوهمەكى گەورە هەزاران چاو لەدەر و دامىن پيس دەبنە
پياو، ناموسى خەلكيش لەم جۆرانە دەحەسيتهوہو، لەشفرۆشى
وبى ئابرووى باردەكات.

خوداى گەورە فەرمان دەكات و دەفەرموئىت :وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ

حَيَوةٌ يَتَأُولَىٰ آلَ اللَّيْلِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٦﴾

واتە :بهئى ئەى ھۆشمەندان وخواھن ژیرەكان لەتۆلە سەندنەوہ
بوۆتان ژيانى راستە قينە ھەيە.

گەنجىكى دەستپاك

دەگىرنەۋە گەنجىكى زۆر پىك وپىك ولەخواترس بوو بەلام بى
كارو نەدار ، زۇرجارلە بى كارى دەچوۋە لاي پىنەدۆزىك
دادەنىشت لەگەل چەند برادەرىك دۆستايەتى ھەبوو ھەرجارە
لېيان دە پرسى لە ھالى ھەر دەگوت دەقەتى!!!ۋاتە دەروابەرىۋە .
رۇژىك بىاۋىك لەلايەن كۆيخاى شارۋچكەيەكى نىزىكيان ھاتبوو
بۇشارى بەدۋاى كرىكارىكى گەنجى دەستپاكدا دەگەرا ، كەبچىتە
سەرگارەكەى كۆيخا ، سەركارى بۇ بكات، برادەرىكانى
بەگەنچەكەيان گوت: ئەم نىشە بۆتۇ زۆر باشە ! چونكە تۇش
بىكارى (گەنچەكە بېيان دەگوت : دەقەتى)رازى بوو بچىتە سەر
گارەكە ،چوۋ بىنى كابرى كۆيخا سەرۋەت و سامان دارە بەلام
وچاخ كۆرە ! ماۋمىيەك لە لاي مايەۋە سەرپەرشتى گارەكانى
كۆيخاى دەگرد ھەروەكو كورى خۇى ھەرچەندە كۆيخا ھىچ كورى
نەبوو تەنھا كچىكى ھەبوو كەكۆيخا سەيرى دەگرد زۆر كورىكى
دەستپاك و ژىرو زىرەك رەۋىشت جوان بوو ، لە گارەكانى زۆر
سەرگەۋتوۋ دەست پاك بوو ،بۆيەتەماغىرى بوو نەيدەۋىست لە
دەستى دەربچى بۆيە پى گوت : كورم من وا پىرۋومە و ھىز
وتوانام نەماۋە بەرەۋ ھەۋتانەم

ۋەرە تۇخۇت سەرپەرشتى قاسەۋ داھاتوو خەرجى مالاھەم بىكە و
 دەزانم كە تۆ زۆر گەنجىكى دەست پاك و دىسۆزو داۋىن پاكى ،كلىلى
 قاسەكەشى پىدا ،ھەرجارە كورەكە دەگەرايەۋە برادەرەكانى
 شارھەر چەندە پىيان دەگوت ئىستا چۆنى ھە ردىگوت دەقەتى!!
 بەبى ئەۋەى ھىچ نەينىەكانى مالى كويخا ئاشكرا بىكات ،
 لەكارەكانى زۆردىسۆزبوو، بەردەۋامبوو،تا ۋاى لىھات كويخا نەخۇش
 كەوت !رۆژىك بانگى ئەۋكورەى كردو وتى:كورم من رەنگە بىرم !!
 لەپاش خۇم كەس شك نابەم بۆيە ھەزدەكەم كچەكەم بە خۇم بە
 شو بىدەم بۆئەۋەى لە پاش من بەتەنپايى نەمىنپتەۋە ! وگەسىش
 لە تۆباشتر وشايان تر نپە كە پىشكەشى بىكەم ،بۆيە ھەزدەكەم
 كچە بەنازو نازدارەكەم پىشكەشى تۆبىكەم ھەر شايانى خۆتە :
 ھەروەھا مال و سامانەكەش ھەربۇخۇتان بى با نەكەۋىتە ژىر
 دەستى خەلك كورەكەش رازى بوومارەى كچەكەى كرد وگواستىەۋە
 بىپىەك جارى بوو بەكورى راستە قىنەۋ خاۋەن مالاكەبەبى
 ئەۋەى لوت بەرز بى ھەرجارىك دەچوۋەۋە سەردانى مالاھىاۋان و
 برادەرەكانى ھەر دە يگوت دە قەتى !!

ۋاى لىھات خەزورىشى كۆچى دۋاى كىرماڭ وسامان و كويخايەتى
 بۆمايەۋە لە خزمە تىكارى بوبە خاۋەن ژن و مال و سامانەكەى

پەرسپاردەى كىخواكە بوو جىگرەوۋى كويخايەتى خەزورى !!
رۇژىك ھاورىكانى گوتيان :ئەرى با سەرىك لە دەقەتى بدە ين !!!
ھەردەلى: دەقەتى بزائين چۆن دەقەتینى!!! رۇيشتن چوون
بۆسەردانى دەقەتى.....

كەگەيشتىنەماليان زۆربە گەرمى وبە رېزەو پېشوازی لىكردن و
ميوانداريەكى جوانى كردن، بينيان وا (دەقەتى) ژنى ھىناوہ بۆتە
جىنشىنى كويخا وكويخا مردوۋە پاشان سەرەخۇشيان لىكردوۋ
گوتيان ئىستا تەندروستى وبارودۇخت چۆنە ؟؟

ئەوپياوہ ھەم ديسان وەك جاران دووبارە ھەر دەيوت :سوپاس
بۇخوا ھەر دەقە تى...

سالان ھاتن و تىدە پەرىن زۆر بەبەختەۋەرى دەژيان لە گەل
خىزانەكەيدا ،پىروخەرۇ بوون، بىگومان وەكو ھەموومان رېگای
مردنمان لەپېشە ،ئەو پياۋەش كۆچى دواى كرد ،ھاورىكانى
بەمەيان زانى و چۆنە سەر گۆرەكەى ،پېنە دۆزى گۆنە برادەرى لە
سەرگۆرەكەى وەستاۋگوتى...زۆر جاران ھەر دەتگوت دەقەتى.... !!
ئەى ئىستا لەناو گۆر چۆن دەقەتى؟ ھەر خۇى گوتى: بەخوا ئەگەر
دنياش بقەتى ناوگۆر بەبى كىردەۋەى چاكەو بە ھەۋىنتە ناقەتى،
ھەزاران رەحمەت لەگۆرتى.....

دووژنى

مامۇستايەكى برادەرم بۆى گىرامەوۋە گوتى :دراوسىيە كمان ھەيە
دووژنى ھەيە ، ئەو دراوسىيە ژنى يەكەمى ژنىكى زۆر پىك و
پىك و بالابەرزە ، كۆمەلىك مندالى جوانى ھەيە ،ئەم خىزانە
لەھىچ شتىكىان كەم نەبوو ،بەلام ھەركەخوا ناننىكى دايە ئەم
پياوۋ پارەى زۆر بوو ژنىكى ترى بەسەر ژنى يەكەمى ھىنا
،ھەرچەندە ژنى يەكەمى زۆر جوانترە لەژنەكەى دووۋەمى بەلام
ژنەگەرەكەى بەمندالەوۋە لە نھۆمى دووۋەم داناوۋ بەتەواۋى
فەرامۆشى كردوۋە لەبەر ژنە تازەكەى!!!

﴿بەپراستى نا دادبەرۋەرى ئاۋا دەبى ؟؟ ئەو برادەرم وتى
رۇژنىك تازە ئۆتۆمبىلىكم كرى بوو درەنگى شەۋبوو خۆم
وخىزانەكەم لەشەۋ گەپان و پىاسە دەگەپاينەۋە مال، ژنە
گەرەكەى دراوسىشمان لەبەر دەرگابەخەمبارى راۋەستابوو
ھەرچەندە شەۋبىش درەنگ بوو ،

دەلى قسەيەكى واى كرد خەرىك بوجەرگم بۆى بسوتى، دەلى
ژنەكەگوتى مىردەكەى منىش ھەموو شەۋى دەستى خانمەكەى
دەگرىۋودەچىتە پىاسەۋ گەران حىساب بۆفەقىرى ۋەكو منىش ناكات
(سندان لەفەقىر بدات)فەقىر ھەر بۆمردن باشە.....ھتد

دەلى كەۋاي گوت زۆردلەم پىي سوتاو تەۋاولەناخى پىرناگرى
 گەيشتەم، گوتەم دەي دەي خودا كەرىمە انشا الله خوا ھەمۇشتىك چاك
 دەكات وبەدلى تۆش دەبى، خۆم بەھەۋشەي خۆماندا كىردو قىرام
 ھىچ قسەي تىرم پىنەگرا، زۆر شەرمەزار بووم لەبىيەدالەتى
 ئەۋكابرەيە بى وىزدانە پىاۋەكەم لەپىش چاۋكەوت ونەفرەتم
 لەناعدالەتى كىرد. ئىمەش بەھۇرەپىۋانە دەلىين كاكى برا تۆچۆن
 نەفس وئارەزووت ھەيەو ژنەكەشت ھەروەكو تۆيە، بىجگە لەتۆ
 كەسى ترەھەيە ھەزەكانى جى بەجى بىكات؟! تۆتەنھا دورىگات
 لەپىشە يان ئەۋەتە دەستى لىبىكەيتەۋە مادەم ناتوانى ونازانى
 دوۋژن بەرىۋەببەي، يانىش بەيەكسانى وبەيەك چاۋ سەپىريان
 بىكەي ۋەھەلسوكەت يەكسان بى لەنۆرەو ژيانى رۆژانەدا، سەرجىيىداۋ
 دەنا بەخۋا لەدنيا دەدۇرپىنى ھەروەھا لەقىيامەتەش بەستەم كارو
 بەلاخۋارى ھەشردەكەرى، خواش لىت نابورى ئەگەربەزوترىن كات
 تەۋبە نەكەيت و پەشىما نەببەۋە، ۋىيەكسانى لەبەرامبەر ژنەكانتدا
 نەكەي .

صەدەقە و نەخۇشى

مامۇستايەك دەربارەى ژيانى پەرلەچەرمەسەرى خۇى و خىزانەكەى دەگىرپىتەوۋە دەئىت: لەو كاتەى كە خىزانەكەم خواست تەندروستى زۆر باش بوو ھىچ نەخۇشەكى پىۋە ديار نەبوو، چەند سالىك بەخۇشى وبەختەوۋەرى راما ن بوارد، لەپرىك تەندروستى خىزانەكەم تىك چوو، لەھەمان كاتىشدا لەكەيەكى رەش لەسەر سنگى پەيدا بوو، كە سەردانى پزىشكمان كرد، گوتى: ئەم نەخۇشەىيە زۆر دەگمەنە و رەنگە لەملىۋنىك كەس تەنھا يەك كەس توشى، ناۋى (سكلىرېۋدىرامايە) ئەم نەخۇشەىيە ھەتا ئىستا چارەسەرى نىە بەلام جاروبارىش بوو خۇى لەخۇۋە چاك بۆتەو، ھىچ دەرمانىكىش شك نابەم بۆى بنوسم، ئەو قسەى دىكتۇر بەپراستى زۆر سەخت بووبۇمان بەتايبەت بۇخىزانەكەم وەكۋەورە ترىشقەيەك بوو كەبەسەرىدا بىكەۋىت، بۆيە كەۋتە شىن وگريان وبى ئومىد بوون، بەلام من زۆر دىم دايەوۋە گوايە شىفا بەدەست خوايە و خودا ھىچ دەرديكى بى دەرمانى نەناردو، ئەگەر ئەمپۇش چارەسەرى نەبى ھەرچارەسەرى دەۋزىتەوۋە خواكەرىمە بەلام قسەى ئەو دىكتۇرە زۆرلەو قسانەى من كارىگەرتىبوو، چونكە ئەو دىكتۇرە گوايە ھەمووشتىك دەزانى بەلام ھەرنائوۋە سەردانى

باشتىن دكتورمان دەکرد بەلگو ئەو خاويە شىفايەكى بۆھات بى ،
 يانىش دەرمانىكى تازە پەيدا بوبى يانىش دكتورىكى شارەزاتر
 دەرمانىك شك ببا سەرتان نەيىشىنم زۆر ئەولاي ئەولا لەنۆزدارو
 پزىشكان گەراين، ھەر ھەمان قەوانيان ئى دەدايەو ھىچ
 تروسكيەك بە دى نەدەگرا بەلام لەھەمان كاتدا ھەندىك دەرمانى
 بەكار دەھينا وەك ھىمن كەرەو، بەلام من خۆم لەرەحمى خوا قەت
 بىئومىد نەدەبوم چونكە لەمىزبوو ئەو فەرمودەى پىغەمبەرى
 ﷺ نۆزدارم لەبەربوو كەدەفەرموى: (خۆتان چارەسەرىكەن چونكە
 خودا ھىچ دەرديكى بى دەرمان دانەناو) من و ھاوسەرەكەم
 زۆر ئاراممان گرت و زۆر شەو رۆزگارى پەرلە ئازارو ئالەو بىزاريمان
 بەرپەكرد ، نەخۆشەكەش ھەتا دەھات نەخۆشەكەى زىتر پىشتى
 لىدەستاند ھەتا واى لىھات وەكو دارى بى ئاو وشك و لاوازتر
 دەبوو، زۆر چار دەيگوت دەزانم من چاك نابمەو ھەريەك دەبوو
 ورەى بەربەدات ، بەلام من زۆر دىلم دەدايەو ھەر دەمگوت: خوا توى
 زۆر خۆش دەوى بۆيە توى بەسەر كەردۆتەو ھەموو ھەورازىك
 نشىوى دىت و من لەگەلئەدام و پىشت ئى ناكەم ھەربزانە
 چارەسەرىت ھات ھەرپۆژە دەرمانى تازە دەدۆزىتەو لەھەر
 جىگايەك شكمان برد ھەبوو بەدواى دادەچىن خەم مەخۇ خوا

كەسەك تاقى دەكاتهوه كه خوڭشى بووى ئەگەر نا لەوجيھانە خوا
 لەش ساغ و جوانت دەكاتهوه ، ھەروەھا بەبەھەشتى خوڭى شادى
 دەكات ، ئازارى ئەم دونىايە ھەرچەندە زۆربەت ناگاتە كەمىكى
 دۆزەخ بەلى بەم قسانە دڵم دەدايەوه و فەرامۆشى دەھات تاواى
 لىھات توشى كەم خوڭنى بوو ھەموو مانگىك دىبا خوڭن وەربگرين
 بەلام دواى چەند سال چارە سەرى كەم خوڭنىيەكەى كرا ، پۇژىك
 باسى كەلەشاخم بەگوڭى داچرپاند گوتم: پىڭھەمبەرى خوا ﷺ
 دەفەرموى لەو شەوھى كەشەو رەویم پىكرا بە ھەرئاسمانىك رەت
 دەبووم ھەر ھەموو فريشتەكان پىيان دەفەرمووم: (يا مُحَمَّدُ مَرَّ
 أَمَّتِكَ بِالْحِجَامَةِ) واتە ئەى محمد ﷺ بەنەتەوھەكەت فەرمان بكە
 كەلەشاخ بگرن و حىجامە بكەن ھەروەھا گوتم پىڭھەمبەرى نۆزدار
 فەرموويەتى: (خَيْرُ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ الْحِجَامَةُ) واتە چاكترين
 چارەسەر كە كردبتان حىجامەيە ، بۆيە لە ۱۷ مانگى قەمەرىدا
 حىجامەيەكمان كرد دواى ئەوھەپىم گوتم پىڭھەمبەر ﷺ):
 فەرموويەتى: (داووا مرضاكم بالصدقات) واتە: نەخۆشەكانتان
 بەخىر و سەدەقە چارەسەر بكەن ، ھەروەھا (الصدقة تَدْفَعُ الْبَلَاءَ
 وَتَزِيدُ فِي الْعُمُرِ) واتە خىر و سەدەقە كردن نەخۆشى و بەئا
 لادەبات تەمەنیش درىزدەكات ، يۆيە پىمگوت باشتري چارەسەرى

تۆ خېر و صەدەققە كىرگەنە بۆيە يەكسەر قەصابىكىمان راسپارد كەوا
 ئاۋەلىكىمان بۇ بىرې بېنىيازى نەخۇشىكە سەرى بېرې ، ئەمەش
 لەيەكەم رۆزى رەمەزانى پىرۆز بوو ئىستا رۆزبەرۆز پاش ئەم
 سەدەققەيە ئەم نەخۇشە بەرە بەرە دەبوۋىتەو وئازارى نامىنى
 وبەرەو چاك بونەو دەجىت(تاكو نوسىنى ئەم بەسەرھاتە)
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ دواى ئازارو شەكەتەكى دورو درىژ..

گەنجىكى لەخوا ترس

دەگىرنەو دەمىزگەوتىكى شارى دىمەشقدا مامۇستايەكى زۆر زاناو كۆمەلايەتى ھەبوو خەلكى زۆر خۇشيان دەويست وەك قازيەك ھەمىشە لەخەمى خەلكى وچارەسەرى گىرەتەكانايان دەگرد، ھەربىرپارىكى بدابا خەلگەكە بى سى دوو پىيى پازى دەبوون بەرپادەيەك زۆر جار ژنى بۆگەنجان دەخواست و ژنانى بەشوودەدا، بەكورتى ھەرجى مامۇستا بىگوتيا كەس نەى دەگوت لەل، ئەو مامۇستايە چەند فەقئىيەكى ھەبوو لەمىزگەوتەكەى دىيان خويند لەناو ئەوفەقئىيانەش فەقئىيەكى زۆر زىرەك و ژىرو لەخوا ترس و بەلام چەندى بلىيى نەدارو دەست كورت بوو، لەسەر ئەووش ھەمىشە بەرچاوتىر بوو وچاوى لەھەرام نەبوو و دەستى بۆكەس پان نەدەگردەو وەگلەيى حالى خۇى بۆكەس نەدەگرد، جگە لە خوا ئەوگەنجە لەناو مىزگەوتەكە دەخەوت وھەرلەوئىش دەيخويند، لەدەرەوۋى دىمەشق بۆفەقئىياتى ھاتبوو، بەردەوام گىرھانى بەتال بوو "رۇژانە فەقئىكان بۇراتبە مال" بەمال دگەرپان بۇخواردن ، بەلام وەكو گوتمان ئەو گەنجە چاوت لەدەستان نەبوو خۇى بۇخواردن نەدەگەرپاوتەنھا ئەگەر برادەرەكانى بچووبان شتىكىيان

دەست بکەوتایە پێکەووە دەیان خوارد، قەدەری خوا چەندەرۆژیک
 فەقێکان چووبونەووە مائی خۆیان ، و منەم گەنجەش بەتەنها
 ما بۆووە چەندەرۆژیک ئەم گەنجە بەرۆژوودەبوو بەبێ خواردن دە
 مایەووە تابرسیەتی تەنگی پێ هەلچنی وە شەگەتی کرد، وای لێهات
 جولە لێرا . بەلام لەترس و شەرمی خوا رپوی لەکەس نەنا
 ، هەروا بەبرسیەتی مایەووە ، بەلام بیری کەوتەووە کەلە ئیسلام دا
 ئەگەرکەسیک ناچاربێ وەبزانێ لەبرسان دەمریت دەتوانی کەمیک
 گوشتی بەراز بخوات لەبەرئەووە گووتی واکاکە بچم لەمالیک
 لەوماڵانە بەناچاری شتیک بخۆمو تاکو خوا دەرگایەکم ئی دەکاتەووە،
 مزگەوتەکەش لەناوماڵان بوو "

وبانەکانی مالهەکان لەگەڵ مزگەوتەکە لەسەریەک بوو . فەقی
 بەلاکەلاک بەسەر پەیزەزی مزگەوتەکە سەرکەوت تاکو بەسەرباندا
 بچیتە مالیک و خواردنیک دەست بخات تاکو نەمریت، هەروەها
 بەسەربانەکاندا تیپەری بینی مالیک هیچ هەستی تێدانیه وەکەس
 لەوماڵە دیار نەبوو، بۆنی شیوەکی زۆرخۆش دی ، فەقیش
 لەپەیزەکان چوووە خوارەووە " سەیری کرد کەس لەوماڵە نەبوو
 ، چاوی بەمەنجەیک شیوی تازە کولاو کەوت و لە برسان تاوی دای
 وەسەرەکە هەلگرتو چی بینی ؟ بینی وای مەحشی تێدایە هەلمی

بەرى ئاسمانى گرتىيە و بۆنى پياو شىت دەكات . يەكسەر مەحشىيەكى ھەلگرت و خستىيە ناو زارى بەلام ئەوئەندە گەرم بوو دەمى سوتا بفرپى دايەوۋە يەكسەر دۆزەخ و گەرمى وسزى تاوان و دزى بىرگەوتەوۋە بەخۆى گوت: _ فەقىي نامەرد تۆوات لىھات بچىتە مالان و دزى بىكەيت خوات لەبىرت بچى لەناچارى؟! لەوخەيالانەدابوو بەلاگەلاك گەپاۋە مائەكەو مەنجەئەكەى بەجىھىشت ، بەبرسىيەتى و ناچارى گەپاۋە ناومزگەوتەكە، پىشت بەخوا لەژوورەكەى دانىشت وكەسىش بەحالى نەدەزانى مەگەر خوا "

كاتىك بىنى ژنىك لەدەرگای مزگەوتەكەپاۋەستاۋە" داۋاى مامۇستاي مزگەوتى كرد . مامۇستاكەش لەۋى بەدەنگىيەۋە چوو چەند قسىيە يەكيان كرد بەلام فەقى نەيزانى باسەكە چىيە ؟

مامۇستا بانگى كردوو گوتى ھۆ فەقى ژنت دەۋى ؟ فەقىش والەبرسان حالى خۆى نىيە ؟ وتى جا مامۇستا من فەقىيەكى بىكەس و بى مال و نەدارم كى پىم پازىيە ؟ چۆن ژنم پىدى!!!

مامۇستاكەش گوتى فەقى ھىچى ناۋى بەس تۆپازىيە ھەموو شت نامادىيە فەقىش وتى قوربان لەقسەت دەرناچم !!!!

چى دمفهرمووى با وابىت ... مامۆستاش بهژنهكهى گوت فهرموو
 ومره دانیشه ژنهكەش به پيچهو نيقاب و پيكو پيك، روخسارو دم
 و چاوى ديارنهبوو ، هات دانىشتن ، مامۆستاكه گوتى: به فهقى
 رازى؟ گوتى بهئى "يهكسەر لهفهقى مارهكرد !! گوتى:كورم
 ئىستاش ههلالى يهكترن فه قى دمتوانى بچيته مال خيزانى خۆت
 مالى سهربهخۆت ههبن له چى كه م نيه !!فه قيش به گهلى
 كهوت "پيروزى يهكترى بوون""ژنهكهو فهقى رويشتن : كاتيك
 گهيشته بهردهرگايهكه كرديهو فهقى بينى هه مان!! مالبوو كه
 نهو چووبوو بۆ خواردنيك لى دهگهرا ، جا كاتيك چوونه
 ژوورهوو دانىشت ژنهكهى پى وت چيت پيوسته؟ فهقىش وتى
 زۆر برسيمه..... !!

كهس نازانى كه رزق له كام لايه وچۆن دى ، ژنهكه يهكسەر چوو
 يهك مهنجهلى مهحشى هيناو له بهردهمى فهقى دانا!!فهقى
 دهستى كرت به گريان !!! ژنهكه لى پرسى نهوه بۆدهگرى ؟
 فهقىش حالى خوى و به سهرا تهكهى بۆگيرايهوه ژنهكهش
 تهمهشايى كرد راسته ، تهنها مهحشيهكى تيدانه ما بوو ؟ گوتى
 بهخوا راسته نهوته مهحشيه كهى تۆ كه نهتخواردوه . نهو جا
 فهقى تازگى هيشا خواردى ! وهژنهكهش پهچه كهى هه لداوهو

نەكەى نەخۇى ھەر تەمەشايى بىكەى گوتى: من ژنى بازىرگانىكى
 گەورە پارەدار بووم ، لەگەل پىرەمامىكم روومان لەم شارە
 كىردوو، ئىستاش خوى گەورە من ومالەكەمى بەقسەمت تۆ
 كىردوو ، نۆشى گيان و پىرۆزت بىت .

قەرەبوى خوا

لەسەردەمى پىغەمبەرى پىشەوامان ﷺ لەشارى مەدىنە دا پىاوەكى
 زۆر ھەژارو نەدار ھەبوو ، بى مال و زوگرتى بوو ، زۆر بىنەوابوو
 زىگىكى برسى وزگىكى تىر بوو ،بۆيەشەويك برسىتى تە نگى زۆرى
 پى ھەلچنى ،ناچار بوو بچىتە دزى، تاكو زگە ھارە برسىەكەى تىر
 بىكات دەرپەرى و ئەوكۆلان وئەو كۆلان لەمالىك دەگەپرا كەكەسى لى
 نەبى و دزىەكەى لى بكاو لى ئاشكرا نەبى و كەسىش نەيبىنى ،
 بۆيە زۆرچاوى گىپرا ھەتا ماللىكى بۆيەژنى چۆلى بەدى كرد ،
 خواخواى بوو كەسى لىنەبى ،بۆيە وەكو ھارلەبرسان خوى بەژوور
 داكرد ،چاوى گىپرا خواردنىكى چەورى بەدى كرد بەلام يەك سەر
 گەورەى وسزاي خوا ، ھەروەھا ئامۆزگارىەكانى پىغەمبەرى نازدارى
 ﷺ بىركەوتەو كە ھەرموويەتى ھەركەسىك واز لە ھەرامىك

بهیڻی ئیلا خوا به چاکتر بوی قهره‌بوو ده‌کاته‌وه و پاداشتی
 ده‌داته‌وه ، بۆیه په‌شیمان بو‌وه ده‌ستی بو‌خواردنه‌که نه‌برد ،
 پاشان چاوی گیرا دیتی وا کۆمه‌له زیریکیش له‌ولاوه دانراوه
 ،ديسان گوتی به‌ئینی پیغه‌مبه‌ره، که نه‌گه‌رنه‌ی دزم خودا
 قهره‌بووی چاکترم بو ده‌کاته‌وه ،له‌ولاوه‌ش دیتی واژنیکی ته‌نهاو
 نازداریش به‌تافی ته‌نها که‌وتۆته خه‌وئۆته‌نهایه له‌وما‌له‌دا و
 بیجگه له‌خوا که‌س بیدار نیه ،به‌لام پیاوه‌تی وغیره‌تی جولا هه‌مان
 فهرمووده‌ی پیغه‌مبه‌ری چاوساغی ﷺ بیرکه‌ته‌وه یه‌ک سه‌ر
 ده‌رپه‌ریه ده‌ره‌وه له‌دئی خۆی دا گوتی: خوا ناگاداره‌و به‌رپه‌حمه‌و
 ناخه‌وئ پاداشتم ته‌نها له‌و ده‌وئ به‌برسی‌تی وکه‌ساسی گه‌راپه‌وه
 ماله‌وه پشت به‌خوا به‌یانی جووه‌مزگه‌وتی نازدار بی‌نی وا ژنان
 له‌پشته‌وه‌ی پیاوان نو‌یژیان ده‌کرد ،دوای نو‌یژ نه‌نجام درا
 پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ رووی وهرگیراو له‌حال وباری هاوه‌لانی
 ده‌برسی ،له‌و کاته‌دا ژنیک گوتی نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ نه‌م
 شه‌و دزه‌تۆته ماله‌که‌م به‌لام هیچی نه‌بردوه ،پیغه‌مبه‌ری
 به‌حیکمه‌ت وخه‌م خۆر ﷺ فهرمو‌ی :ده‌ی نه‌و‌ج‌ا‌چیت ده‌وئ؟ گوتی
 قوربان من بی‌وه‌ژنم و به‌ته‌نهام چیدی ناو‌یرم بچه‌وه ماله‌که‌م
 ،ده‌ترسم پیغه‌مبه‌ر ﷺ رووی کرده هه‌مان نه‌م پیاوه‌ی که‌چوو‌بووه

مائەكەى پىي فەرموو: ھاپپاۋ تۆ خىزانت ھەيە؟ پياۋەدزەكە
 زۆرتسا بەشەرمەۋە ھەستايەۋەۋە ترسەۋە گوتى نەخىر قوربان
 بىمال ۋحالم فەرموى ئەۋ ژنەت دەۋى ؟ پياۋەكەش لەترس و
 شەرمەۋە لىۋى دەلەرزى لەھەمان كاتدا زمانى لەنگ بوو
 لەخۇشيان دەمى لىكى دەكرىەك سەرگوتى: بە... بە... بەئى قوربان
 ئەۋجا پىغەمبەر ى خاۋەن نىگا (ﷺ) رووى كرده بىۋەژنەكەۋ
 پىي گوت فەرموو بىرارىدە خوا بۆھەموۋكەسىك ھەئالى كرده
 كەۋا ھاۋسەرگىرى بكات تۆش مافى خۆتە تۆ رازى شو بەۋ پياۋە
 بى ژنە ھەژارە بكەى ؟ گوتى قوربان ھەرچى تۆ فەرمان بكەى من
 پىي رازىم ، بەۋ جۆرە ھەر لەۋ بەرە بەيانىيە زوۋە ھەردوكيان لىك
 مارەكران وپپاۋى ھەژارو رەبەنىش بوۋە خاۋەنى ژنەكەۋ ھەموو
 مال ۋ زىرەكەش كەلە ترسى خودا لەۋ شەۋە دەستى بۆنەبردبوو،
 بەم جۆرە دەستى ژنەكەى گرت و چۈنەۋە مالى بوۋكى دەۋلەمەند
 و تازە ، بەئى راستى فەرمووۋە پىغەمبەر (ﷺ) ھەركەسىك ۋاز لە
 ھەرامىك بەيئى ئىلاخودا بەچاكتربۆى قەرەبوو دەكاتەۋە، پاداشتى
 ھەئالى دەداتەۋە ھەرەۋە ھا خوداى گەرە دەفەرموى: ﴿وَمَنْ يَتَّقِ
 اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾

كە خوشەويستى دەكوژى

كە لەدەرگای مائەكەيان دا بۇداخوازى كچەكە زۆر بەشەرم وشكۆۋە
دەرگايى ئى كىردنەۋە ، فەرموۋى ئى كىردن ودانىشتن ،زۆرسوپاسيان
كىرد لەسەر گەرم وگورى بەخىرەينان وئىزگىرتنيان ،كۆرەكە پىشتر
بەدىقەت سەرنجى دابوو ھەرلەگەل يەكەم چاپىكەۋتن شەيدى
بىۋو!بۆيە بە خوشى باسى داخوازى و ھاۋسەرگىرى لەگەلدا
كىردەۋو،كچەكەش يەكسەر پازى بوو ھەرچەند كۆسپ و لەپىشيان
ھەبوون بەلام خوا بە قىسمەتى يەكترى كىردن ،مانگ بەمانگ
خوشەويستىكەيان پەرەى دەسەند گەرموگورتر دەبوو ،دوورى
رۇژىكى بى بەسالىك ھەبوو:- ھەردەيگوت داخا كەى بى
خوشەويستەكەم مائەكەم بۆرووناك بىكاتەۋە لەتەنھەى ونامۆى
رزگام بىكات !!

ئەۋرۇژەكە ھات كەھەردووكيان بەپەرۇشەۋە لەمىژ بوو چاۋەپى
يەكترىيان دەكىرد كە زەماۋەندەكە نىك بۆۋە دايكەكە رىنماى
كچەكەى كىرد بىيى يگوت :نامۇزگاريت دەكەم كچەكەم بۆى دىسۆزبە
ھەرۋەكو من بۆت دىسۆز بووم "،ئەۋىش بۆت دەبىتە كۆيلەت ،
بۆى ببە بەخاك ئەۋىش بۆت دەبىتە ئاسمان وئاگات لە مال و
ئابروى بى وپىداۋىستە كانى بەجىبىنە نەكەى، شتە شاراۋەكانى

لاى منىش باس بىكەى و قەت نەكەى برسى بىكەى !!! كچەكە ھەر
دەيگوت: بەل دايە گيانبەسەرچاۋ"

ئەوخۇشەويستەمومىردوھاۋرېۋھاۋخەمۋھاۋزىنمە،گۈزرايەۋەو
چوۋە ناو قەفەس ،بەلگو لانەىبەختەۋەرى و لەخۇشەويستى
نموۋنەيان كەم بوو" ھىچ كاتى بى يەكترى نەدەخەۋانەۋە
،ئەكەى ۋەك مندالىك ھۆگرى ببوو ،بەلام قەدەرى خوا بوو
مىردەكەى چەند مانگىك چوۋ بۆھەندەران ،ئەكە ئارامى لى بىرا
نەيتۋانى ئەم دابراۋە ھەلبىگرى ،بۆيە بەدۋاى داچوو ،بەيەكترى
شاد بوۋنەۋە ،چەند سالىك تىپەرى خۋاى گەۋرە مندالىكى بى
بەخشىن لەدوۋرى مالا باب و خىزانىشىان تەۋاۋ نىگەران ببوون ،
زۆر پياۋەكەكە دەيگوت:خۇشەويستەكەم تۆھىندە دىلۋزۋو
خۇشەويستى لام جىگەى ھەموو كەس و كارو خۇشەويستانمت
گرتۋتەۋە ،ئەگەر تۆم ھە بى ئەۋا ھەموو دونيا بەھى خۆم دەزانم ،
تۆدايك و باۋك و كەس و كارمى خوا خىرت بنووسى ،سالان
تىپەرى و ئەكەھەر خەرىكى مال و مندال و خزمەتى مىردەكە
بى بىزارى و شەكە تى دە كرد ،پياۋەكەش تادەھات لە كارەكانى
زىاتر سەرگەۋتوۋدەببوو ،ۋەك دەلئىن لەدۋاى ھەموو مىردىكى سەر
كەۋتوۋ ،ئىكى سەرگەۋتوۋ ھەيە ،زۆربەختەۋەر دەزبان،لە ھىچيان

كەم نەبوو شايان بەسەپان نەدەزانی بەلام شەیتان و ئافەرتى خراب
نەخەوت بوون، پیاوگە وای لێهات سەرقال ببوو زۆرجار
نەدەهاتەووە یا درەنگ دەهاتەووە، ژنە وەفاداروو پەرۆشەگەش هەروا
لەچاوەرپوانى دەمایەووە، ناچار پەییوەندى پێوە دەکرد، پیاوگەش
دەمىوت ژنەكە زۆر سەرقالم بەكارەكانم دەرفەتم بەدە... ژنەكەش
دەمىوت: -خوێ بێتارێزێت، هەروەها چاوەرپیت دەكەم وای لێهات
ژنەكە زۆر بێزار دەبوو لەچاوەرپوانى مێردەكەى، زۆر شەیدایانە
چاوەرپى دەکرد، بەلام بى هوو دەمایەووە زۆر جارىش خەوگوتكە
دەبێردەووە، لە شەوانى درێژ چاوەرپوانى دەکرد و هەرنەدەهاتەووە،
ناچار ژنەكە وردە گەلەى دەکردە و دەمىوت ئێمە گىيانىكین لەدوو
جەستەدا و بى تۆ هەل ناکەم فریام كەووە تۆمنى منیش تۆم بەلام
ئەم قسانە بى سوود بوو !!

تاواى لێهات ژنەكە كەوتە گومانەووە لێى كەسەپى مۆبايلەكەى
دەکرد شتى نامۆى دەبینى؟ نەيى دەزانی چ بكا؟

چەندان كورتەنامەى ئافەرتان و قەسەى رۆمانسى وێنەى ژنان و
زۆر شتى لەم بابەتانەووە تا وای لێهات مێردەكەى فەرامۆشى
كردبۆيە زۆر پێى دەوت كەتۆخۆشەوێستى يەكەم و كۆتايى، بەلام

میردهگهی نه وه ره خه ریکی فه یس بووک و نه نته رنیت و که وتبووه
داوی دلداری له گهل ژنان دا :-

ژنه داماو که هه ره نه وهی پی مابوو، که یاده وه ریه کانی بیر بخاته وه
ئاخر میرده خو شه ویسته که م نهی تۆ نه ت گوت تا مردن یه کتری
مان خو ش دهوی هه رگیز به جیتنا یه ئم !!

په یمانی خو ت له بیر چوو؟ که هه می شه ریزم بگری !! نه ده ووت بی
دلی من نه که ی ::::!! قوربانی یه کتری بین ؟

میرده که ش زۆر به ساردی وه لامی دایه وه ده یگوت ئاخر منیش ئاره
زووم هه یه پیو یستم به دۆستایه تی ژنی نازدارو ناو قه د باریک و
قز زپرین و چاوگه ش وجوان هه یه، دونیا گۆراوه منیش ئاره زووم
له یه کتر ناسین وقسه ی خو شو و پیکه نین هه یه دونیا دونیا ی
نه نته رنیته و په یوه ندیه کۆمه لایه تیه کان ناچارم ده کات، پاش
ماندوو بون و شه که تیه کی زۆر هه ولدانی ژنه که بی سوود بوو !!!!!!

ژنه که گوتی که وایه ده ستبه ردارم ببه، باهه رکه سه مان بجیت
بۆر یگای خو ی زیاتر به رگهی نه م حاله ناگرم لی ره دا شه ی تان
تیختیه ی ده دا ، ژنه که هاته وه سه رخوی نه فرمتی له شه ی تان کردو
به نازارو گریان و چوو ه ژووره که ی خو ی و ده ستی کرد به له باوه ش

نانى چل بهرگى مېردەگەى و بۆن گردنيان ،بەگريان و فيغان
 ،پياوۋەكەش ھاتەوۋە سەر خۇى كەوتە بېرگىردنەوۋە ::!
 ئاخىر ماقولە من ژنىكى وا بەوۋەفام ھەبى!! بېكەم بە قوربانى ئارە
 زوۋەكانى خۇم !! چۆن ئەو ژنە بىكەمە قوربانى كەسانىكى ناپاك؟
 چۆن ئافرەتلىك برسى بىكەم لەكاتىك دا لەرۆژانى برسپەتى دا منى
 تېر كىردوۋە !!چۆن ژنىك بەرەلەبىكەم ؟ئاخىر كەم دەرياو زەرياى
 بېرپوۋە ،بەدواى خۇشەوېستىيەگەى خۇيدا ھاتوۋە چۆن پاكىيەك
 لەبىر كەم كەسەرەپراى ئەوۋەمووناپاكيانەى من ھېشتا ھەربۆم
 دەسوئى،چۆن بتوانم ئەوۋەموۋ بەختەوۋەرييە بىكەمەناو
 سەللەكەوۋە؟؟ فرى دەمە زېلدانەوۋە :چۆن بتوانم لەبەرەمبەر كەس
 و كارەكەى خۇم وئەو چاۋەھەلېيىنم ؟ چۆن؟ و چۆن و ؟چۆن؟ نانا
 خۇشەوېستەكەم ناتوانم پىشت تېبىكەم ،ناتوانم بى وەفابم ، ناتوانم
 تۆفەرەمۇش بىكەم بە قوربانى ئارەزوۋ مەرەمەكانى خۇمت ناكەم
 !ناكرى!ناكرى!گوناخە !يەكسەرەبەپەلە خۇى بەژوۋورى ژنەكەدا
 كىردوگوتى : خۇشەوېستەكەم پەشىمانم ھاتم بمبوۋرە وەرم بگرەو
 ھەرتۇخۇشەوېستى سەرەتاو كۇتاي منى::: من كىردم تۆنەيكەى بى
 تۆژيان ئەستەمەو ناقەتتى و بى تۇ ،وەلام بدەوۋە بمبوۋرە ھاتمەوۋە

سەرخۇم ئىستا تىگەيشتەم ۋەلامم دەۋە من كىردم تۇنەيكەي ،تەنھا
 تۆكەسى منى بەھەموو دىيات نادەم....!!
 بەلام چى دىت ھەرئەۋەندەي دىت جە ستەيەكى ساردوو سېرو
 گىيانى ژنەكەي دەرچوو بوو.....!!!!!!مالئاۋاي يەكجارى لىكردبوو
 روخسارىكى خەماۋى و زەرد لەسىماي دەخوئندرايەۋە: ،مىردەكەم
 ھەرتۆم خۇشويستەۋ ھەرتۆم خۇش دەۋى ھەرچىشت كىرد
 تاھەمىشە ھەرخۇشەويستى منى ،تاھەمىشە لە سەرپەيمانى
 جارەنم وخۇشەم دەۋى ى خۇشەدەۋى.....!!!!

دا پۇشىنى نەينى خەلك

دەگىرنەۋە لەگوندىكى كوردەۋارى خۇمان ژن ومىردىك لە
 خىزانىكى بەختەۋەردا دەژيان، مىردەكە پياۋىكى سادەو ساكار و
 نەداربوو،ژنەكەش رىك و پىك و بەرچاو بوو ،كابرايەكى نەفس
 نزم لەۋگوندەدەژيا زۆر ھەسوۋدى بەۋ ژنە دەبردو چاۋى برسى
 تى بېرى بوو ،بۆيە دەيوست ناكۆكى و درز بخاتە نيوان ئەم دوو
 ژن ومىردە بۆيەھەمىشە بىرى دەكردوۋە فىلىكىيان لى بكات و
 لىكىيان بكات بۆيە زۆر بىرى لەۋە دەكردوۋە ھەندىك پارەى ھەبوو

بۆيە كاتى وەرزى ھەج داھات چوۋە بن گوۋى پياۋە ساويلەكە و
پىي گوت :بۇناچىتە ھەج ؟؟

ئەۋىش وتى كاكە من پياۋەكى ھەژارم تواناى ھەجەم نىە
خواخوامە خىزانەكەم پى بەخىو بكرى ، من ھەجەم لەسەر نىە !!
ھەرچەندە زۇرىشم ھەز لىيە بەلام ھىچ شتىك شك نابەم
بۇئەۋەى برۇمە سەردانى مالى خۋاى گەۋرە !! كابراى فىلېبازىش
گوتى :چۇنە من لەگەل خۇمت بىبەم وتۇش ھىچ دەست بۇگىر فانت
نەبەى چۈن وھاتنەۋە لەسەر من بى ،پياۋە ساويلەكەش گوتى جا
كى ئەم چاكەيە لەگەل كى دەكات ! چۇن باۋەرپ پى بكەم ؟؟ئەگەر
چاكەيەكى والە گەلەم بكەى ئەۋا تاقىامەت لەبىرت ناكەم ،ھەر
سوپاست ئەكەم و دوعاى خىرت بۇدەكەم" كابراى فىلېبازىش گوتى
: من نامادەم لەخزمەتت دام لەگەل خۇمت دەبەم و دەتھىنمەۋە
ھەموو شتىكت لەسەر گىرفانى منە تۆھەر دىنارىكىش خەرج مەكە
من براتم برا!!تەنھا برۇ ناۋى خۇت بنوسە بەيەكەۋە بەرپىدەكەۋىن
بەلام من تەنیا مەرجىكم ھەيە !پياۋەكەش گوتى چىە؟؟

فىلېبازەكەش گوتى:ئەۋىش ئەۋەيە كەلە پىش چاۋى خىزانەكەت و
ۋەشايتىك برپار بەدى و سوپىند بخۋى كەبچىتە ھەج تەلاق
بخۋى ئەگەر نەچۋوى ئەۋا تەلاقت بكەۋى ،چۈنكە من دەترسم

تۆپەشىمان بىيەۋە پارەو پولى منىش بە فىرۇ بچى !! من زور
باۋەر بەتۇ ناگەم ، ھەرئەۋەندە تەلاق بخۇى بەسە ، پاشان بەيەگەۋە
دەجىنە مالى خوا، كابراى ساۋىلكە بەشايەتى ھاۋسەرەكەى تەلاقى
خوارد كە ئەگەر نەچى بۇ ھەج تەلاقى بگەۋى وژنەكەى ۋەكو
خوشكى بى ئەۋجا كاتى ھەج ھات و كابراى فىلباز نەپارەى داۋ
نەلىى پىچاۋە ۋە خۇى لى بزر كرد ، گۋايە چۆتە ھەج ، خەلكى
بەرەۋ ھەج بەرىكەۋەتن ، مىردى ژنەكەش لەبەرەھەژارى مايەۋە
نەيدەتۋانى بەرەۋ مالى خوا بەرىكەۋى ، كەۋتە خەم وخەفەت
ۋنەۋ سەرۋ ئەۋسەر بەدۋاى كابراى فىلباز دەگەرپا بەلام نەى
دۆزىيەۋە لەدخان دامال !! ... شەرمەزارى ژنەكەشى بوو !! ژنەكەش
زۆرخۋاناس بوو گۋتى: پىاۋەكە تۆتەلاقت نەخوارد كە بچىيە ھەج
گەر نەچۋوى تەلاقت بگەۋى، ئىستاش تۆ تەلاقت كەۋتە، من
ناتۋانم نىكت بىمەۋە ۋە، من و تۆ لىك ھەرامىن ۋەنابى چىدى
بىيەۋە ئەۋمالە ، يان ئەۋەتە برۇ ھەج يانىش بەجىم بەيئە
ۋچارەسەرى خۆت بگە ، خوا ھەئناگرى پاش تەلاق كەۋتەت چاۋت
بەچاۋم بگەۋى، پىاۋەكە ناچار ژنەكەى جىيەشت ۋئاۋارەبوو، ئەۋ
مال و ئەۋ مالى دەگرد، ھەر رۆژەۋ ھەرشەۋە ئە مالى خزمىك يان
لەدەرگايەگ رۆژى دەگردەۋە خەلكى ھەراسان كەردبوو ، بۆيە رۆژىك

واپىڭكەوت چوۋە لاي پياۋيڭكى باش باسى ھالى خۇي وپياۋە
ھىلبازمەكەي بۇگىرايەۋە.....ھتد

كابرەي پياۋ چاكىش گوتى:بەپراستى لەبەر ئەۋەي تۇستەمىڭكى
گەۋرەت لىكراۋە،بۇيە مەن بە پىشتىۋانى خوا دەتنىرم بۇجەج،تاكو
تۇمانەكەت لى تىڭ نەچى و ژنەكەت تەلاق نەدرى،مەن دەتنىرم
بۇجەج بەلام نابى لاي كەس باسى مەن بىكەي و ناۋى مەن ئاشكرا
مەكە، مەن ھەرنەۋەندە دەتۋانم تا دەتگەيەنمە جەج،بەلام
ھاتنەۋەت لەسەر مەن نىيە تەنھا لەۋى لەمەكە پياۋيڭكى مەل خوار
ھەيە ناۋنىشانەت دەدەمى كەجەجەت تەۋاۋ كەرد دەتۋانى بەجىت
بۇلاي،سەلامى مەن لىبىكەۋ پىي بلى:يارمەتەت بەدات بۇگەرەنەۋەت
،بەلام بەۋ مەرجەي تا دەمرى ناۋى مەن لاي كەس نەدەي كەچۇن
چۈيت بۇجەج ،پياۋەكەش سۈيىندى خواردوۋ يارمەتەيەكەي
ۋەرگەرت ھەرنەۋەندەي بىنى ۋالە مەككەيە . تەۋاۋى كەبەي خوا
دەكات ۋ خەلڭكى ناسياروۋ گۈند ھەمويان سەريان سۈرپا، دەيانۋت
چۈن ھاتوۋە؟بەۋەھەژارايەۋە چۇن ۋالەگەل ئەۋاندا دەسۈرپتەۋەۋ
سەفاۋمەروا دەكات مەراسمى جەج جى بە جى دەكات زۇر لى ي
دەپرسى چۇن ھاتوۋە چۇن گەيشتە ئىرە؟چۇن ۋازوۋ بەۋان
گەيشتەۋە؟

بهلام نهویش هر خوئی لهم وهلامه دهپاراست و دهی گوت : نهگهر
 خواحهز بکات ،بیهوئ شتیک بکات ئاسانه و قسمهتی خوایه، باسی
 هاوکاری بیاو چاکهکهی نهدهدرکاند و ناوی نهدههینا هر سوپاسی
 خوی دهکرد، لهکابرای فیلباز پرزگاری بوو، خواش قهرهوبوی
 بۆکردهوه بهسهلامهتی وسانای گهیشه چهج و تهلاقیشی لهژنهکهی
 نهکهوت و مایشی کاول نهبوو ، جا کهجهژن هاتو چهج تهواو بوو
 چووئولای نهو پیاوه مل خوارهی کهناو نیشانی وهرگرت بوو له
 مهکهکه سهلامی بیاو چاکهکهی بی گهیانند و بیی گوت گوایه پارهی
 لیبراهوه خهرجی چونهوهی نیه ،کابرای خیرخوایش زۆر بهخۆش
 حالیهوه پيشوازی لیکردو چهنندی پیویست بوو دایه دهستی و
 بهرپی کرد، نهویش زۆر دوعای خیری بۆکردو بهگهال خهلکه
 ناسراودهکه کهوتهوه، بهرهو مال و کوردستان بهرئ کهوت،
 کهگهیشهوه گوندهکه خهلکه که دیتیيان وا کابرای ههزار لهگهال
 حاجیانی ئاوايه مهنديلی لهسهرهو حاجیهکانیش شاییهتیيان دا
 ،کهلهگهال نهوان چهجی کردووهو هاتۆتهوه، ژنهکesh زۆر
 بهگهرمی پيشوازی لیکردوو حاجی بهههلالی و سهربهززی چوووه
 مالهکهی خوئی لهگهال ژنهکهی دا شادبوونهوهو مالتیان ئاوهدان بۆوه
 بهلام ئاوايهکه ههموو سهرييان سورمابوو کهچۆن حاجی بهو

درهنگه وه گه‌یشته هه‌ج و زۆر پرسیاریان ئی ده‌کرد که نه‌و کاتانه‌ش
 فرۆکه‌ی هه‌ج نه‌بووه؟ جا هه‌رچه‌نده به‌ئینی دابوو نه‌ینییه‌که
 ئاشکرا نه‌کات، به‌لام زۆریان بۆه‌یناو ناچار بوو ناوی پیاو چاکه‌که‌ی
 ئاشکرا کرد، نه‌و جا خه‌لکی ده‌ستیان کرد به‌ سهردانی پیاو چاکه‌که‌و
 ده‌ستیان ماچ ده‌کرد، وای لی‌هات به‌شی‌خیکی گه‌وره‌و که پامه‌ت دار
 ته‌ماشای بکه‌ن، هه‌ندی‌ک باوه‌ریان به‌م که پامه‌ته ده‌کردوو
 هه‌ندی‌کیش نه‌ده چوو ه‌می‌شکیان، که سی‌ک به‌چاو نو‌فانی‌ک به‌چینه
 هه‌ج ،کا‌برای پیاو چاکیش ناچار بوو که نه‌ینی چاکه‌که‌ی خۆی
 ئاشکرا بکات بۆ نه‌وه‌ی خه‌لکیش چاوی ئی بکه‌ن، له‌و هه‌موو
 پرسیاره زۆره‌ی نه‌و خه‌لکه‌ش ده‌ربازی بی، هه‌رچه‌نده دل‌یشی
 له‌حاجی شکا بوو که پێی گوت نه‌ینییه‌که ئاشکرا نه‌کات، به‌ئینی
 پیدابوو به‌لام حاجیش له‌به‌ر چاری ناوی نه‌و که سه‌ی دابوو لی‌ی
 خۆش بوو که ده‌دنی ئازا کرد هه‌رچه‌نده زۆریشی پێی دل‌گران بوو که
 نه‌ینییه‌که‌ی ئاشکرا کردبوو ...

گوتی خه‌لکینه هه‌رچه‌نده زه‌هرخواردنه‌وه‌م لا ئاسان تره له‌وه‌ی
 که نه‌ینی خۆم ئاشکرا بکه‌م به‌هه‌ر حال زۆر شتم ئی ئاشکرا بوو
 به‌هۆی نه‌و حاجیه‌و باباسی خۆمتان بۆ بگێرمه‌وه نه‌گه‌ر خوا رێزی
 لی‌نابم و که پامه‌تی پێی به‌خشی بم ، گوتی :-

له سه ره تاي ته مه نى گهنجى بووم باوكم ژنيكى بو خواستم نه دى و
 نه ناسيار بوو كاتى ژنه كه گواسته وه و هينام بينيم ژنه كه سكى
 پر بوو، منيش له بهر خاترى خواى گه و ره دهنگم نه كردو دامپوشى
 ئهم فهرمووده پيرۆزم هاته وه ياد كه پيغه مبهرى نازدار ﷺ
 فهرموويه تى :

﴿مَنْ سَتَرَ مُؤْمِنًا فِي الدُّنْيَا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ ،
 ههركه سيك عهيبى موسولمانيك له دونيا داپوشى خواش له دنياو
 دواى عهيبى داده پوشيت

بهلى بو خاترى خوا دامپوشت چونكه ژنه كه زور په شيمان
 بووله تاوانه كهى، تهوبهى كردبوو په نجهى په شيمانى خوى
 دهگهست ، پاش ماوميهك ئه وژنه له شه ويكدا مندا له كهى بوو،
 نه مزانى چى له كۆرپه له كه بكه !! هه رچهند سهرم هيناو برد
 نه مده زانى چۆن له دايك و باوكى خۆميشى بشارمه وه چونكه
 كارمساته كه گه و ره تر دهبوو ،بۆيه ناچار پيش نويزى بهيانى
 مندا له كه مان پيچاو به نهينى پيش نه وهى بانگ بدات
 بۆمزه كه وته كه چووم، كۆرپه كه كه له كه لۆم برد له بن هه يوانى
 مزگه وته كه دانا، خوشم گه پرامه وه كاتى بانگدان ،پاشان چووم بۆ
 مزكه وت بينيم وا كۆرپه له كه زور دهگريا ،مامۆستاو خه لكيش به

دياريه وه به سه رسورما ي وه ستابوون ،ههريهك قسه يه كي ده كرد
 ماموستا وتي :براي نه نهو كۆرپه له يه خاوه ني ديار ني به هه ر حال
 نابي به جي ي بهي لين ،ههركه س ده تواني به خيوي بكات نهوا نهو
 كه سه و پيغه مبه ر ﷺ له به هه شتدا وهك نهو دووپه نجه يه له من
 نزيكه ،خوای گه وره ش ليی خو ش ده بي ،مني ش گوتم ماموستا من
 ناماده م نهو مندا له وه ربگرم و په روه رده و به خيوي بكه م
 ماموستا ش گوتي : كا كه تو هي شتا ژنه كه ت بوو كه چۆن ده تواني
 نهو مندا له به خيو بكات؟؟ ده ترسم گه رب يه يه وه هه رده ري شتان
 بكات!!! مني ش گوتم ماموستا ژنه كه م ناتواني له قسه م ده رچي بي ده
 به من ،مني ش برده مه وه دا يك و باوكي شم ئاگادار كرده وه، گوتم: نهو
 مندا له له مزگه وت فری درابوو كه س نازاني مندا لي كي يه؟ مني ش
 له به ر خاتري خوای گه وره هي نامه ته وه، به ژنه كه م گوت:
 پيويسته وهكو دا يكي به خيوي بكه ي نه گه رنا نه هي چي من و
 نه هي چي تو توده بي ته دا يكي ، ژنه كه شم وه ري گرت رازي بوو گوتي
 : به ئي نه وه چا كه ي منه كه من بو خوا نه م كارم كرده وه ،
 وگه وه ترين ئابروو چوونم په رده پو ش كرد بو خوا، خواش به وه
 پي زي لي ناوم ونه وه كه رامه تي پيداوم

لەدەرگای خەلکی بدەى لەدەرگات دەدریتهوه

مامۆستایەك گێڕایەوه گوتى: رۆژێك گەنجێك زۆر بەتورەى و
بەشۆكاوى ھاتە لام و گوتى: مامۆستا خراپم لى قەوماوه
،مامۆستا كە دەلى گوتم: چیت لى قەوماوه؟ گەنجەكە وتى:
خیزاندارم منداڵێكىشم ھەيە لەناكاو كە چومە مالهوه بىنىم
گەنجێك لەمالەكەمدا دەریپەرى زىناى لەگەل ژنەكەمدا كردبوو!
،مامۆستاش گوتى : پێم گوت ...تۆنەوقورئانە تۆش ھىچ جار
زىنات لەگەل ناموسى خەلكدا نەكردووه ؟؟

گەنجەكەش وتى !

بەلى بەخوا لەگەل ژنە بەمێردەكان زىنام كردووه

مامۆستاش دەلى گوتم

دەبێخۆ نەت بىستوه ئهوهى لەدەرگای خەلکی بدات لەدەرگای
دەدریتهوه ؟؟

بڕۆ ھەتا زوو بەخۆت تۆبە بكە.....دەنا بەخوا ھىشتا لە
دەرگات دەدریت.

ملوانكەى زير

له گوندېك پياو چاكېك هه‌بوو ، به وه‌ليان داده‌نا زور له خوا ترس وچاگه‌كارو بانگخوازوخه‌م خورى نايين بوو ، بويه خه‌لكه‌كه زوربان خو‌شده‌ويست وسه‌ردانيان ده‌گرد، مشورى خه‌م ونازاره‌كاني نه‌وانى ده‌گرد، پينمايى ده‌گردن ونزاي چاكي بويان ده‌گردو هه‌ميشه خير و خو‌شى ناوايه‌كه‌ى ده‌ويست ، له‌چاره‌سهرى گيروگرفت وكي‌شه‌كانيان دابوو ، ده‌لئين هه‌ردوعايه‌كى بكردايه‌ خودا بي‌نومي‌دى نه‌ده‌گرد ، خوا هه‌ميشه وه‌لامى ده‌دايه‌وه ، نه‌م پياو چاگه قه‌ده‌رى خودا سه‌فه‌رى حه‌جى كردو زورجاريش دوعاي ده‌گرد كه خودا له‌ماله‌كه‌ى خو‌ى ئامانه‌ته‌كه‌ى ئى وه‌ربگري‌ته‌وه ، به‌يه‌كجاري له‌ميواني خانه‌ى خوا له‌وى بميني‌ته‌وه وبمري ، جا له‌خانه‌ى خودا له‌وى وه‌كو‌ديارى ملوانكه‌يه‌كى زيرى بو‌كچه‌خو‌شه‌ويسته‌كه‌ى خو‌ى كرى كه‌بيباته‌وه به‌ديارى بو‌ى ، به‌لام قه‌زاو قه‌ده‌رى خودا هه‌رله‌وى ملوانكه‌ زيره‌كه‌ى بزرگرد ، پيش گه‌رانه‌وه‌ش، دوعا‌كه‌شى گيرابوو هه‌رله‌وى نه‌خو‌ش كه‌وت وكو‌چى دواى كردوو ناواتى هاته دى هه‌رله‌وى ني‌زرا ، به‌لام به‌ر له‌مردنى وه‌سيه‌تى كرد كه‌ ناگايان له‌مال و خي‌زانه‌كه‌ى بى و كه‌ل و په‌له‌كانيان پى بگه‌يه‌نن كه گه‌رانه‌وه ناوايه‌كه‌يان سه‌لاميان ئى بكه‌ن

جالەكەتلىك گەرەنەۋى ھاجىيان ، كارۋانىكى ھاجىيان بە ئاۋا يىپە
 كەي ئەۋپىياۋچا كەدا تىدەپەرئى و لەۋى ۋەكو قۇناغىكى پشودان
 دەمىنىنەۋە تاۋەكو ھەسانەۋەيەك بىدەن و جالەۋ كارۋانەدا
 گەنجىكى زۇر رېك و زانا ۋەلەخا ترس بوو لەناۋيان
 دابوو، پېشنوئىزوسەرىپەرشتى، كارۋانەكەي ھاجىيەكانى دەكرد
 ، ئامۇژگارى. كارۋانچىيەكانى دەكرد ، لەۋ كاتەدا خەللى ئاۋايەكەش
 دەمىناسن و زۇرخۇشيان دەۋىت ، داۋاي لىدەكەن كە لاي ئەۋان
 بىمىنىتەۋە لەجىياتى پىياۋچا كەكە بىيىتە مەلای گۈندەكەيان ، ئەۋىش
 رازى دەبى ۋەللى بەلەم ھەتا پرس بەدايك ۋىباۋكەم نەكەم و
 نەچمەۋە سەرىكىيان لى نەدەم ، ھىچ بەللىنتان نادەمى ئەۋەبوو
 بەرەۋ مالى خاۋخىزانى باۋانەكەي خۇي گەرەپەۋە بەدايك ۋىباۋكى
 شاد بوۋەۋە پاش ماۋمىيەك ئەم داۋايەي گۈندەكەي بە دايك و
 باۋكى گەياند كە ھەزدەكەن لاي ئەۋان سەرىپەرشتى
 مەزگەۋتەكەيان بىكات، ۋەكو گەنجىكى مەلای زانا ۋىخاۋناس، دايك
 ۋىباۋكەكە رازى بوۋن كۆرەكە گەرەپەۋە لاي خەللكەكە ، پاش ماۋە
 يەك كە دەست بەكار بوو ۋەكو مەلەيەكى ئاۋايەكە، جاخەللكەكە
 پىيان ۋت : مامۇستا تۆكە گەنجى ھىشتا زىنت نەھىناۋە ، پىۋىستە
 خەمت لى بخۇين و ھەزدەكەين بىيە خاۋەن مال ۋىخىزان ئەۋجا

گوتيان: له گوندهگه مان كچيكي زورديندارو خواناس و قورپان
 خوین همیه كه ههر شایه نی تویه ،نه مسال باوكی چوو بووه چه ج
 ههر لهوئ مردو نه هاته وه خوا ئامانه ته كه ی خوئ لی وهر گرته وه
 ،بویه چه ز دهكین نهو كچه چاكه بخوازی ،نه ویش بگاته مال
 و حالي خوئ ،كوړه كه پازی بوو یه كتریان دیت وپیك پازی بوون
 پاشان ئاماده سازی زه ماوه نديان كردوبوكی گواسته وه له یه كه م
 شهوی بوكینی دا چوو له لای بووك ،زاواش ویستی وه كودیاریه ك
 بداته بووكی تازه بویه ملوانكه یه کی زیړی له گیرفانی دهره ینا
 وپیښكه شی ژنه كه ی كرد ،یه ك سهر بووكه كه ش باوكه خواناسه كه ی
 به بیر كه وته وه دهستی به گریان كرد زاوا لیی پرسى : بۆده گری ؟
 كچه كه ش گوتی : باوكم به بیر هاته وه كه له چه ج كوچی دواى كرد
 ده گیرنه وه ملوانكه یه کی زیړی بۆم كړی بوو به لآم ههر لهوئ لیی
 بزر بوو ،به لآم داواى له خودا كردبوو ههر كه سیك نهو ملوانكه یه
 بدوژیته وه ببیته قسمه تی كچه كه ی ،باوكم ههر دوعایه کی بكردایه
 ههر خودای گه وره لیی قه بول ده كرد ،ته نها نهو دوعایه ی باوكم
 نه بی قه بول نه بووه زاواكه ش گوتی دمبه خودا منیش نه م
 ملوانكه یه م لهو جیگایه دۆزیوه كه باوكت لیی ونی كردبوو

كەدوعاى كوردبوو ئەوكەسەى بىدۆزىتەوۈ بېيتەمىردى تۆ ئەوۈ
ملوانكەكەى تۆيە منىش ئەو كەسەم كە خوداپىكى شاد كردين....

كچى قازىيەك

لە ناوچەى خوراسان قازىيەكى زۆر خوا ناس و ناسراو ھەبوو
بەناوى(نوح المرزوى) ئەم پياوۈ دەولەمەند و خاۋەن باخ و باخات
پوو خوا زۆرى بەسەرداباراند بوو، كچىكى جوان و شۆخ و شەنگى
ھەبوو، وینەى لە جوانى نەبوو، ئاقل و ھۆشمەند بوو، بۆيە زۆر لە
دەسلەت دار و پياو ماقولان و گەنجانى دەولەمەند چاويان
تېپىپوو دەچوونە داخوازى، بەلام قازى باوكى پازى نەدەبوو بە
شوى بدات!!

قازى پەنجبەرىكى ھندى پەش پىستى بەناوى(مبارەك) ھەبوو كە
خزمەتى باخ و باخاتەكانى دەكرد و ئاودىرى دەكرد مانگىك دوايى
دەست بەكاربوونى ئەو پەنجبەرە قازى بەسەيران دەچىتە ناو باخ
و باخاتەكەى بۆ رابواردن لەوى كە دادەنىشى داوا لە پەنجبەرەكە
دەكات ھىشۈە تەپپەكى بۆ بقرتىنى و بۆى بەينى، ئەویش دەچىتە
لاى مېۋىك و ھىشۈە تەپپەك دەقرتىنى و دەيشواتەوۈ و دەيھىنى

له بهردهم قازى دادهنى، ئهويش دهستى بۇ دهبات گه بېخوا تامى
 كرد ديتى ترشه، قازى پى ى دهلى: ئهوه ترشه برۇ ترپيهكى شيرينم
 بۇ لى بكهوه، پمنجبه رهكesh دهچى ديسان وشييه ترپيهكى تر دىنى
 ديسان تامى دمكات و دهبينى هم ترش دهرچوو !!! قازى پى
 دهلى تۇ ماوهيهكه ليړه نازانى كام ترى شيرينه ؟!! موبارهك
 دهلى: گه وورهم تۇ منت داناوه وهك چاودىر و ئاودىرى خزمهتكارى
 باخهكه نهت گوتوه: لى ى بخۇ! بۇيه نازانم كامى ترشه كامى
 شيرينه چونكه تامم نهكردوه.

قازى زۇر سهرى سوږ دهمينى لهم قسهيه و پى دهلى: خوا ته مهنت
 درىژ بكات، بۇ خۇت و ئه مانهت پاريزيه كهت، زۇر به ديقهت
 سهرنجى داو له دلى خۇيدا گوتى: به خوا كورپكى له خوا ترسه و
 دستپاكه و جى ى شانازيه بۇيه پى ى گوت: خوشه ويستيت چۇته
 نيو دلم و زۇر بهرپز و جى ى باوهږى، له بهرئه وه چيت پى دهلىم
 گوږپرايه ليم بكه و منيش پرس و راويزت پى دهكه م؟.
 موبارهك گوتى: من گوږپرايه لى خوايى گه وورهم و بهر فهرمانى
 جه نابتم.

دواى ماوهيهكى زۇر، له دواى چهندين ههلسهنگاندىن و وردبوونه وه
 له ههلس و كهوته كانى ئهم بهندهيه،

قازى گوتى: ئەى چاودىرى راستگوۋ و خواناس من كچىكەم ھەيە زۆر
خواناس و ژىرە ،زۆرم خۆش دەۋى ، زۆر لە بياو ماقول و
دەۋلەتمەندان داوايان كىردوۋە بەلام من گەتەم بەكەسيان نەداۋە
پىت باشە بەكاميان بىدەم؟

موبارەك گوتى: بى باۋەرەن لە سەردەمى بى باۋەرى ئافرىتى
رەسەن و پلەۋپايە بەرزىان دەخواست! جۈلەكە كانىش بەدۋايى
ئافرىتى جوان دەگەرەن كە بىخۋازن ، بەلام لەكاتى ئىسلام و
پىغەمبەر(ﷺ)خۇادا لە دۋايى ئافرىتى رەۋشەت جۈاندا دەگەرەن
،بەلام لەم سەردەمى ئىمەدا خەلكى بەدۋايى مال و سامان دا
دەگەرەنچاتۋش لەم جۈرانە كاميان ھەلدەبىزىرىۋبەكەيى خۆتە؟
قازىش لە ۋەلامدا گوتى:دىندار و خواناسەكە ھەلدەبىزىرم دەمەۋى
كچەكەم بىدەم بەتۋ!چۈنكە تۆ زۆردىندار و ۋەفادار دەبىنەم.

رەنجبەرەكە گوتى:جا قوربان من بەندەيەكى ھندى بى دەسلەت و
رەش پىستەم!چۈن كچى خۆت بەمن دەدەي؟چۈن كچى تۆ بەمن
رازى دەبى؟!!!

قازى پى گوت:ھەستە بابچىنەۋە مال،كە كەيشتنە مال و دانىشتن
قازى قەسە لەگەل ژنەكەي كىرد و پىناسەي رەنجبەرەكەي كىرد و

ژنهگهشی بهو پازی کرد.

ئەویش گوتی: باشه باکچهکه بیټ و پرسى پى بکهین ئەگەر پازی بوو ئەووە ئیمە لاریمان نییه، کچهکه هات و گوتی : بابە گیان من قسەتان ناشکینم و هەرچی ئیووە بیلین من پازیم، شوی پى کرد.

بەرپازان دەرزان لەم هاوسەرگیریهی ئەم دوو خواناسە کى پەیدا بوو؟ بە ئى زانایى بەناوبانگ (عبدالله ی کورى موبارەك) پەیدا بوو، که بە زانستهکانى شەریعهتى خوا هەموو سەر زەوى پى کردبوو.

جاریکیان لە بارەى فەرموودهى پيغه مبهەر (ﷺ) لییان پرسى ئەى (عبدالله) ئەگەر پیت بلین ئەمپۆ عەسر دەمریت هەتا ئەو کاتە چى دەکهیت؟!، گوتی: بەدوایى زانستدا دەگەرپم که پلهیهك پى بەرزتر بيمهوه بەرهو خودا.

جا ئەى دایکان و باوکان با هەموو لایهك چاو لەو قازیه زانایه و خیزانهکەى بکهین بۆ کچهکانمان بەدوایى گەنجى خواناس و خاوەن رەوشت و دینداردا بگەرپین و کچهکانمان پيشکەشى بکهین وهك رهنجبهره رهشهکەى زاواى قازى نوح نهك شههاده و پله و پایه و ساماندارى دەبا ئەمە نمونهیه ببیتە سەرمەشق و پەند و نامۆزگارى بۆدوا رۆزى خۆمان و منداڵ و ئەوکانمان.

بەختەۋەرى

ئەى شەۋنخون كارەكەى شەۋگار
بەختەۋەرى تۇ بۆتە خەيال

رەنگە لە كاۋلىك خۇشى ھەبى
چىنگە نانكىشى تىدا نەبى

ھەروا رەنگە كۆشكى بەرز وتەلار
بى بەش بن لە نازكىشانى نازدار

ھەرومكو چۇن جەزىن دى يەگجار
بەختەۋەرىش وابى بۇ بى يار

تۇش بە روو گرزى ومۇنى رووخسار
پاداشتىكت سابى لە كرد گار

رەمەزان/۱۴۲۸

كچىكى زانا

سەئىدى كورى ئەلوسەيىب لە گەورە پياوانى تابەين و قوتابى و
ھاوئى پىغەمبەر (ﷺ) ئەبو ھورەيرە بوو ، ھەرچەندە بلىن ناودار
و شەرعزان و پياوئىكى بلىمەت بوو، ھاوئەن بىرو بۆچونئىكى فراوان
بوو لە ھەرموودە و فېقھى ئىسلامى.

بەردەوام خەرىكى دەور و دەرس گوتنەو و وانەى شەرىعى بوو بە
فەقى و قوتابىەگانى، خەلکانئىكى زۆر لە بەردەستىدا بوونەتە زاناو
شەرعزان و پىشەواى چاك ، ئەو پياو بەرپۆزە كچىكى ھەبوو
چەندە بلى شۆخ و شەنگ و بەرچاو بوو سەرمەراى ئەوئەش شارەزا
بوو لە عىلم و زانستەگانى ، زۆر لە پياو ماقولانى ئەو كاتە چاويان
لە كچەكەى برى بوو و داوايان دەگرد! يەكئ لەوانە خەلىفەى
موسلمانان عەبدومەلىكى كورپ مەروان داواى لىدەگرد بۆ وەلىدى
كورپ، كە جىنشىنى باوكى بوو، چوو وە خوازىنى، بەلام سەئىدى
باوكى كچە پازى نەبوو بىداتئ ، واتا پازى نەبوو بەوئەى كچەكەى
بىيئە ھاوسەرى ئەو وەلىدە كەوا پاش باوكى دەبىيئە خەلىفەى
موسلمانان !!

• مامۇستا (سەئىد كورپ ئەلوسەيىب) فەقىيەكئ ھەبوو

بەناوى (ئەبو وداعە)، ماومىەكى زۆر بوو لای سەئىد

دهرسى وەردەگرت و دەخویند ئەم فەقییە زۆر دیندار و
 ئاین پەرورەر بوو، قەدەمى خوا ۋا بوو چەند رۆژىك ئەو
 قوتابىيە ديار نەماو نەدە ھاتە دهرس لای مامۆستاگەى بى
 ئەو دەى مامۆستایى بیزانى بۆ؟! دواى ئەو ديار نەبوونە
 چەند رۆژى (ابو وداعە) ھاتەو و دەستى بەدەرس
 خویندەن کردەو! سەعیدى مامۆستاش لى ی پرسى:
 ھۆکارى چى بوو چەند رۆژە ديار نەبووى؟! ئەویش گوتى:
 بەخوا مامۆستا خىزانەگەم نەخۆش بوو دوايش وەفاتی
 کرد ، بۆیە خەرىكى ئەو بووم! مامۆستا سەعید پى
 گوت: سبجانە اللە ئەى بۆ منت ئاگادار نەکردەو تەبە
 ئەركى خۆم ھەلسم!! بەشداری نوێژو شاردنەو و
 پرسەگەتان بکەم، ئەویش گوتى: لە بەرئەو دەى جەنابت
 خەرىكى دهرس و دەورى، نەم ویست ئەزىتەت بەدەم و
 بەدەم مەنەو بىیت و دەرەگانت بىروات! چەند رۆژى دواى
 ئەو سەعید لە (ئەبو وداعە) ی پرسى ئایا بەتەما نیت ژن
 بەینى؟ ئەویش گوتى: جا قوربان كى ژن دەدات بەمن
 گەوا ھىچ مال و سامان و گەلوپەلى وام نییە لە مائەو و
 تەنیا چوار درەھەم ھەيە!! سەعیدى گوتى سەعیدى كۆرى

ئەلوسەيەب كچت دەداتى!! ابو وداعە واقى ورماس
گوتى: چۆن كچت بە من دەدەيت؟ من كەسكى ھەزار
داماس؟ مامۇستا گوتى بەللى كچى من شاينى تۆيە!!

ئىتر بەو شىۋىيە دوايى پرس و راى كچەكە و خىزانى لە پىش
دوو شاھىد كچەكەى ماره كرد لە (ابو وداعە)، دواى ئەو پى
گوت: دەپرو بۇ مائەو و خوتان ئامادە بكن بۇ گواستەو
خىزانەكەت ئەو ھەتەنە لە مائەكە رىكبەخەن، جا ھەمان شەو
دواى نوپۇزى عىشا مامۇستا سەئىد دەستى كچەكەى گرت و بردى
بەرەو مالى زاوا رۇيشتن!! بە دەستى خۇى كاتى لە دەرگاى دا
(ئەبو وداعە) گوتى كىيە لە دەرگا دەدات؟ مامۇستا سەئىد گوتى
سەئىدى كورى ئەلوسەيەب، ابو وداعە لە دلى خۇيدا گوتى: وا
ديارە سەئىد پەشىمان بویتەو و ھاتووە ئىشەكە تىك بدات!! بۇيە
وا بەپەلە ھاتۆتە بەر دەرگا ئەویش دەرگا كەى لى كردهو، خەيالى
رۇيشت چۆن سەئىد دپتە بەر دەرگاى مالى ئەو بەو ھەموو
ناوبانگ و گەورمىيەو مامۇستايە تيەي؟ ھەر ئەومندەى زانى وا
دەستى كچەكەى گرتو و بە زوورەو كەوت گوتى : ئەو
ھاوسەرەكەت ھاتووم بۆتم ھىناو بە ئەو شەو ش بەتەنيانى
نەبىيت، دەرگا كەى داخستەو و بەرەو مائەو گەرايەو ئەبو

وداعەى بەم جۆرە بە ھاوسەرى خۆى شادگرد ، بەخۆشى
 شەوگارىمكە يان بەسەر برد ، پىرۆزى يەك بوون بەيانى دوايى
 نوپۇزى بەيانى و نانخواردن ئەبو وداعە ويستى بىرواتە
 دەرەو، خىزانى گوتى: بۇ كۆى دەچىت؟ گوتى: دەچم بۇ لاي باوكت
 دەرس بخوينم: ژنەكەى دەستى گرت و پىي گوت: بۇ كۆى دەچى
 وەرە بامىن زانىارى و زانستى سەئىدت فىر بىكەم ھەموو و لاي منە
 ! ناتەوئ ئەوەى لاي باوكم لە عىلم و زانستى گشتى فىرت بىكەم؟!
 خۆشى و شادى بۇ ئەو دوو ھاوسەرە بەختەوەرە كەوا لە سەر
 بىنەماكانى شەرى خوا بەيەك گەيشتن كە ھاوشانى يەكترى بوون
 و كە سەئىدى كۆرى ئەلوسەيىبى زاناو دانا مامۇستايان بوو،
 ھەرەكو خوايى گەورە لەم ئايەتە پىرۆزە فەرمان دەكات و
 دىمفەرمووئىت: (الطيبات للطيبين والطيبون للطيبات).

واتە : كورانى چاك و پاك بۇ كچانى چاك و پاكىن و و ھەرەوھا
 كچانى پاك و چاك بۇ كورانى پاك و چاكىن (لەكچان مارە بىكەن).

برا يان به لالا!!

خالىد كەمىك بى دەنگ بوو ئىنجا وتى : سوپاست دەكەم ئەى
صالح لەسەر ئەو ھەستە ناسكەت منىش وا ھەست دەكەم كە
بەراستى پىويستىم بەكەسىكە كە پەژارەو گرتى خۆمى لەلا
ھەلپىزم بۇ ئەوھى يارمەتىم بدا بۇ چارەسەرى خالىد راست بۆۋە،
لەدانىشتەكەى وكوپىك چاى بۇ صالح تىكردو گوتى :

ئەى صالح كىشەى من ھەروەك دەزانى خىزاندارم وھەشت مانگە
من وخىزانەكەم بەتەنيا لەمالىك دەژىن ،بەلام گرتەكەم ئەوھىە
كە برا بچوكەكەم (ھەمەد) بىست سالانە خویندىنى دواناۋەندى
تەواو كىردوۋە ، ئىستا لەزانكو ئىرە وەرگىراۋە پاش ھەفتەيەك يان
دوو ھەفتەى تر دىتە ئىرە بۇ خویندىن ،بۆيە دايك وباوكم داوايان
لىكردومە زۆر بەتوندى كەوا (ھەمەد) لەمالى خۆمان بچەوینمەۋە
لە جىاتى ئەوھى لەبەشە ناوخۆى كوران لەگەل برادەرەكانى
نىشتەجى بىى ،،چونكە دەترسن توشى لادان و گومراى بى چونكە
وەك دەزانى لەوئ خەلكى چاك و خراپو ھەرچى و پەرچى و
ژىرو دۇراو كۆدەبنەۋە ،ھاۋرىش سەرنج كىشە منىش ئەو داوايەم

رېت كردهوه چونكه بونی گهنجیكى ههرزهكار له مالم بهمهترسی دزمانم هموشمان بهژیانی گهنجی و ههرزهکاری دا تیپه‌ریوین و چاك دزمانین ، پهنګه من كه له مال دمردهچم نهو هیشتا له مال له ژووره‌كهی نوستبی یان ههنديك جار چهند روژ له مال دهرېچم به‌هوی كارو كاسبی (..یان ..یان....) لیت ناشارمه‌وه پیاو چاكیك ناموزگاری كردم لهو بابه‌ته پی ی گوتم: كه ری نه‌دم بؤكه‌س كه‌وا له ماله‌كه‌م له‌گه‌ل خیزانم دا بیت، نه‌م ههرموده‌ی خوشه‌ویستی پی گوتم : (الحمو ا لموت) واته مه‌ترسیدارترین كه‌س خزمانی می‌رده‌كهن وه‌كو براو مام وخال وكوړه‌كانی له‌بهر نه‌وه‌ی نه‌وانه زور به‌ناسانی به‌ژوور ده‌كه‌ون وكه‌سیش گومانیان ئی ناكات لیږه ناژاوه‌ی گه‌وره‌و ناهه‌موار دروست ده‌بی .

ههروده‌ها لیت ناشارمه‌وه نه‌ی صالح كه‌پیاو له‌ماله‌وه خوی له‌بهر ده‌كاته‌وه له‌گه‌ل خیزانه‌كه‌ی بؤ نه‌وه‌ی بجه‌سیته‌وه نه‌ودش له‌گه‌ل بېرام له‌یه‌ك مالدا ناشی، خالید كه‌میك بی دهنګ بوو قومپکی له چایه‌كه‌ی داو گوتی : نه‌و بابه‌ته‌م بؤدایك وېاوكم باس كړدووپرای خوم بؤگوتن وسویندم خوارد به‌خوای گه‌وره كه‌من داوای خو‌شی بؤ (حه‌مه‌د)ی بېرام ده‌كه‌م لیم تورېبون وشالوویان بؤ هی‌نام له‌لای خزمان، تاوان باریان كردم به‌خراپه‌و پیناسه‌یان كردم به‌وه‌ی

كەمن دل نه خوش و نیاز خراب و مەبەست پیسم، لەبەر ئەوەی
گومانی خراپە بەبراكەم دەبەم و ئەویش خیزانی من وەكو خوشكە
گەورەى دادەنى .

پێیان گوتەم گوايە من حەسودم و پێم خوش نیە براكەم خوشی
ببینی حەز ناكەم خویندنی زانكو تەواوبكات ، لەوەش خراپتر
باوكەم هەرپەشەى لێكردم و گوتى : ئەو ئابرو چونیكى گەورەى
لەناو خەلكى چۆن دەبێت برات لەگەڵ بێگانان بێت تۆش مائت
هەبى بەخوا ئەگەر (حەمەد) نەحەوینییو ئەوا من و دایكت هەتا
دەمرین ناتناسین و پاش ئەو رۆژە ناماناسییو و ئێمە لە دنیا
لێت بەرین پێش قیامەت ، خالید كەمێك سەرى لەقاندو گوتى :
ئێستا من سەرسامم لەلایەك دەمەوێ دایك و باوكم رازی
بكەم ، لەلایەك نامەوێ بەختەوهرى خیزانى خۆم بدۆزێنم . ئەدى
ئەى صالح تۆ رات چییە لەو گەرفتە گەورەى ؟

صالح لە دانیشتنەكەى راست بۆووە گوتى : بەراستى تۆ دەتەوێت رای
من وەربگرى بەروون و راشكاوى لەبەر ئەوە گوێم لێبگرە ئەى
خالید بەراستى تۆ دوو دلى و ئەگەر نا ئەو هەرایە چیه بۆ ئەو
هەموو گەرفت و ناكوکییه لەگەڵ باوانت . ئایا نازانى پەزابونى خوا
لەگەڵ رازی بونى باوان دایە ، تۆرەبونیشى لەگەڵ تۆرەبونى

نهوانه، نه گهر براكهت له گه ټټ له يه ك مالد ا بژيت ؟!
 براهه كهت له كاتې كه ټو له وې نه بې به كارو بارو پيوېستی مال
 هه لدېستی ده بېته پياوې مال.

صالح كه مي ك بې دهنك بوو ته ماشاى ناسه واري قسه كه ي خاليدى
 له روخسارى ده كړد به رده وام بوو گوتى : بو چى گومانى خرابه
 به برات دمه ي به بې به لگه وبه بې تاوان تاوانبارى ده كه ي له بېرت
 كړد كه خواى گه ورده ده فرموي ت : ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنْ
 الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَحْسَسُوا وَلَا يَغْتَبَ بََعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ
 أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ

رَجِيمٌ ﴿١٢﴾ الحجرات ١٢

پېم بلې ناي ا باوړت به ژنه كهت نيه ؟ باوړت به براكهت نيه ؟
 خاليد قسه كه ي بړى و گوتى : من باوړم به ژنه كه م و براهه كه م
 هه يه به لام ئى صالح قسه كه ي به گليه ووهو بړى و گوتى : ديسان
 هاتينه ووه سهر شك و گومان وخه يال باوړ بكه نه ي خاليد كه
 (حه مه دى) برات ده بېته شوانيكى ده ست پاك بو ماله كهت له جياتى
 له وې بې يان نا، نابى بير بكاته ووه كه توخنى براژنى بكه وې له بهر
 نه وې به چاوى خوشكى خوى ته ماشاى ده كات .

ئەى خالىد لىت دەپرسەم ئەرى ئەگەر (ھەمەد)ى برات خىزاندار
با ئايا دلت بۆى دەچوو پەلامارى بەدى ؟

وابزانەم وەلامەگەت لەلاى خۆت ديارە ، خالىد بۆچى دايك وباوكت
وبرات دەدۆرپنى جياوازى و ناکۆكى دەخەيە ناو خىزان بەخەيال
وگومان وشكى ناراست ، ئىربە باوانت پازى بکە ھەتا خوات ئى پازى
بى ، بۆ رازى کردنى گومان ودلە پاوکى وگومانەکانت ئامۆزگاريت
دەگەم کە (ھەمەد)ى برات لەبەشى پىشەوہى مائەگەت
بەھوینىيەوہ ، دەرگای نیوان بەشى پىشەوہو ژوورەکانت داخە .

خالىد بە قسەى (صالح)ى برادەرى پازى بووھىچ چارى نەما
برپارى دا (ھەمەد)ى براى لەگەل خۆى لە مائیان جىبکاتەوہ.

پاش چەند رۆژىک (ھەمەد)ى براى گەيشتە فرۆکەخانە خالىد
چوو پىشوازى لىکردو پىکەوہ ھاتنە مائى، لەپىشەوہى مائەگەى
(ھەمەد)ى نىشتەجى کرد بەو جۆرە کار بەپىوہ دەچوو رۆژگار
تپەپر قەزاو قەدەر لەزانستى خوا دايە، پاش چوار سال خالىد
تەمەنى گەيشتە سى وسى سال بابى چوار کۆرپە بوو.

وا(ھەمەد)يش لەسالى کۆتای خویندنىەتى نزيك بۆتەوہ
لەدەرچونى لە زانکۆ ،

(خالىد)ى براى بەئىنى دايى کە پىشەيەكى شياوى بۆ پەيدا بکا

لەزانكۆ بۆ ئەودى لەگەڵى بىننیتەو و لە مائىيان تا ژن دەهينى جا
لەگەلى بچیتەو مالى خوى .

ئىوارمىهكىيان خالىد بەئوتومبىلگەى دەگەراپەو و مالى كە پاش نيوە
شەو بوو بەكۆلانگى نريك مالى خويان دا تىپەرى ،دوو تارمايى
رەشى لەسەر شۆستەگە بەدى كردوو لىيان نريك بۆو ، ديتى
پىرەژنىك كچىكى لەگەل بوو كە لەسەر زەوى راکشاو ،ھاوار دەكاو
دەفیزىنى (بەھانامان وەرن رزگارمان كەن خەلگى خىرخواز) .

خالىد تاساو لىيان نريك بۆو پىرسى بۆچى لىرەنە ؟ پىرەژن
گوتى: كە ئەوان خەلگى ئەم شارە نىن تەنيا ھەفتەيەك لىرە
دەمىننەو و كەسىش نانس ئەو كچەش كچى خۆيەتى توشى ژانى
مندال بون بوو ، مېردەكەشى بۆ كاسبى چوو و كچەكە خەرىكە
لەبەر ژان وئازار بمرىت، كەسيان دەست ناكەوى بيانباتە
نەخۆشخانەى مندال بوون .

پىرەژنەكە بەچاوى پىر فرمىسك پىى گووت: تىكايە پىت ماچ
دەكەم كارىكى چاكمان لەگەل بكەو بمان گەينە نريكترىن
نەخۆشخانە خوا خىزان و مندالت بپارىزى لە ھەموو خراپەيەك
فرمىسكى پىرەژن و زىكەى كچەكە يەكيان گرتبوو لەسەر زەوى
،خالىد دلى پىيان سوتا پالئەرى پياوختى و خىرو كۆمەكى لى

قەوماو بە ھاناوہ چوونی بی نہوايان بوو گە بیگەڤنتە
 نہخۆشخانە و یارمەتی پیرە ژنی داو کچەگەیان خستە ناو
 ئوتومبیل و بەخیرایی دەرپەری بەرەو نزیکتین نہخۆشخانە ی لە
 دایک بوون، پیرمژنو و کچەگە بەدریژای ریگا لەنزاو پارانەوہ
 نہکەوتن بۆ خۆی مال و مندالی.

پاش کەمیک گەیشتینە نہخۆشخانە، پاش پشکنین کچەگەیان
 بردە ژووری نہشتەرگەری، بۆ ئەوہی مندالەگە ی بی بەشیوہیەکی
 سروشتی :خالیدیش لەبەر پیاوہتی و دڤنەرمی و بەخسندە ی
 خۆی بەجیی نہهڤشت ولای مایەوہ بۆ ئەوہی دڤنیا بی لە رزگار
 بوون و مندال بوونەگە بە پیرە ژنیشی گووت :لە شوڤنی پیاوان
 چاوەرڤتان دەکەم تا مزگڤنی رزگاربونم دەدەنی و پەیوہندی
 بەژنەگە ی کردو گوتی کەمیک گیر بووم وپاشان بەسەلامەتی
 دیمەوہ .

خالد لە شوڤنی پیاوان دانیشت بوو پشتی خۆی بەدیوار دابوو
 ،خەو بردیەوہو ھەستی پی نہکرد ونەیزانی چەند خەوی
 لیکەوتوہ ، بەلام ئەوہی گە لە بیرى ناچي ئەو دیمەنە بوو گە بە
 ناگاہات بەھاواریک چاوی ھەلھینا بینى دوو پیاوی ئاسایش لیی
 نزیك دەبنەوہ پیرەژنەگە دەھیزڤنی ودمنالیتەوہو دەستی بۆ دريژ

دەڭاڭ دەتتە: ئەو ھەو ۱... ئەو خۇيەتتە!!...

خالىد سەرى سورما ھەستە ھەسەر كورسەكە ۋ بەرە دايكى
كچەكە بەگەرمى چوۋ گوتى : كچەكە رزگارى بوو.
بېش ئەو پىرەنەكە ھىچ بلى ئەفسەرە ئاسايشەكە گوتى : تۆ
خالىدى ؟ بەتتە.

ئەفسەرەكە گوتى : پېنج دەقە ۋەرە ژوورى بەرپەبەر ، ھەمويان
چونە ژوورى بەرپەبەر دەرگايان لەسەر داخست ۋ پىرەژن لىرە
دەستى بەھاۋارھاۋار كىردو روۋى خۇي دەرناندەۋە ۋېرچى
دەردەھىناۋ دەقىقەزاند: ئەو تاونبارە سفلەكەيە بىگرن بانەروا ،
ھەش بەسەر خۇت كچەكەم !

خالىد ھەندە بى ھۆش ۋ سەرسام ما؟! لە ھىچ تىناگات لە سەرسامى
خۇي بە قسەي ئەفسەرەكە بەخەبەر ھات: ئەو پىرەژنە دەتتە:
كەتۆ زىنات لەگەل كچى كىردوۋە ۋەتۆ زگى بوۋە ۋ ئەو مىندالەي لە
تۆ بوۋە.

پاشان تۆ ھەرەشەت لى كىردوۋە ۋ پەيمانت دايىتى كە بىخۋازى بەلام
پاش مىندال بوۋن ساۋايەكە لەبەر دەرگاي يەكك لە مزگەۋتەكان
دەبىن ۋ ھەتتا خۇير خۋازىك بىباتە خانەيەكى چاۋدىرى
كۆمەلەيتى ، خالىد راجلەكى بەبىستنى ئەم قسانە ۋ چاۋى رەش

بوو و بهر چاوى تاريك بوو وزمانى گيراو قسهى پى نهكرا و كهوته
سهر زهوى و له خوچوو.

پاش كه ميك بههوش خوئ هاتهوه ديتى وا له ژووريكه و دووپياوى
ئاسايش لهسهرى وهستاون ، نهفسه رهكه دهستى به قسه كردوو
گوته:

خاليد بهراستى پيم بلئ لهدهم و چاوت دياره پياومكى بهريزو له
سيمات دياره كه تو لهو كهسانه نى كه نهو جوړه تاوانه چهپه لانه
نه نجام بدهى.

خاليد به دئى شكاو گووته: نهى خه لكينه نهري نهوه پاداشتى
چاكهيه، بهو جوړه چاكه ددريتهوه ، من پياويكى پاكى و
به ناموسم و خاوهن خيزانم سئ مندا لم ههيه دوو كورو
كچيك (سامى وسعود، ومريم) خه لكى ئيرهم و له گهره كيكي ناسراو،
خاليد خوئ پى رانه گيراو فرميسك له چاوانى دهبارى، نهفسه رهكه
پي گووت: كاره كهت ئاسانه من باورپ پى دهكه م كه تو بى تاوانى
، به لكو پيوسته رووداوه كه به پي ياسا بروات و پيوسته پاكى
تو ناشكرا بيت، نهوهش ئاسانه، لهم جوړه رووداوانه تهنيا ههنديك
پشكنينى پزيشكى تايبهت دهكرئ بو نهوهى راستى ناشكرا بكرئ!!
خاليديش قسه كانى برى كام راستى! بهراستى من بى تاوانم پاكو

بەناموسم! ديارە باورم پى ناكەن ، سەگىش بە وەفايە بەرامبەر
ئەوانەى چاكەى لەگەلدا دەكەن، بەلام زۆر كەس لە مەرفەهەگان
ستەم و سەلەى دەكەن بەرامبەر ئەوانەى چاكەيان لەگەلدا
دەكەن....!.

بەيانى ھەندىك لە ئاوى سەپىرمى خالىدىيان ۋەرگرت و ناردىيان بۆ
تاقىگە بۆ پەشكەن و تاقىكردنەۋەى پىۋىست ، خالىد ۋەئەفسەرەكە
لە ژورىكىتر دانىشتىۋون خالىد ۋازى نەدەھىنا لەزاۋ پارانەۋە
لەسەر ئەۋەى ھەرچى راستىيە ئاشكرا بى! ھەرچى پاكىيە
دەركەۋى.

باش دوو كاتزىمىر ئەنجامىكى سەرسۈرھىنەر دەركەۋت لە ئەنجامى
پەشكەنە پەزىشكەكە داۋىن پاكى خالىد لەم تاوانە درۆزنە ئاشكرا
كرد، خالىد لە خۇشيان ھىچى پى نەكرا ھەر ئەۋە نەبى چوۋە
كەرنۇشى شوكرانە لەسەر زەۋى بۆ خۋاى گەۋرە لەسەر ئەۋەى
كەپاكى بەدىار كەۋت و ئەفسەرەكەش داۋاى لىبوردنى لىكرد
لەسەر ئەۋەى كە نىگەرانىيان كرد بوو، ئەۋجا پىرەژن و كچە
ناپاكەكەيان بىردە بەشى پۇلىس بۆ لىكۆلىنەۋە لەگەلئان و جى بە
جى كردنى فەرمانى پىۋىست لەگەلئان

خالىد سور بوو لەسەر ئەۋەى پىش نەخۇشخانە بەجىي بىللى

بچی خوا حافیزی له پزیشکی پسرپور بکا که به ئیشه که هه ئستاوه
 چوو له لای له ژووری تایبهتی خوئی بۆ خوا حافیزی وسو پاسی بکا
 له سهر ماندوو بونی ، به لام دکتوره که له ناکاو پیی گوت : نه گهر
 پیم بدهی دهمه وئ له جیگایه کی تایبهت چه ند دهقیه که بتبینم .
 دکتوره که کهمیک تیک چوو پاشان نازییه تی هیئیه بهر خوئی و
 گوتی : به راستی کاک خالید لهو پشکنینهی کردمان له سهرت
 گومانم ههیه که نه خوشیه که ههیه !!!...

به لام له وه دئنیانیم له بهر نه وه دهمه وئ چه ند پشکنینیک له سهر
 هاوسهره که ت و منداله کانت بکه م . خالید به ترس و دلّه پراوکی
 له سهر پوخساری گوتی : توخوا دکتور پیم بلئی ههرچی ههیه
 پازیم به قهزا وقه دهی خوا به لام گرنگ له لای من منداله
 ساوایه کانمه من ئاماده م بۆ قوربانی له پیناویان ، ئینجادهستی
 به گریان کرد دکتور دهستی کرد به هیور کردنه وهی و دئنی کردنی
 ئینجا پیی گوت : به راستی من ئیستا ناتوانم هیچ شتی که پی
 بلیم هه تا دئنی نه بم له کاره که چونکه رهنگه گومانه کانم له جی ی
 خوئی نه بیت و به لام خیرا که خیزانه که ت و ههر سی منداله که ت
 بینه .

پاش چه ند سه عاتیکی که م خالید خیزانه که یی و منداله کان

هينايه نه خوشخانه، ئينجا دهستان كرد به پشكنينى پيوست
 وئەوانى برده ناو ئوتۆمبىلەكە ھاتەو ھاتەمىك قسە لەگەڵ دكتور
 بکات كە پێكەو ھەسەيان دەكرد زەنگى مۆبایلى خالىد لى دا
 وەلامى دايەو ھەستى بە قسەكردن كرد لەگەڵ دكتورەكە .
 دكتورەكە پى ى گوت : ئەو ھەمىكە دەلى ئەگەر خۆت نەپارىزى
 دەرگای مائەكەت دەشكىنم !!؟

گوتى : ئەو ھەمەد(ى برامە لەگەلمان لەناو مال نىشتەجى يە
 كلىلى شوقەكەمانى بزر كردو ھە داوام لىدەكەت كە زوو بچمەو ھە تا
 دەرگای لىبەكەمەو ھە ، دكتورەكە بەسەرسامى گوتى : ئەو برايت
 لەكەمەو ھە لەگەلتان نىشتەجى يە ؟!

خالىد گوتى : ماو ھى چوار سالىو ئىستا لە خویندنى كۆتايى
 زانكۆيە . دكتورەكە پى گوت : دەكرى ئەویش بەينى بۆ ئەو ھى
 ھەندىك پشكنينى بۆ بكەين ؟

بۆ ئەو ھى دلىا بين نەخۆشەيە كە زگماكە يان نا ؟!

ئەو جا خالىد گوتى : بەدلىخۆشەيەو ھە يەيانى لەلات نامادەيە !!
 لەكاتى ديارىكراو خالىد و ھەمەدى براى لە نەخۆشخانە
 نامادەبون و پشكنينى تايبەتيان لى وەرگىرا دكتورەكە داواى
 لەخالىد كرد كە پاش يەك ھەفتە سەردانى بکات بۆ زانينى

دەرئەنجامى كۆتايى و دۇنيا بون لە ھەموو شتېك ..
 خاليد بە دريژاي ئەم ھەفتەيە بە پەشۆكاوى و دلە ڤاوگى مايەوہ .
 لەكاتى ديارىكراو ھاتەوہ لای دكتورەكە ئەويش زۆر بەدلخۆشى
 پيشوازی کرد ، داواى كوپېك ئاوى ليمۆى کرد بۆ ئەوہى مېشكى
 ھيۆر بېيتەوہ دەستى کرد بەباسى ئارام گرتن لەسەر لیقەومان و
 نەھامەتيەكان وئەو دنيايە حالى ھەر ئەوھايە !!
 خاليد قسەكەى برى وگوتى :توخوا دكتور لەمە زياتر مەمسوتينە
 من ئامادەم لەسەر ھەر نەخۆشییەك خۆم ڤابگرم ئەوہ قەزاو
 قەدەرى خوايە بەراستى مەسەلە چى يە ؟
 دكتورەكە كەمېك سەرى لەقاند وگوتى : زۆر جار راستى تال وپەر
 ئېش و ڤەقە !! بەلام ھەر دەبى راستى بزانی و بەرمنگارى بېيەوہ
 بەراستى ھەلاتن لە بەرمنگار بونەوہ گرفت چارە ناكات و
 راستەقینە ناگۆرېت ، كەمېك دكتورەكە بى دەنگ بوو..ئەوجا
 قسەكەى تەقاندەوہ گوتى : خاليد تۆ نەزۆكى و مندالت نابېت
 !!!ھەر سى مندالەكە لەتۆ نینە بەلكو ئەوان لە ھەمەدى براتن
 ...خاليد توانای بیستنى ئەو ڤوداوە كوشندەى نەکرد قیزاندی
 بەھاوارىكى گەورە سەداى دایەوہ لە نەخۆشخانەكە ئەوجا كەوت و
 لەھۆش خۆى چوو .

پاش دوو ههفته خالید له بئ هۆشیه دریزهگهی به خه بهر هاته وه
بۆ ئه وهی هه موو شتیك له ژيانی ببینی كه سوتا وه روخواه خالید
توشی نیوه شه له له وهوش له دهستان بوو له ئه نجامی ئه وه هه واله
له ناکاوه ، هه ئیان گرت بریدیانه نه خوشخانه یه کی عه قلی هه تا
ئه وهی له ژيانی ماوه له وئ بئ .

به لام ژنه که ی بردرا بۆ دادگایه کی شه رعی بۆ ئه وهی دان به
راسته گان دابنی به پئی شه رع و دادگایی بکری .

به لام حه مه دی برای نیستا له ژووره تاریکه گانی زیندان دایه
چاوه پئی ده رچونی سزای شه رعی خۆی ده کات .

به لام سی منداله کۆسکه وته که بردرانه خانه یه کی چاودیری
کۆمه لایه تی بۆ ئه وهی له وئ هه تا هه تایه له گه ل منداله بئ نازه گان
بژین .

ناپاکی

پى دەجىت بە سەرھاتەكەم لاتان نامۆ بىت، من تەمەنم ۲۳ سالە
لە سالى چوارەمى كۆلىجى بازارگانىم ھاوسەر دارم ماوەى ۵ سالە،
ژيانى رابووردوى نزيك ئامازمىە بۇ چىايەك لە سەرپىچى و تاوان،
شەيدای كچان بووم ھەرچەندە خاوەن خىزانىش بووم، بەلام
ھەمىشە لەگەل كچان دەردەجووم ورامدەبووارد ، فىرى تاوانم
دەکردن بەبى ھەست کردن بە گوناح وترسان لەخوا ، لەبىرم
چووبوو يان ھەرنەمدەزانى كە چى بچىنم ئەو دەدورمەو، زۆر
ئەو دەستەواژەيەم دەبىست بەلام نرخیم نەدەزانى، رۆژىك لە
رۆژان كە چوبومە زانكۆ بەلام ھەستم بە گۆرانكارىەك لە
روخسارى خىزانم بەدى كرد، شكەم پەيدا كرد ودابەزىم ئەوجا
پاش نيو كاترمىر ھاتمەو، دىتم ژنەكەم بە تەلەفۇن قسە لەگەل
گەنجىك دەكات، لە گفتوگۆيەكى دلداری لە ھەمان تەلەفۇن كە من
قسەم پى دەکرد، ئەو وتە پىرۆزە گەورە م لەسەر ھاتە دى كە
دەفەرموئى: (كما تدين تدان) وەخت بوو بىكوژم ئەگەر خوا
رەحمى بە من وئەو نەکردبا.

زۆر بەكۆل گريام وپاش ماوەيەك چومە مالى باوكى بۇ ئەوەى
تەلاقى بدەم ،دىتم تەواو گۆراوہ پى گوت: كە لەمەو دوا بە

تەۋاۋى خوا دەپەرستى وتى لىم خۇش بەو مۇلەتى كۆتايىم بدى
پاكى بۇ ئەو خواپەي كە وەرچەرخان بەدەست ئەۋە ئىستاش
سوپاس بۇ خوا گەپراۋمەۋەو ھەتا روشى دەپۇشى ولە پاكى نيازى
ھەتا فەرز يان سۈنەتلىكى ناچى وبگرە شەو نويزىش دەكات ،منىش
ۋەكو ئەو بەۋەش بويىنە خىزانىكى لەو پەرى بەختەۋەرى و
ۋپەيۋەست بەدىن وبەلىنمان دايە خوا كە قەت نەگەرپنەۋە سەر
تاۋان وسەرپىچىيەكانمان، سوپاس بۇ خوا، لەبىر نەكەى لەدەرگاي
خەلك بەدى لە دەرگات دەدرىتەۋە.

جگه رگۆشه

پیاو چاکیك گیرۆدهی له دهست دانی مندا له کانی ببوو ، هه رجارهی مندا له کی ده بوو پێی دله خۆش ده بوو، به لām مه رگ هه ر زوو ده بیر ده وه، به غه مباری و دله کاوی ده یه یشته وه، به لām پیا وه که له بهر پتهوی بروای ته نیا دلی به خوا خۆشب و ئومیدی به پاداشتی خودا زۆر بوو، هه موو چاریك که مندا لی ده مرد (الله ما اعطی والله ما اخذ اللهم اجرنی من مصیبتی واخلفنی خیرا منها)

ئه وهی خوا بیدات یان بیباته وه هه ر ئی خۆیه تی، خوا یه گیان پاداشتم بده وهو له دوا ی چاکترم پێی به خشه)

هه روا به رده وام بوو هه تا مندا لی سێ یه می دوا ی سێ سال ئه ویش نه خۆش که وت و نه خۆشیه که ی گران تر بوو، که وته سه ر لیواری مردن ویا وکه داماو هه کی له دیاری فرمی سکی داده باراند... سه ره خه وێك بر دیه وه، له خه وونی دیت که قیامهت دا هات... نه هه مه تیه کانی قیامهت دهستی پێ کرد وپردی (صراط) ی دیت ئاماده کرابوو، واخه لکی به سه ری دا تیده پهرن وکابرا خۆشی دیت واله سه ر (صراط) هو ده یه وی رهت بێ زۆر تر سا رزگار نه بێ، ئه و جا دیتی مندا له که ی هات پێی گووت: باب به گیان من یار مه تیت ده دم

ودهستی بهرۆیشتن کرد، به لām ترسا لهوهی نهوك به لایهکی دا دی بکهوئ، لهوئش دیتی مندالی دووهمی مردووی هات ودهستی گرت، پیاوهکه بهوه زۆر دلخۆش بوو، پاش نهوهی کهمێک تیپهری زۆر تینوی بوو، داوای له مندالیکێ کرد که ئاوی بداتئ، به لām گووتی: نهخیر ئهگهر یهکێکمان بهرت بدمین دمهکویه ناو ناگر ئهوجا چی دهکهی؟

مندالهکهی دیکه پئ گووت: باببه گیان ئهگهر برای سییهمان ههبايه ئهوئش به ئاو فریات دهکهوت ههر ئیستا...!

ئهوجا کابرا له خهونهکهی به ترس ولهرزوه خهبههری بۆوه، زۆر سوپاسی خواي کرد لهسهه نهوهی که ئهو هئشتا له دونیا یهو ژيانی دونیایی ئی دانهبراه، هئشتا قیامهت نههاتوو، ئاوپی داوه لای کوره نهخۆشهکهی دیتی ههناسهی ئی براوهو گیانی سپاردوو، هاواری کرد سوپاس بۆ ئهو خوايهی که تۆی بۆمن کرده پاداشت وتوئشوی دوا رۆژم بۆ رزگار کردنم لهسهه پردی(صراط) مردن مندالهکهی زۆر ئاسایی بوو بهلایهوه ئهوئش له ئههناجمی ئهو ئارامگری وزیکره پیرۆزهی که دهیگوت له کاتی ئی قهومانداو خواش ئهو راستیهی پیشان دا. مردنهکهشی زۆر بهلاوه ساده و سهلامهت بوو. خوا ئارامی و خوگری به ئیمهش ببهخشی.

کاریگه‌ری دوعا

سه‌عات له چواری به‌ره به‌یان نزیك دهبووه.. هه‌موو شتیك له ده‌ورو به‌ری بی جوله بوون، بیجگه له گه‌لاکانی داره‌که که شنه بای شهو ده‌یله‌راندنه‌وه، گه‌لاکانی داره‌که له نزیکی په‌نجه‌ره‌که شۆر ببونه‌وه به هیمنی و بی ده‌نگی هه‌موو شتیکیان داپۆشیبوو.. له‌ناکاو زه‌نگی ئاگاداری لیدا.. تررررن..تررررن..ترررر.. خه‌دیجه ئه‌و ده‌نگه هه‌راسانه‌ی کپ کرده‌وه به‌خپرای سهر جیی به جی هیشت به‌ره‌و سهر ئاو..رپۆشته‌که‌ی به‌گرانی بوو که لی‌راهات بوو، له کۆتایی مانگی هه‌شته‌مینى دوو گیانی دا بوو، سکی گه‌وره ببوو قاچه‌کانی ئاوسا بوو.. به‌ئاسانی ماندوو دهبوو هه‌ناسه‌ی ته‌نك دهبوو روخساری تیك چوبوو.. چاوی له‌به‌ر گریان کز ببوو .. به‌لام به‌ناچاری له‌و کاته هه‌لده‌ستا.. بانگی به‌یانی ته‌نها یه‌ك سه‌عاتی مابوو!! خه‌دیجه له نزیكترین ده‌سته خوشکه‌کانم بوو سی سال بوو می‌ردی کرد بوو بی گومان خو‌ی و می‌رده‌که‌ی زۆر دلخۆش بوون به‌ زگه‌که‌ی، به‌لام له‌سه‌ردانیکی بۆ لای دکتۆری پسپۆر و باش پشکنینی پئویست دکتۆره‌که پئی گووت: که که‌چه‌که‌ی ناو سکت ته‌نها یه‌ك گورچيله‌ی هه‌یه!! پاکی بۆ خوا! نوژداره‌کانی رۆژئاوا هه‌رچه‌نده له زانست سهر که‌وتوون به‌لام تی‌بینی هه‌ستی

مروفائیتی ناکەن، خەدیجەى بەستەزمان توشى گۆستىكى گەورە
 بوو كەدكتۆرەكە زۆر بەخوین ساردى پىي گوت: ھىج
 چارەسەرىكى خىرا نىە مەگەر پاش لەدايك بوون پشكنىنى
 مندالەكە بكرى بۇ ديارى كىردنى تاكە گورچىلەكەى ، ئەگەر بارەكە
 لەبار بوو نەشتەرگەرى گورچىلە چاندىن ئاسان بوو وەكو
 نەشتەرگەرى قورقوراپاگە !! خەدیجە لە بارىكى شىپىزە دكتۆرەى
 بەجى ھىشت..نەيزانى چۆن گەشتە مالى يەكەم مندالەو يەك
 گورچىلەيە! چار جى يە؟ ئايا دەبىيت دكتۆرەكە بەھەلە دا
 نەچووبى؟ خۆى و مىردەكەى دەستيان بە گەران كىرد بە دواى
 باشترىن نوژدارى ئەم بوارە، بەلام ھەموو نوژدارەكان ھەمان دەر
 ئەنجاميان دەداى كە يەك گورچىلەيە لەگەل ھەر سەر دانىكى بۇ
 نوژدارەكان ئومىدى كەمترو بى ھىزتر دەبوو لە كۆتايى دا
 ملكەجى فەرمانەكە بوو كۆتا نوژدار پىي گووت: خۆت ماندوو
 مەكە بارەكە ناگۆرى... لەو كاتەو خەدیجە تىگەيشت كە ھىج
 بەدەست خۆى نى يە بىجگە روو لە خوا كىردن و پارانەو.. لەوى
 رۆژىو..كەسى يەكى كۆتاي شەو ھەستى و بپارىتەو بۇ كچەكەى
 كە ھىشتا لەسكى بوو، چونكە خواى گەورە لە قورئان دەفەرمووئىت

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا

دَعَانٍ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾ ﴿البقرة: ١٨٦﴾

﴿١٨٦﴾ وَإِنْ يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسَّكَ

بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ ﴿الأنعام: ١٧﴾

﴿١٧﴾ وَإِنْ يَمَسَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ

فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

﴿يونس: ١٠٧﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ ﴿عنقور: ٦٠﴾

٦٠

ودهه روه ها له فهرموودی پیروزی خوشه ویست ﷺ هاتوو ده که
 ئه بوو هوریره دهیگیریت ته وه که خوشه ویست ﷺ
 دمفه رموویت: {ینزل ربنا تبارک وتعالی کل لیلة الی السماء
 الدنيا، حین یبقی ثلث اللیل الاخیر فیقول : من یدعونی
 فاستجب له من یسألونی فأعطیته من یتستغفر فأغفر له}
 رواه البخاری ومسلم. واته: خوای گه وره هه موو شه ویك
 دادمه بزیته ئاسمانی دنیا ، که سی یه کی کوتایی شه و ده مینی
 دمفه رمووی: {کی بانگم دهکا وهلامی بدهمه وه ، کی داوام لی دهکا
 بیده می، کی تهوبه دهکات لی خوش بم} .

خەدىجە بۆى دەرگەوت كە هيچ پەنا گەيەك نيه تەنھا خوا نەبىت
 بۆيە دوو دل نەبوو لە ھەستانەوہى ھەموو شەوئىك پىش
 بەرەبەيان بە سەعاتىك يان زياتر ھەر چەندە ھىلاك بوو لە
 دەست سكى و بى خەوى :ھەموو شەوئىك لە سىيەكى كۆتايى شەو
 دەچووہ سەر بەرماڻ و لەنويزەكانى كرنۆشى ملكەچى دەبردوو لە
 خوا دەنوزاييەوہ كەكچىكى لەش ساغ و بەجووت كلييەى بداتى!!
 زۆر سور بوو لەسەر داواكەيى و دەگريا تابەرماڻەكەى تەردەگرد،
 قەد پۆژىك بىنومىد نەدەبوو..لاواز ببوو ركوع وكرنۆش لەبەرى
 يەكجار گران بوون، بەلام وازى نەدەھىناو بۆجاريكىش كۆلى نەدا
 ھەر چەند جارى سەردانى نوژدارى دەگرد ولەگەل ھەر پشكنينىك
 ھەمان ئەنجاميان پى دەدا خەدىجە زياتر سوربوو لەسەر
 شەونخونى و پارانەوہى كۆتاي شەو،ھاوسەرەكەى دلى پى سوتا
 لەبەر زۆر شەونخونى ترسا لىى كە توشى گرفتىك ببىت لەكاتى
 بونى كچەكە بەتاكە گورچيلەيەكى، ھەردەم بەبىرى دەھىنايەوہ كە
 خواى گەورە وەلام دانەوہ دوا دەخات ئەم فەرمودەى پىغەمبەرى
 ﷺ بۆ دەھىنايەوہ: (مامن مسلم يدعو بدعوة لیس فيها اثم ولا
 قطع رحم الا اعطاه الله بها احدى الثلاث: اما ان تجعل له
 دعوتہ، واما ان يدخرها له فى اخره، واما ان يصرف عنه من
 سو مثلها قالوا اذا انكثر قال الله اكثر) الترمذى: ۳۶۰۴
 واتە: ھەر موسلماننىك بپاړیتەوہ كەخراپەو پەيوەندى بچرانی تیدا

نه بئيت نه وه هر خواي گه وره بوى جى به جى دهكات بهيه كيک له م
سييه: يان داواكهى پيش دهكات، يان دواى دهكات بو قيامت، يان
خراپه يه كى له سه رلا دمه بات، گوتيان: نه گهر زياتر داوا
بكهين. پيڅه مبه ر فهرموى: خواش زياتره.

هاوسه ركهى به بيري دهه نيانه وه كه وا هيچ چاره يه ك نيه مه گهر
هر له خوا داوا بكات، نه گهر له و داوا نهكات له كى داوا دهكات؟؟؟
ناده ميزاد هيچ شتيك داواناكات

بوچى داواناكهى له و خوايهى كه دهر گاي داناخات

نه گهر له خوا داوا نهكهى توره ده بى

نه گهر له غه يري خواداوا بكهى پشت تى دهكات
چون داواناكهى له خوا كه خوشه ويست ﷺ له فهرموده يه كى
قودسى له خزمهت خوا ده گيرېته وه: (ئهى بهنده كانم نه گهر
سهره تايى وكوتايتان مرو فو جنوكه تان له يه ك كاتدا ليم بپارېنه وه
بو هر يه كيكيان داخوازى جى به جى دهكه م به وهش هيچ له وهى
له لامه كه م نابيت وه مه گهر به قهد دهرزيه ك كه له دهر يايه ك
بنرى) له گيرانه وهى موسليم

پيش كاتى ديارى كراوى له دايك بوونه كه كه دوو ههفته مابوو
خه ديجه سهردانى كردم كاتى نويزى نيوهرپو بوو پيكه وه نويزمان
كرد پيش ههستانمان خه ديجه دهستى گرتم وپيى گوتم: ههست

بهختوگهيهكى نامۆ دهكهم . پيم گوت: ههست بههيج نازار دهكهى؟ گوتى: نهخير. بهلام بو دنيا بونمان پهيوهنديمان بهدكتوريك كرد، نهویش گوتى: وهرنه لام.

ههولماندا پهيوهندى بهميردى خهديجهوه بكهين بهلام بى سود بوو چونكه لهنويزى ههينى بوو. پشت بهخوا چوينه نهخوشخانهكه سهزمان سوپما كهگوتيان لهحالهتى مندال بوونه !! لهتهنیشتى دانیشتم ويارمهتيم دا... سوپاس بو خوا زۆردهم بهنزا بوو ههرچهنده نازارى زۆر بوو بهلام ههر لهخوا دهپاراييهوه كهكچيكى لهش ساغ و دوو گورچيلهى پى بدات!! فاتممه لهدايك بوو قهبارهى بچوك بوو.. پرووخسارى ووردبوو.. پرووى مهيلهو شين بوو.. لهلاپشتى كهلاكهى ماكىكى بچوك بهرانبهه گورچيلهى ههبوو، وكمو نهوهى كه جهسته بچوكهكهى گورچيله نهبووهكهى مژى بى.

گريام و خهديجه گريا لهناو فرميسكهكانى لهبارى كچهكهى دهپرسى .. بهچى وهلام بدهمهوه؟! چ بهو دايكه بلیم لهشهونخونى كهچاوى بهگريان ووشك ببو وهيشتا ژانى لييه؟! (ماشاء الله) جوانه ويستم قسهيهكى تر بكهم بهلام قورگم گريا، پاكى بو خوا چهند دهقهيهكى نهبرد پمگه شينهكهى بهرمو پمگى پهमेى گورا لهدهم وچاوى فاتممه ووردبوومهوه.. پاكى بو بهديهينهر .. پرووخسارى

جوانه هه رچه ند سه یرم ده کرد نه و گرفته م به یر دهاته وه که بههوی یهک گورچیلهی توشی دهبی من وخه دیجه بهیه که وه بیده نگ بووین و بیرمان ده کرده وه داخو ئه نجامی کچوله یه کی تاکه گورچيله چۆن بی؟؟

نوژدارهکانی مندالان هاتن ودوا پشکنینیان بو کرد گوتیان پی دهچی سروشتیه به لام دهبی پشکنینی ووردی بو بکری بو زانینی توانای گورچيله که ی و نه و ههش ناگری ههتا دوو ههفته ی دیکه، خه دیجه زور دوودل بوو له سه ر بردنی فاته می ساوا بو پشکنینی ووردکاری، پوژیک پی گوتم: (قهزاو قهدهری خوا چۆن بی هه رئاو دهبی پیویست ناکا جهسته لاوازه که ی به م پشکنینانه هیلاک بکه ن). به لام دهستی له هه وکارهکان به رنه داو برپاری دا پشکنینهکانی بو بکا پوژی دیاریکراو هاتوو چووین له پرسگه ی چاوه پروانی له چاوه پی ده رچونی نوژداره که بووین که بیته ده ری له باره ی تاکه گورچيله که هه والمان بداتی.. داخوا فاته می پیویستی به گورچيله یه کی تازه هه یه یان تاکه گورچيله که ی خو ی ناخو ده توانی کاری دوو گورچيله بکات؟؟ نوژداره که به زه رده خه نه یه کی دریز هاته ده ره وه پرووی لیمان کردوو گوتی: نازانم چی بلیم و نازانم چی روویداوه!! به لام کچه که ت به ته ندروسته کی باشه وه به دوو گورچيله وه؟ گالته ت به پارانه وه

دیت ئايا نازانى پارانه وه چى كرد؟؟ دهرئه نجامى پارانه وه چهند
جوانه و خوا چهند به خشنديه بۆ خه لگى!! ئىستاش فاته ته مه نى
پىنج سالانه... خوا پاراستى كرديه سۆماى چاوى داىكى وباوكى.

پيشهنگى

له سهر هه موومان پىويسته خۆمان شارهزا كهين له ژيانى
هاوسهرىتى راسته قينه، چۆنه؟ وه چۆن به خته وهر دهبين؟
جا بۆيه پىويسته له سهرمان كه چاو له چاكترين وخۆشه و سترين
كهسى خۆشه ويستى خوا بكهين نهوئيش سهر وهرمان (محمد) ه
(ﷺ) كه خوا دهر بارهى فهرموويه تى:- (وانك لعلى خلق عظيم)
واته:- نهى محمد ﷺ تۆ له سهر رهوشتيكى زۆر بهرز و جوانى.
له بهر ئه وه وا چهند نموونه يهكى له سهر ژيانى هاوسهرىتى ئهم
نازداره له گهڵ خيزانه كانى دا دهخهينه روو:-
ئهم نازداره نه دهنوست ومه گهر ههردهبا سىواكى بكردبايه و
له كاتى له خه و ههستانيش سىواكى به كارد ههينا و له دهمى
وهردهدا.

خۆشه ويست (ﷺ) بۆن و بهرامى به كارد ههينا تا بۆندارتربى

ههروهه سهره پرچی پښت دهمست وچهوری دمکرد وههروهه
ریشی پیرۆزی به ئاو وشانه دادهینا بۆ ئهوهی جوانترین سهره
سیما بۆ.

لهو کاتهی دایکه عائیشه (همزای خوی لهسهر بۆ) له سووری مانگانهدا
بووه نازدارمان ههر لهگهڵی دا نوستوو، وههروهه له دمفریک
پیکهوه خویان دهمشوت ههریهکهیان دمیگوت بۆمن لیگهپۆ و بهم
جۆرهش زیاتر پهیوهندیان گهرم وگورتر دمکرد وجۆشیان ددها.

نازدارمان زۆر به سۆز ونهرم نیانی ههلسوکهوتی لهگهڵ خیزانی
عائیشه (عليه السلام) دمکرد له بیرى بوو له خوشهویستی و بهزهیبی وسۆزو
دلنهوایی، ههروهه لهو جیگایهی که ئهو لیوی لهسهر داهنا وئاوی
دهخواردوه ئهویش لهوئ دهمخواردوه، و به جلی خۆی دهمسپریهوه
وروومهتی پیرۆزی خۆی لهسهر روومهتی داهناو، سههری بهسههرینی
ئهو دمکرد.

ئهو پێغههمبهره لهبههر زۆر خوشهویستی ورپزگرتنی دایکمان
عائیشه (عليه السلام) زۆر جار گهمه و گالتهی لهگهڵ دا دمکرد و جار
ههبووه پێشبرکیی لهگهڵ دا کردوو، لهسهر شانی خۆی
ههلیگرتوو له کاتی جهژن دا، ههروهه به جهستهی پیرۆزی خۆی
شان وبالی بۆ خوشی پالیاپ پیکهوه ناوه سوچه تیاپ کردوو

ورپان بواردوو، بیه جوانترین شیوازو ونهرم ونيانترین دهسته گمه
و هه ئسوکەوتیان کردوو.

ههروهه له خوڤه ویستی و سۆزی به نازناوی (یا عائش) واته: نهی
زیندوو یان به نازناوی (یا حومهیرا) واته (سوورکه ئه) بانگی
کردوو که نیشانهی پێ جوانی و سه رسام بوونی بووه.

ههروهه قهت نازاری نه داوه، له کاتی کاردرکردندا یارمهتی کردوو
وله کاتی نه خوڤی دا نرای بۆ کردوو و ههستی بریندار نه کردوو،
ههروهه له کاتی نوستندا زۆر به نهرم ونيانی هه ئسوکەوتی له گهڵ
دا کردوو تا کو نه ترسی وړانه چله کی، ههروهه ئه گه رخواردنیکی
بخواردبا یان شلهیه کی بخواردبایه وه بۆ عائیشه شی دهنارد، زۆر
به ووردی چاودپیری ده کردوله جووله و ئامازه گانی تێده گه یشت
وده یخوینده وه ههست و سۆزی ده خوینده وه و ههروهه عائیشه شی
به رانهیری وابوو، هه ریه که یان ئه گه ر داخواییه ک یان
پیداویسته کی هه با یه کسه ر تێده گه یشت و بۆی جی به جی
ده کردوده گه یشته فریای وه دلی خوڤ ده کرد.

نازدار (ﷺ) زۆر به په رۆشه وه چاودپیری ده کرد له کارو
گهفتاری داو پێی ده گووت (نهی عائیشه من ده زانم که ی لیم رازی
یانیش لیم تو وره ی) عائیشه شی ده یگوته: چون ده زانی؟!

دهيفه رموو:- ئەگەر لێم رازی بى دەلێى (لا ورب محمد) نەخێر بە
خوای محمد و ئەگەریش لێم توو پرە بى دەلێى (لا ورب ابراهيم)
نەخێر بەخوای ئىبراهيم پێکەنى و ووتى بەلێ راستە ئەى
پێغەمبەرى خودا (ﷺ) چیدی بێجگە لە ناوی تۆ ناهێنم.

ئەمەش نیشانەى ئەو پەڕى پەوشت جوانى و ژنایەتییە بۆیە
پێغەمبەر (ﷺ) جا ئەگەر توو پرە ببا پێغەمبەر (ﷺ) وازى لێنە
دەهێنا هەتا پێنە کەنى با عایشە ، ئەمەش بەلگەیە لەسەر
خۆشەویستى و بەسۆز و دلۆسۆزى و پەرۆشى و بۆ هاوسەرێتى
وهاوسەرى ژيانى بەختەوهرى.

هەروەها زۆر بە گوشتارى شیرین بە عایشەى دهمفرموو:- (يا
عائشة انة ليهون على الموت انى رايتك زوجتى فى الجنة)
ئەى عایشە ئەو مردن لەسەرم ئاسان دەکات کە تۆم دیت
هاوسەرم بووى لە بەهەشتدا. هەروەها ئێمە دەمانهوى بگەرێنێوە
سەر ژياننامەى ئەم پێشەنگە کە چۆن هەلسوکەوتى لەگەڵ هەموو
خێزانەکانى دا کردوو، و بە تايبەتى لەگەڵ عایشەدا ئەوجا
بەرپاستى ئەگەر بە ژن و پیاوانمانهوه سەرنجى ژيانى پێغەمبەرمان
(ﷺ) بدەین لە گەڵ خێزانەکانیدا وە بکەینە پێشەنگ و وچاوى لى
بکەین ئەو بەرپاستى کۆمەلگەمان ئاسوودە دەبێت و سۆزو
خۆشویستى و میهرەبانى لە هەموو مالتێکدا دەشەکیتهوه،

بەختەوهرى ھەتا ئەوپەرى دېتە دى، بەسەرھات وچەند
نمونەپەگى چاگى نوئ لەسەر ژيانى ھاوسەرپىتى:-

ئەوين وپىكەوھ ژيان

ژنىك مندالى نابى ودلنيا بووھ لەوھ وزۆر مېردەگەى خۆى
خۆشدەوئ، داواى لىكرد كە ژنىك بېنى تاكو مندالەگانى بېنى
بەلكو بۆى بەخپويان بكات..... پاش دووسال لە گەفتوگۆدا واى لە
ژنەگەى كرد كە ژنىكى بۆ بخوازى كە بېىى بەسەيتەوھ، بۆ ئەوھى
پىكەوھ بژىن، چونكە ناتوانى مالىكى سەر بەخۆى بۆ دابنى.
ژنىكيان ھەلبژارد وديندار وجوان بوو، پىنج منداليان بوو، ھەر
ھەمويان سەرگەوتوو بوون لە زانست وپەوشت (دكتور، ئەندازيار،
دووبازرگان، دەرچووى زانستى)ھەموويان بەزى داکيان دەگووت:
دايە. دايكى خۆيان مردوو دايكى دووھميان لە پەرورەردميان
بەردەوام بوو لەو پەرى بەختەوهرى دەژيان.
باوكەكەش كۆچى كردوو دايكيان كە زپە ھەتا ئىستاش لەگەل دابى
پاش ھاوسەرگىريشيان ھەر مائە گەورەى ھەموورۆلەكانە، دېنەوھ
لە لاى زپ دايكيان كۆدەبنەوھ.

ئەمەش نمونەيەكى زۆر خۆشە لەسەر خۆشەويستی وپيکەوہ ژيان،
هەرھەموومندالەکان لە ھاوسەریتيان سەرکەوتوونە وپراي
مندالەکانيان.

زەماوەندیکی سادە

لەسەر بناغەي دینداری هەردوولا پيک رازی بوون مائی بابی
بوکەکەش رازی بوون بیدەنی. مالی بوکەکە داوایان کرد دواي
دوو هەفتە زەماوەند بگيردرئ بەلام میردەکە رەمتی کردوہ کوتی:-
رازیم بەلام بە مەرجی بەبی بارقورس کردن ومائی بابی بوکەکە
بیجگە لە جل وبەرگ داوای چیدی نەکەن.

زەماوەندەکە بە هەفتەيەک گيردراو بوک و زاوا چوونە شوڤەيەکی
سادەو بە بی تەنتەنە، نیشانی بوک تەنھا جل وبەرگی بوکینی بوو
وبەس ژيانيان بە خۆشەويستی وقوربانی وسادەیی دەستی پيکرد،
بەتەنھا خەرجی (١٢٠) جۆنەيەي، بەلام پیت وفەرپيکی بی هەژمار
نەنجامەکەي بوو.

هەرودەها سەردەتا هەژار بوون، بەلام حالیان بە فەزلی خوا گۆراو
دەولەمەند بوون هەتا ئیستاش پازدە سائە هیچ گيرو گرفتیکيان

نەبووۋە وبە فەزلى خوا ئەم مائە ھەر ھەموويان بانگ خوازى بۇ
دىنى خوا دەكەن، تىبىنى:

چاك ھەئىزاردن وئاسانكارى ھاوسەرگىرى بەرەكەت و خوشەويستى
بۇ ئايىنى خوا وميەرەبانى لە ھۆكارەكانى سەرکەوتى ژيانە.

ھەرکەسىڭ بە نيازى خوى

کورپكى دیندار كچىكى ھەئىزارد لەبەر دیندارى، ھەرچەندە
مائەكە زۆر شەكەت ھەئارو وپەرپوت بوون، بەلام نيازى زاوا
دەربازى كردنى كچەكە بوو لە و مەينەتییە پاش ئارام گرتن و
رەنج دانىكى زۆر خواستى.

سەرکە وتوو بوون كەس يارمەتى نەدان لە ھاوسەرگىرەكە دا،
مىردەكە زۆر سادە بوو بەلام زۆر رەنجدەر بوو لە رىڭكاي بانگخوازى
و خۆبەخشى و خۆنەويستى .

ژيانان زۆر خۆش بوو بەبى گىرو گرفتى گەورە، بە كاسبى خوى
سەرپەرشتىارى مائەكەى دەگرد ، چەند مندالتىكىشان بوو.

بەرەبەرە پياوۋەكە لە پىشەكەى سەرکەوتوو بوو تا گەيشتە
(ئوتومبىل – نورىنگە-وحەج وعومرە) ماشا اللە ھەتا ئىستاش

لهناو خيرو پيت وفهردان، خوا بهردهواميان كات لهسه ر
بهخته وهری له گهل ئيمهش له ههردوو جيهاندا.

ئارامگرتن و متمانه به خوا بوون

خيزانيك تهنا له ژن وميرديكدا پيك ديت وداي ماوهيهكي دريژ
خوا هيچ منداييكي پي نه به خشين وباري ئابووريشيان باش ني يه
، بهلام زور به خوشي وهيمني ناسوودهي دهژين، نهویش
دهگهريتهوه بو نهو دينداري وپهوشت بهرزييهي كه ژن
وميردهكه ههيانه، ههروهها گوئ نهदानه قسهي نهو نهو برپاي
تهواويان به قسمهت ودا بهشكردني خوا ههيه له بزيوي ومندا
بوون وچاك دهزانن نهگه ر خوا چهز بكات مندا
دان لاي خوا
نهسته م نيه.

ئەستىزەيەكى بەناوبانگ ئىليزابىت تايلور

نمونەيەكى پۇژئاوا:- بەسەر ھاتى ھاوسەرگىرى سەرنەكەوتوو:
ئىليزا بىت تايلور لە سالى (۱۹۳۲) لە لەندەن لە دايك بوو، دايك
وباوكەكەى بەرىتانى بوون پاش ھەلگىرسانى جەنگى جىھانى
دوووم بەرھو لوئس ئەنجىلوئس كۆچيان كىردوو لە ناوھراستى
شەستەكان لىز شازنى ھۆليۇد بوو، سەرھراى ئەھدى كە ئەم ژنە
بە جوانترىن ئافرەت لە جىھان دا ناوبانگى دەرکردبوو، بەلام بە
زنجىرەيەك سەرنەكەوتن زىاوە، ھەر بە مەندالى شووى بە (نىك)
كىرد كە خاوەن ھۆتىلات بوو، دواى شووى بە ھونەرمنەند (مايكل
ولدنچ) كىرد كە نۆ سال لەو گەورەتر بوو، دوو مەندالىان بوو.
پاشان ئەم ژنە بوو (يەھودى) جۈلەكە، وشووى بە (مايك تود) كىرد
ئەويش لەناو ھرۆكە سووتا.

ھەرۈمھا دووجار مېردى بە ئەستىزە ئەلۈيزى كىردوو، پاش تەلاق
دانى لە فېشەو، دىسان دەستى بە دلدارى كىردوو لەگەل
ھونەرمنەندى ئەلۈيزى (پىچارد بىچارد) ئەوھش لە كاتى
ئامادەكىردنى فىلمى (كىلوپاترا) پىكەو، كە بوو بەناوبانگترىن
ھاوسەرگىرى لە ناو ھونەرمنەنداندا ئەمەش لە سالى، كانى

شەستەكاندا بوو.

لە سالى (۷۶) بەيەكجارى لە بىرت جودابوۋە، چونكە پىكەومىيان لەھونەردا بوو ھۆى پىشۋى پەيۋەندى ھاوسەرييان، جوودا بوونەو بەلام ديسان دووبارە ھاورسەرگىريان كىردەو بەلام لە سالى (۱۹۷۶) بەيەكجارى دەستيان لىك ھەلگرت.

لەو كاتەدابوو كە لىزا بە چەندان خەلاتى ئۆسكار خەلات دەكرا لە سىنەما و تەلەفزيۇن ھەشتەمىن مىردى (فۇر شىكى) بوو كە كاريگەرىكى بىناسازى بوو لە داستانى ھۆليوددا، ھەروەھا مىردى نۆيەمى لە ژيانى دا (جۇن واتەر) بوو كە سىياسەتمەدارىكى ئەمىرىكى بوو لەم مىردەش كۆتايىيەكەى تەلاقدان بوو.

لە سالى شەستەكان تووشى ماددە كحولىيەكان بووپىۋەى ئالوودە بوو ، بۆيە كەوتە نەخۇشخانە.

بەلى ھەندىك كەس ژيانىان ئەوھايە ئەوچا ھەندىك لە گەنجان دەيانەوئ بىيانكەنە پىشەنگى خۇيان كە لە رۆلەكانى سىنەما دەيان بىنن وخەونىيان پىۋە دەبىنن و دەيانەوئ بە ھاوسەرى ژيانى خۇيان بىيانبىنن، بەلام دوو شتن لە نىۋان خەيالو راستەقىنەدا، جا ئەم كەسانەھەقىقەتەكەى ژيانىان كۆتايىيەكى پىرئازار بوو. يانىش خۇ لەناو بىردن ياخود ئالوودە بوون بە تىراك وبە سەرخۇشى

دەژىن و دەمرن تەنھا لە پېناۋى چركەيەك لە ژيانيان بە ئاسودەيى
 وبەختە وەرى خۆزگە دەخوازن، بەلام خەلكىنە بەختە وەرى
 راستەقىنە بەبى خواناسى و چاكەكارى گەئىك دوورە.
 كەواتە ئايا ئەو بەختە وەريەى كە مرۇفى ھۆشمەند بەدواى دا
 دەگەرپ؟ ئايا لەم ناوبانگ و دەوئەمەندىيانە دەست كەوتوو؟
 ئەگەر بەختە وەرن بۆچى زۆربەيان خۆيان لەناو دەبەن يانىش
 تووشى ماددە ھۆشبەرەكان دەبن، وھەندىكيان تووشى گۆشەگىرى
 وخەمۆكى و دوورە پەرىزى كۆمەلگا دەبن و ژيانى ئاوارەيى و نامۆيى
 ھەلدەبژىرن.

چەند بەسەرھاتییکی نالەباری ھاوسەران :-

تیگە لاوی زیادەپرەوی

ژن و بیاویك پێك رازی بوون بەخۆشەویستی و فەناغەتەو
ھاوسەرگیری بکەن، پازدە سال پێکەوێ ژیان، خوا هیچ منداڵی
نەدانی، زۆر بە بەختەوهری دەژیان بەلام بە تیگە لاو بونیان بە
هەندیک برادەر لە ھاوینە ھەوارەکاندا، ھەندیک گێر و گرفت
تووشیان ھات، ژنەکە تووشی برادەریك ھات کە زۆر قسە لووس
وبە لێزانی و فیلبازی لەگەڵی دا دەجولایەو، لەوێدا
گێر و گرفتەکانیان سەری ھەلدا کە ژنەکە وا تیگە یەنرا کە
مێردەکە ی خۆی بایەخی پێنادات و فەرامۆشی دەکات، وای دەزانی
ئەو کەسە دەتوانی بەختەوهری بکات و بە مێردی خۆی وا ناکری.
لێرەدا ووردە ووردە گرفت دەستی پێ کردو نارەزایی زۆر بوون،
وتاکو ناخۆشیەکە گەیشتە تەلاق، ھەرچەندە پیشتر ئەوانە بە
نمۆنە باس دەکران لە خۆشەویستی و سۆزداری دا.

پاش ماوەیەك ژنەکە مێردی بە کابراکە کرد کە منداڵی لە زانکۆ
بوون و منداڵی زۆر بوو ئەم ژنە بە گرفتارە ماوەی مانگیك بە
بەختەوهری دەژیان، ئەوجا گێر و گرفت لەگەڵ منداڵەکانی
مێردەکە ی دەستی پێکرد، کە بە ناریکی ھەلسوکهوتیان لەگەڵ ئەو

زېږدايکه دا دهگړد، خهونه سهوزهگانی گوړان بهرهو نالو کيښه
وئازاری خيزانی، پاش سالتیک له چهرمهسهری لهگهل میږدی
دووهمی جودابوونهوه، ئیستاش بیوهژنهو بهبی مندال، ههموو
شتیکي له دهست چوو به کهسوکاریشهوه، چونکه میږدی یهکهمیان
زور خوشی دهویست که نمونهی نهبوو له پیاوړتی.

ئهو پهندههی لهم بهسهر هاته فیږی دهبین:- زور تیکهلاوی بیگانه
زور مالان کاول دهکات،پازی بوون به حالی خوت چاکترین پښگایه
بو بهختهوهریوون،نارامگرتن تاله بو مړوف بهلام نامانجهگانی
دهستههر دهکات وبهرهکهی شیرینه، به ههله ههلبزاردنی هاوسهر
کارهسات روودهوات.

بەھۇي بۇنى ناخۇشى "دەم" گىرو گىرەت پوودەدات

گىرو گىرەتتەك لەمالىكى دىندار ھەمىشە دووبارە دەپۈۋە،... ھەر شەش مانگ جارىك، دووبارە كېشە پوۋى دەدا، بەلام ھەر جارىك بە جۇرەك پىكىيان دەھىناۋە.... بەلام دووبارە ژن ومىردەكە دەكەوتنەۋە كېشە وگىرەت وشكايەتيان دەكردەۋە.... پاش ماۋەيەك لە نەزىك بوۋنەۋە، كەدەستە خوشكىكى ژنە كە پرسىياري لى كرەروون بوۋە ھۇي ئەم گىرو گىرەتە كە ئاشكرا بوۋ، بۇنى دەمى مىردەكە زۇر ناخۇش بوۋە، ژنەكە پىي بىزار بوۋ خەرىك دەبوۋېر شىتەۋە بۇيە لەبەرى ھەلدەھات وگلەيى دەكرەدەمغەي دەكرە لە خۇي، كە ئەمە زانرا چارەسەرى مىردەكە كرا بە نۇشدارى، پاش ئەمە ھىچ گىروگىرەتتەك نەما ولەۋەتى نۇ سائە وسوپاس بۇ خودا بە ژيانىكى بەختەۋەر پىكەۋە دەژىن.

تېيىنى: چارەسەر كىردنى راستەقىنەي گىرو گىرەت بەۋە دەبىي كەۋاچارەسەرى بنەرەتى ھۆكارى دروست بوۋنى گىرو گىرەتە كە بىكرى وبنەبىر بىكرى.

هە ئسۆكەوتى ژنىكى ھەويىدار

كابرېيەك بەبى ئاگادارى ژنى يەكەمى كە پەيوەندىان بېكەو بەش
بوون ژنى دوومى بەسەر ھېنا وژنە تازەكە ژنىكى زۆر سادە
وساكار بوو.. بپاوەكەش زۆر بايەخى بەژنى تازەى دەدا گوايە
ماڤىكى سىروشتى وشەرعى خۆيەتى، جا بۆ ئەوەى ھۆگرى بى
بپويست بوو لەسەرى سوگنايى وخۆشەويستى وھاونشىنى بۆ دابىن
بكا، لەگەل منداڵە كانىشدا،... ئەوجاژنى يەكەمى كەزانى
مىردەكەى لە دەست دەرچوو و ناچار لىي نزيك دەبىتەو دەو سۆزو
خۆشەويستى بۆى دەستە بەردەكا گۆرانكارى لەژيانى ھاوسەرى
خۆيدا دەكات، ژنەكە زۆر ھۆشمەندو پابەند بوو، مامۆستا بوو
مندالى كورپو كچى گەورەشى ھەبووزانى مىردەكەى چى دەوى
ئەنجامەكەى: ژنى يەكەم توانى مىردەكە بە خۆشەويستى بۆخۆى
مىردەكەى بباتەو... ژنى دوو دەمىش رووى پاستەقینەى بۆ كابرې
دەركەوت، كەزۇردا خوازى زۆر بوو وبەفیز ولوتبەر ز بوو
ھەمىشە نارازى بوو بەو دەش پاستى نىوان پابەندى و دىندارى
ژنى يەكەم وژنى دوو دەم دەركەت پاستىيەكان ئاشكرابوون وژنى
يەكەم بە لى زانى وخۆشەويستى خۆى توانى خۆشەويستى
مىردەكەى بباتەو و بۆخۆى مسۆگەرى بكاتەو.

به هه له تیگه یشتنی له سه ره رشتیاری

كچيک ميږدی به كه سيكي ريك و بيك و به ناوديندار كرد... له
ناكامدا دهر كهوت كه هم پياوه هيچ له دينداري نه ده زانی،
به رانبهر مافي ژنه كهي ته نها هم فهرموودمهي بيستووه كه
دمفه رمووي: (لو اميرت احدا ان يسجد لاحد لاميرت الزوجة ان
تسجد لزوجها).

واته: نه گهر فرمانم به كه سيك بكر دبايه سوجه بو كه سيك
ببات، نه هه فرمانم به ژن دهر كه سوجه بو ميږده كهي ببات.

واي ده زانی كه ژن كويله يه، و ژن هيچ مافي را دهر برين و داوا كاري
نيه بويه له سه ره هموو هه له يه كي ليږده له شش مانگي
سه رمتايي هاوسه رگرياندا كه س نه ماند ده زانی ته نها نه گهر ژنه كه
به دهم و چاوي ليږدراوي به اتايه دهر، دهر نه نجام ليك جودا
بوونه وه هه رچهنده مندا ليك شيان هه بووه هه روه ها ژنه كه ش توشي
نه خو ش گريي دهر ووني بوو به رانبهر هاوسه رگري، هه روه ها
برواي نه ما بوو به هيچ كه سيك كه باسي دينداري بكات، گه يشت بووه
بروايه كه هه هموو دينداريك وه كو ميږده كهي دهر ده چيت.

چاره سه ري چيه؟؟؟ ده ستمان كرد به دانستن و گفتوگو له گهل نه و
ژنه كه دنيا بكرئ هم نه زموونه ي نه و سه ركه وتوو نه بووه، به لام
هه زاران نه زمووني سه ركه وتوش هه ر هه بووه....

ھەروەھا باس لەو ھەنگرا گەوا گرفت ھەبوو و چارەسەریش
 ھەبوو،... پاشان پازى گرا گەوا زۆر كەس ھەبوو پاش تەلاقدانیش
 دووبارە ھاوسەرگىرى تازەى كردۆتەو و خوداش سەرگەوتوو
 كردوون، دواى ئەو چەندان مندائىشى بوو و بە ژيانىكى
 خوشتر ژياو لە پيشتر ئەویش بەنيازپاكى و پشت بەستان بە خوا ،
 پاش ماوەيەك ژنەكە پازى بوو شوو بکاتەو ، جا کابرايەك ھاتە
 داخوازی و ئەویش گوتى مۆلەتم بدي با بىرى لى بکەمەو.. سوپاس
 بۆخوا پێك شاد بوون.

هه ئېژاردنى به هه له

كه سيك به هه ئېژاردنى هاوسهر به هه له تووشى هاوسهر گيرهك
بوو پىنج سال له ناو گرفتارى دا ژيا ، له بهر نه وه باكى نه بوو وبى
منعت بوو كه جوداش ببېته وه و ته لاق بدرى ، چونكه خوشى له و
كه سه نه ديتبوو، پاشان به سهر دا مندا ليكيان بوو قور كه خه ستر
بوو، جا مندالى دوو مېشيان به سهر دا بوو كار كه گه شته
رېگايه كى دا خراو بو ته لاقدان.

نيمه ش پامان وابوو كه جودا ببېته وه سهر پاي زهره رى پاره و
سامانېش به لام تاكه چاره سهر بوو وه لامه كه ى ژنه كه پازى بوو كه
مندا له گانېش ببات له پاشان كه مېرديكى ترى كرده وه به خته وهر
بوو له گه ئيدا. هه روه ها كابراش ژنيكى ديندار و جوانى خواست و
كورپكيان بوو، خواش به وه هه روه بووى هه ر دوولاي كرده وه
به خته وهرى كه و ته نيوانيان و هه موو هه زليكيش هه ر به ده ست
خوايه، سوپاس هه ر بو نه وه.

هەلەي پيش زەماوەند

کابرایەك كچی خالی خۆی خواست و پیشتر هەردووکیان رازی بوون کە هاوسەرگیری بکەن، بەلام هەردووکیان بە ئایین پابەند نەبوون، بەناریکی رەفتاریان دەکرد لە ماوەی نیشان و دەستگیرانیدا کە دایک و باوک بەمەیان زانی زۆر نامۆژگاریان کردن بەلام هەر نەگۆران، گواپە زوو هاوسەرگیری دەکەن و سەرپەستن هەرچی بکەن هێلی سووریان بەزاند.

پاش سێ مانگ گێرو گرفت رووی تێیان کرد و لێک جودا بوونەووە کێشەو گرفت لە نیوان هەردوو بنەمألە کەش دروست بوو، لە خزمایەتی بەرەو دوژمنایەتی لەسەر ناریکی رەفتاری ئەم دووانە. ھۆکارەکە: پێدان بوو بە بووک و زاوا کەوا هەرچی ھەبوو بیکەن و وەکۆ ژن و میڤرد رەفتار بکەن، ئەمەش بوو ھۆکاری لەبەرچاوی کەوتنی یەکدی رەش بن و جودا بوونەووە بەیەکجاری پیش گواستنەووە خراب مامەلە کردن.

كەسوكارى مېرد بەرانبەر ژنەكە

ژنىك زۆر مېردەكەى خۇى خوش دەويست... ھەروھە مېردەكەش ئەوى خوش دەويست گىرو گىرفتىكى ئەوتۆ لە نيوانياندا نەبوو باس بىرى.

بەلام گىرو گىرفت لە خەسو و خەزورەو بوو لەو كاتەى مېردى لە مال نەدمبوو ھەرچەندە ژنەكە زۆرى قبول دەگرد و پەردە پۆشى دەگرد تا مېردەكەى پىى نەزانى، بەلام لە ناچارى تەقىەو و مېردەكەى بەمەى زانى و توشى شۆك بوو لە پەفتارى باوكى و خۆشەويستى ژنەكەى سەرى سورما سروشتى باوكەكە وابوو، بەھىچ رازى نەدمبوو ھەردەم توورە دمبوو ئەگەر بووكەكە پەفتارىكى لە گەل مېردى خۇى بىردايە باوكەكە توورە دمبوو لالوت دمبوو لە كورەكەى خۇى.

سەرقاتلى مىردبەبى رازىيوونى ئى

ئىك دەگىرىتەو و دەلى:مىردەگەم زۆرئاسايىبوو...لەھەمان
كاتدازۆرم خۆش دەويست چونكە گەنجىكى دىنداروبەرەشت
بووسوپاس بۇخودا...

بەلام ھەر لەسەرەتاو ھەستم بەوهرسى وبەدبەختى خۆم دەکرد
لە مائەكەمدا پاش لەدايك بوونى مندالى يەكەم ، مىردە كە م
دگتۆر بوو لە نە خۆشخانە يەك و شە وان لە وى دە مايە وە،
پاش دەوامىش دە چووە كارى بانگە وازى ، دواى دە چووە
عيادەكەى خۆى زۆر جار لە درەنگانى شەو كە دە ھاتە وە ،پشكنين
يا خود حالەتتىكى ناكاوى بۆدەھات دەبوو بچى، ژيانم بەم جۆرە
بوو وام ئى ھات ھەر چاوەروانى بكەم، سەيرى خۆم وھالەم دەکرد
بەست دەبووم.لیرەدا پىويستە لەم جۆرانە ھە لويستە بكەين لەو
بەسەر ھاتە پەند و ئامۇژگارى وەردەگرن.

ميرديك حەز لە سەيران ناكات

ژنيك دەلئ لە خيزانيكي مامناومنيدا پەرۆمردە بووم، سئ بىرام هە
بوو لەگەل دووخو شك ، دوووم منداڵ بووم لە ريز بەنديدا.
سەربەستى تەواوم هە بوولە دەرچوون وسەردان وسەيران وکارى
هاوبە شى خيزدا،شوم بە کورتيكى ديندار کرد، پاش سئ سالت
چاومروانى مندايتيکم بوو، دواى دووگيان بوومەو سوياس بۆ خوا،
بەلام ميردەگەم حەزى لە پياسەو دەرچوون نەبوو رگى لە سەيران
کردن بوو، حەزى لە خەوى چەندان سەعات ومانەو لە مالت
دەکردو مۆلەتى زۆر پئ خوڤ بوو،ئەمەش زۆر لای من ناخوڤ
بوو...

پۆژيک برادەريک داواى گەشتيکى يەك پۆژى ليکەرد رەتى کردەو
نەچوو بە هەنجەتى نيشوکارى،هەرچەندە نەچوو نيشەگەش، بە
دریژايى پۆژەگە هەر نوست، هاوريکەم پەيوەندى پئ کردم ئەو
پئ گوتەم. زۆر خەفەتم خوارد دامە پرمەى گريان، گيروگرفت زۆر
گەورە تر بوون لە نيوانمان دا چ بکەم؟ چۆن نامۆزگارى بکەم؟

بيگومان نامۆزگارى بۆ ئەم جۆرە پياو دەبئ هەرکەسەو حەقى
خوى پئ بدرئ، هەروەها گەپان وسەيرانيش لە کارە زەروریه‌کانە
بۆ بەردەوامى ژيان، جا ئەگەر کەسيک حەزى ئى نيه ئەو بزانە

بەرانبەرەكەت وانیە ئەو ھەز لەو جۆرە چالاکیانە دەگات ھەمیشە
لە کونجی مال ژیان نابى دەرچوون و پىاسەىەگىش ھەربووە.

ھەلەى پىرە مێردىك

ژنىكى (۳۵) سالى شوى كردووە، سەربووردەىەكى درىژى لە
منداڵىەو ھەيە لەگەل ئەو مێردەى لەگەلیدا منداڵەكانى
بەخىۆكردووە، دوو كۆرۆكچىكىان ھەيە و خاوەن ھاوسەرن، كۆرى
گەورەى پاش مەملانىيەك ژنەكەى خۆى تەلاق دا، كابترا دووبارە
ژنى ھىناو ەلیرەدا زۆر دەرەق بوو لەگەل ژنەكەى، بەلام خەزورەكە
ھەردەم لەگەل بۆكەكەى پەيۆمەندى باش بوو، بەپادەىەك لە گەل
بۆكەكە لە زرداىكەكەيان دەدا لە سەر بۆكەكە.

ژنەكەى بەجى ھىشت لەگەل كۆرەكەى دووھەمى دەژيا، پىرە مێرد
شیت و ھار بوو بەپادەىەك كارووباو ئاوى لەسەر بىرىن، دواى چەند
مانگ داىكەكە گەپاوە بۆ ئەوھى لەگەلیدا بژى، بەلام بارى ژيانى
ئابوورىان زۆر قورس بوو، ئەوھەندە پارەى نەدەداىى بەشى بكات
سەربارى ھەردووکیان جارى دووھم گىروگرفتەكان گەورەتر بوون
لەپىشتەر.

كار لە نىوان باوك و بۆكەكە پەيۆمەندى بە خۆشەويستىەو ەنبوو،

بەلكو ئەم ئۇنە تۈانى باۋكەكە ھان بىدات بۇ ئەۋەى پەيۋەندى
لەگەل ئۇنەخەسۈەكەى خراب بى، ھەروەھا لەگەل كۈرەكەى دىكەى
و لەگەل دوو كچەكەش بەرادەيەك چەندان جار لىى دەدان ولەمال
دەرى دەكردن....

ھەموو ھەولەكانى ناشت كىرنەۋە سەرنە كەۋتن لە لىژنەكانى
ناشت كىرنەۋە ھەروەھا (چەكە دارايىيەكان-ئەمانەت-دادۋەرى-
دادگا).....

ئەۋجا چ بىكەين لەگەل ئەۋ پىاۋەدا؟

ھەندىك لەم بارودۇخانە بەھۋى بارودۇخى ژيان وشىۋازى
پەرۋەردەى نارىك پروودەدەن، وئەۋ خوۋە بەدرىژايى ژيانى
لەگەلىدا دەمىنىتەۋە.

جار ھەيە لىى دەمىتە نەخۇشى دەروۋنى ۋاۋسەنگى خۇى لە
دەست دەدات، ناتۋانى كارەكانى بەرىك وپىكى بىكات، ھەروەھا
تۈۋشى ھەلەى زۆر دەمى، پىۋىستى بە چارەسەرى دەروۋنى و
دەكتۇرى دەروۋنى ھەيە ، بۇ گەرانەۋەى ۋاۋسەنگى دەروۋنى
ودەربازبۈۋن لە كارىگەرىيە نالەبارەكانى دەروۋنى.

ملاملانی له سەر خوشه ویستی

پێکهوه له ژيانیکى به خته وهره هێمن وئاسووده دهژین، ههردووکیان زۆر یهکتریان خوش دهوێ، دوومندالی جوانیان ههیه، بهلام ژنهکه نهینی خوشه ویستی خوێ بۆ میردهکه ی گیرایهوه که پێش داخوازی زۆری خوش دهویست وحهزی ئی دهکردو خۆزگهی بوو داخوازی بکات ، فلان وفلان زۆر کهس ده هاتنه داخوازی بهلام شوی نهدهکرد لهبهر خاتری نهو میرده، نهوجا له میردهکهی

پرسی: ئهڕی منت خوش دهویست پێش داخوازی کردیم؟

پیاوهکه گوتی: تۆم وهك خوشکم خوش دهویست تا کاتی هاوسهرگیری نهوجا دواهی خوشه ویستی دهستی پێکردو گهشهی کرد بهرانبهرت !لێرهدا کێشه و گرفت دهستی پێکرد.

هه لویستی شاعیرانه به رهوپیوی و تورهبوون گۆران...

میردهکه وایدهزانی که نابێ پێش مارهکردن خوشی بوێ، بهلام ژنهکه سوربوو لهسهر نهوهی که وا پێش هاوسهرگیری میردهکهی نهوهی خوش ویستوو، بهلگه و نیشانهی نهوه بوو به سهردانی کردن وپهیهوهندی به براکهیهوه کردوو، که دههاته مالیان گوايه هۆکارهکهی نزیکبونهوهی ههموو لهبهر خاتری چارهشی نهو بووه له پێش داخوازی، بهلام میردهکهی دهیگوت شتی وا قهت نهبووه .

دهى باشه چيان پى بلىين؟

بۇ ئەم ئۇن ومىردە دەلىم: بۇ ئەم جوړه ململاننیه پيوستى به
گفتوگوۋى هيمنانه ههيه، ههروهه ههردوولا با ههول بدن كه
گوفتاريك بلىن كه دلى يهكدى رازى بكهن ورهنكه نهويش پيپدراو
بى لهم جوړه بارودوخه دا لهگهل رهچاوگردنى داوانه كردنى شتيك
كه له تواناي بهرانبهري دا نهبيت وه زيادهپروى نهكات كه نهتوانى
به دى بهينى ههروهه شتيك نهورژينى كه كه كيشه بنيتته وه .

ژنيك ته ماعى له ميړدهكه ي زياتربوو

هه موو نامانجى كچه كه نه وه بوو كه ميړد به گهنجيكى ديندارو
به رهوش بكات، بهلام له شاروچكهكه ي به نسيبي نه بوو، نيسيبي
له گوندان بوو، خوښى شارستان بوو، رازى بوو بجيته گوند لهگهل
ميړدهكه ي دانه و كاته سهره تاي دهستپيگردنى كارى خيړخوازي
بوو له و گونده دا، بووه بهرپرس له دامه زراويهكى خيړخوازي
له وى مايه وه، ميړدهكه ش پالېشتى زور بوو بوئهم كار بهلام
نه بهرپرس ونه پيوهندي به كاره كه وه بوو ، ژنه كه هوشمه نرو

توانای زیاتر بوو، ههموو بهرپرسه‌گانی دهناسی و دهیزانی چۆن هه‌ئسوکه‌وت له‌گه‌ئاندا ده‌کات، هه‌یج رۆڤیکی شک نه‌دمبرد بۆ مێرده‌که‌ی. له‌وئ... هه‌ندیك کاروباره‌بوو به هۆی مێرده‌که‌ی ده‌یگه‌یشتی و نه‌نجامی ده‌دا، شه‌مه‌ش پشیوئکی گه‌وره بوو و ته‌نگی پئ هه‌ئده‌چنی، وای ئی هات چاوه‌ری ئی ژنه به‌رپرسه‌گانی ده‌کرد له‌هه‌ندی کاروباردا، جا ئه‌وه‌کاته‌ی که گۆرانکاری له‌کاره‌کان کرا له به‌رپرستی لادرا، واگومانێ ده‌برد که خه‌تای مێرده‌که‌ی بوو چونکه به‌ر پرس نه‌بوو... چی پئ بلین؟

به‌و ژنه ده‌لیین که خوا ی گه‌وره پله‌وپایه‌ی هه‌ندیك که‌سی به‌سه‌ر هه‌ندیك که‌سدا به‌رز کردو‌ه‌ته‌وه، هه‌ر که‌سه‌و شاره‌زای توانای خۆی هه‌یه بۆیه پئویسته سه‌یری لایه‌نه چاگه‌گانی هاوسه‌ره‌که‌ت بکه‌ی، نه‌ك لایه‌نه خراپه‌گانی، غه‌مباریش نه‌بی له‌سه‌ر شتێك که‌له ده‌ست چوو بئ، چونکه خواپاداشتی هه‌موو زیانیك ده‌دا ته‌وه ئه‌گه‌ر سه‌بری له‌سه‌ر بگرئ، جا با درکێکش بئ که‌بجیته ده‌ست ورزقیش به‌ده‌ست خوايه‌و که‌س به‌شی که‌س ناخوات.

بهه له تیگه یشت

گهنجیک نافرته تیکی کرئکاری خواست، هیشتا باوکی مابوو پاش مردنی باوکی دایکی کورپه که دوور ونزیک دمیو غزانندن، واته هه موو هه لسوکه وتیکی نهو دوو هاوسهری پی ناخوش بوو به ناشکرا داوای له کورپه که ده کرد له ژنه که ی جودا بیته وه، به پادمی که ئیرهی به نوستنیشیانی دهمرد له داخان خوئی نه خوش ده کرد وبۆله بۆی ده کرد و کورپه که بۆ ئیشی دوور دهنارد وسهرقائی ده کرد، نهو بیوه ژنه زمانی زۆر شر بوو نه گهر له بهر خاتری خواو دایکایه تی نهبا له میژ بوو کورپه که ده کرد، به لام زۆر سهبری له سههر گرت خوا سئ کوری دانئ، دایکه کهش ههر منه تی به سههر دا ده کردن و گوايه بۆته خه مکی خه مان و نهو خوئی مندا له کان بۆیان به خیو ده کات و بارگرانی ههر بۆ نهو.

چاره سههر بۆ نه م کیشه چی یه؟

بیگومان خودا نایه وی کهس زهرمر له خوئی بدات یان له خه لگی بدا، ههروهها چاکه و ریز له گه ل دایک و باوکان دا واجبه، ههروهها بهرپوه بردنی مال و مندا ئیش ئهرکی که له سههر هه مووان، واته ئهرکی که نابئ قه دهغه بکات له بهرانبهر ئهرکی که دیکه، له بهر نهو له سههر نهو کورپه به دواي کهسێک بگه ری که نامۆزگاری نه م

جۆره دايكه بكات وله ههله دوورى بخاتهوه، نهگهر پيوستى به چارهسهرىش ههبوو نهوه دهبى بوى دابىن بكات، وىراى رهچاوكردى حالهتى تهناى دايكهكه ژيانىان پيكهوه وپشت تينهكردى، بهلام نهگهر دايكهكه بهم جۆره رينمايىانهرازى نهبى و چارهسهرى نهوى، نهوه بزانه كهوا نهخوشه، چاوت له خيزانهكهت بى وپيش كار له كار بترازى دهربازيان بكه لهم مهينهتیه دا.

هاوسه رگيريه كى ناهاوشان

كچىكى زانكو شووى به كورپكى سهرووى خوى كرد له پرووى ئابوورى، كچهكه ههميشه له بهرانبهرى ههستى به كه مى ولاوازى خوى دهكرد، كابرا زۆر به برپوانامهكهى خوى دهنازى كه له ديوارى ههئواسى بوو، هيشتا پيى دانه مهزرا بوو، زۆر گوئى ديدا دايكى وبه سهر ژنهكهى دا دهينازى وقسهى دايكهكهشى به بى ليكۆلینهوه وهرى دهگرت زۆر جار له سهر دايكى له ژنهكهى ديدا وای دهزانى كه قسهى دايكى قورئانه وراسته بهبى هيچ ليپيچانهوه، ژنهكهش زۆرلى پرببوو، رۆژيك دهستى كرد به جوين دانى ميژدهكهى

بۆنەۋەى لەسنوورى خۆى رايىگرئ،ناچار دەستى بەگريان كرد
لەدەرەۋەى مالەكە بۆنەۋەى كارىك بكات و لەودۆزەخە خۆى
رزگار بكات.

چارەسەر بۆنەم جۆرە كېشانە:-

پېشەكى بۇخۇپاراستن پېۋىستە دووركەۋىنەۋەلە ھاۋسەر گىرى نا
ھاۋكوف بەتايبەتى ئەگەردىندارى و رەۋشتى تىدادبەر جەستە
نەبوو،بەلام ئەگەر دوو مەرجى دىندارى ولەخواترسانى تىدا
هەبوو ،ئەۋەژن ومىرد كە زۆرگىر وگرفت كە چاۋەريان دەكات بە
پەيامەكەيەيان بەرپەجى دەدەنەۋە،وئپراى دووركەۋتەۋەى
هەندىك لەو دايكانە لەو بىر كەردنەۋانەى كە گۋايە كۈرەكەيەيان
مولكى ئەۋانە....وگۋايە بووكەكە ھاتىيە لىيان داگىر بكات وللىيان
ببات وئەم جۆرە دايكەش بەھەموو شىۋەيەك ھەۋل دەدات لىكىيان
بكات وجودايان بكاتەۋە،لەكاتىكدا ئەم جۆرە كارەساتە ستەمە
چۈنكە ھەموو گەنجىك پېۋىستى بە ھاۋسەر ھەيە وخوداش واى
داناۋە،ھەرۋەكو ھەموو ژن ومىردىك مافى سەر بەستى خۇيان
ھەيە.....كەكارى پەيۋەندى وئەركى ھاۋسەرى خۇيان ئەنجام
بدەن.

مانای ھاوسەریەتی نازانی

کورپکی کۆک وجوان وړنک وپیک، کچیکى دەولەمەندى بەنازى خواست، خوا کردى سامانى باوکى کچەگەى کەوتە دەستى، کچەگەش ھەرچى بىویستبایە دەیکرد، ھەرمانى لەسەر سەران بوو، کاتیك میردەگەى سەفەرى ھەندەرانى کرد، ژنەگە خودا دوومندالى پى بەخشى بوو، شوقەگەى بەجى ھىشت وچوو مالى باوکى، لەسامانى مالى باوکى دەیخواردو خەرجى دەکرد بۆخۆى ومندالەکانى، پارەى میردەگەشى پاشەگەوت دەکرد، بەناوى خۆى لەدەفتەریك دەینوسی، مندالەکانى ناردە قوتابخانەىەکیى تایبەتى بنەپەتى، گەمیردەگەى گەراووە داواى پارەگەى کردەووە ئەو ژنە نکۆلى (حاشای) لیکردو چونکە لەبەر پارەى باوکى منەتى بەسەریدا دەکرد، گوايە مندالەکانى بردۆتە باشترین قوتابخانەى تایبەتى، کاتى میردەگەى لەھەندەران بوو پەيوەندى پێیەووە کردووە و پەرۆشى بوو، میردەگە بەدلیسى ژنەگەى تاوەنبار کرد، ئەمەش لە شارەگە دەنگى دایەووە، خەلکى کەوتنە ناوېزیوانیان وپیکھێنانەوہیان، پیاووەگە بە ھیچ شتیک رازى نەبوو تەنھا مەگەر پارەگەشى بداتەووە پاش تیگەیشتنى خەلکى ولە ترسى حەیاچوون، ھەموو پارەکانى وەرگرتەووە گە لە دەفتەریك دا تۆمار کرابزون،

بەلام ژنەگە ھېشتا دانى پېدا نەنا وە پېي لېنەدەنا، ئىستاش ھەر
وا پېكەو دەژىن وگەوتۆتە ژېر شەرمەزى مېردەكەي، وەكو
دەلېن ھېشتا فەرمانى پى ناكرى بەرفەرمان ئامادىيە بۆ جى
بەجى كردنى فەرمانەكانى مېردەكەي.

نەوجا بەراستى لەم جۆرە كېشانە بۆمان پوون دەبىتەو كەوا
كەسېك ئەگەر لەسەر بناغەي ساماندارى ژنى داخوазى كردوو
دیندارى لە بېرچوو ئەوا سەرکەوتوو نابى لە ھاوسەرگىرەكەي دا
(ھەندى جار)، و پېي دەلېن: تۆ ناتوانى سامان وجوانى دنيا
دەست بخەي بەلكو گونجانى ھاوسەرەكەت باشترە وسەرشۆر كوردنى
ژنەكەت پاش ئەوەي تاوانبارت كرد زۆر لە خۆي وسامانەكەي
خراپترە..... ئەم جۆرە كارەش كاریكى باش نى يە، چونكە بە ھىچ
جۆرېك لەم جۆرە مالانە بەختەومرى وئاسودەي ناشەكیتەو
ونايەتەدى وگەسیش تىیدا بەختەوەر نابى، دواي ئەو ھەموو
تاوانبار كوردنەي يەكترى.

به هه له هه ئېژاردنى هاوسهر

گهنجيک له خيزانيکى دیندار ههر له مندا لیهوه لهسهر دیندارى ورپه وشت پهروه رده کراوه، قورئانى له بهره له کاروبارى خیرخوازى وبانگه وازیدا لیها توو زیرمه که، کاتى ژن هیئانى هات له چه ند دمرگایه کى دا بو داخوازى، ههر جاره ی به هه نهجه تى نه ده بووه قسمه ت، یان لهسهر جوانى یاخود لهسهر گرانى مال دانان ونهخت یانیش له بهر پېشه ی ژنه که، هه تا حال گه یشته کچیکى سفورو ناپا به ند به دیندارى، خه لکى زور ناگاداریان کرده وه له م جوړه خیزانه، به لام کوره که گوڼى نه دایى و خواستى، ئیستا له کارى بانگخوازى دوور که وتو ته وه، ناتوانى هیچ شتيک له رهوشتى ژنه که ی بگوړئ، به لکو نه و ژنه توانى میړده که ی بگوړئ، جاریش هه یه خراپه و گونا ه دهکات له بهر خاترى پازى کردنى دلى ژنه که ی.

جا له م جوړه حال ته زوړيک له وانه ی که چوونه ناو نه و جوړه قهقهسه و هاوسهر گریان له م جوړه کرده وه، به هه نهجه تى نه وه ی گوايه چاکى دهکات وده یگوړئ نه نجامه که ی پیچه وانه دمرچووه، له هه مان کاتدا که کچيک ناخوازى که دیندارو رهوشت به رزه نه و بابزانى بۆکه سیکی به جى دىلى که نازانى پښکای خو ورپه وشتیش له

كۆندۈرە ادەبىيەتتە ھەيتە لەسەرى بەناۋى ئازادى ماقى ژنان و
 سەرپەرشتى ومىردا يەتى ستەمە وبەو جۆرە كارەش كۆمەلگا
 بەدوو سەرە زەرەر دەكات. كەواتە بۇ بېرىرى ھاسەرگىرى زۆر ورد
 بەو، با بىراردانەكەت دواى وئارامى وبىرگىرنەو ھىكەى وردو
 دروست بى و پەلەمەكە نەكو تىدەكەوى. وەكو ئەووى بۇ پىش
 چوو سىيلىشى لە سەر دانا .

بى وەفائى و وستەم

كەنجىكى ئەندازىار كچىكى نۆشدارى دەرمانسازى خواست وھىشتا
 لەسەرەتاي دامەزراندنى بوو كەم دەرمانەت بوو، كچەكەش پازى بوو
 كەلەگەل خەسوو خەزوورى ومىردەكەى پىكەو لەماتىكدا بژىن
 لەيەك شووقەو تەنھا يەك گەرماويان ھەبوو، ژنەكە ھىچ سەر
 بەخۇيەكى نەبوو لەوما لەدا تەنھا لە ناو ژوورەكەيدا نەبى، بەلام
 پى پازى بوو، بەتتېپەر بوونى رۆزگار ژيانى ئابوورىان باشتربوو،
 دەرمانخانەيەكى كىردەو، پىاوەكە ھەستا شووقەيەكى سەر بەخۇى
 گىرت ، خوا پىنج مىندالى دانى يەككىيان بەمىندالى خودا بىردىەو،
 پىاوەكە بەرمبەرە دەولەمەند بوو ، پىاوەكەلە كۆمپانىيەك ئىشى

دهمکرد وموچهی زۆرباش بوو، وای لیهای میردهکه کهوته ههنجهت،
 له ژنهکهی وسوگایهتی پئی دمکردو قسهی ناشیرینی پئی دهگوت،
 بهلگو لی ی دهدات وقهدهغه هاتوچووی کهسوکاری لیی دمکرد،
 ههمیشه عهیبی لی دهگرت، تاگو وای لیهای باسی ووشهی تهلاقی
 دمکرد وچار دواي جاریش خراپتر دهبوو،دهری دمکرد ودهی هیئاوه،
 پاشان خانوویهکی چهند نهۆمی جوانی به کوومهکی ژنهکه دروست
 کرد، نهوجا دیسان دهری کردهوه، پئی گوت: چیدی نایهوه
 تهلاقیشت نادم ههتا خوّم نهمهوئ وملهکج نهکهی بو ههموو
 داخوازییهکانم، پاش پالّه پستهویهکی زور پاش حهفده سال
 وزهحهتهی رازی بوو تهلاقی بدات بهرانبهر تهنها کهرستهی ناو
 مهتبهخ که حهفده سالی بهسهردا تیپهپی بوو کهچه ببون که
 بیداتهوه ژنهکه ولهگهل کچیکی بداتئ که ههشت سالان بوو
 ههروهها له دیتنی مندالهکانی دیکهی قهدهغه کرد، و منداله
 گهورهکهشیان له یهکهمی ناوهندی بوو، وپئی گوت: دوو ههفته
 جارێک بۆت ههیه تهنها چارهگیك بیانبینی، ههروهها قهدهغه
 کرد مندالهکان پهیوهندی به دایکیانهوه بکهن، پاشان ژنیکی
 دیکه هیئا، ژنی یهکهمیش لهناو داخ وکهسهرو گریان مایهوه
 ههتا ئیستاش ههروا ههچی پئی ناگرئ لهبهربی وهفایی و کهله

رەقى پياۋەكەو بەس، خوا دەرگای خىر لەم ژنە داماوە ستەم
 لىكراۋە بىكەتەو وىزگارى بىكەت، لەم جۆرە كارەساتانەدا دەلىين:-
 پىشەكى ھەموو بزانين كەستەم تارىكيە لە رۆژى قىامەتدا،
 سەبرىش كىلى رىزگارى و بەھەشتە، كەواتە با ئەو خوشكە بزانى
 كەوا خواى گەورە تۆلەى دەكەتەو و حەقى نافەوتىنى مادەم ئەو
 ژنە بەرپىزە ھەموو ئەركىكى سەرشانى خۆى بە دىھىناۋە بەرانبەر
 مېردەكەى، خواى گەورەش پىشت وپەناى ئارامگرانە وزوو يان
 درەنگ خوا حەقى دەكەتەو دەبىنين كى سەردەكەوى وكى بەرەو
 دۆزەغ دەبرى.

(ئەگەر تۆبە نەكەت)، ھەروەھا بۇ ئەم جۆرە پياۋەش دەلىين:
 ئەگەر ئەو ھەموو ستەمەت بە تەواۋى و ويستى خۆت ئەنجامەت
 داۋە ئەوا بزانە كەوا خوا تۆلەت ھەر ئى دەكەتەو چ زوو چ درەنگ،
 خودا مۆلەت دەدات بەلام لەبىرناكرى، دەى كەوايە ھەتا زووترە
 تۆبە بىكە پەشىمان ببەو پىش ئەۋەى خودا تۆلەت ئى بىكەتەو،
 چونكە خودا حەقى بىزنى بى شاخىش لە بىزنى شاخدار دەكەتەو
 لىپىچىنەو لەسەر تۇزقالتىكىش دەكەت و دەسەنى و حەقى كەس
 لەسەر كەس نايەلى ولوتى ستەمكاران دەشكىنى و زىاترىش.
 بەلام ئەگەر ئەم تاوانەت كىردوۋە ئاگات لە خۆت نەبوۋە، ئەوا

بزانە زۆر لە مەروفايەتی دووری و بزانە کەوا ئەم جۆرە تاوانە
قەزەوانە نیشانە نەخۆشی دەروونیەو هەتا زوو بەر
چارەسەری خۆت بکە، هەتا بگەرێتەو سەر خۆت و تەبفکری
وتاریکی بەرچاوت پۆشن ببیتەو.

هەروەها ئەم فەرموودەی نازدارمان (ﷺ) لە بیر مەکە کە
فەرموویەتی: (خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي)
واتە: باشترین کەستان ئەوێە کەوا بۆ کەسوکاری باش بێ و منیش
لە هەمووتان باشترم بۆ کەسوکارەکم و خێزانەکم

نەزانی و پەلە کردن

ئەم کچە هیشتا لە سەرەتای بەهاری تەمەنی دایە و خاوەن
برواننامەی دبلۆمە، بە ئۆ برواننامەی دبلۆمی تەکنیکی هەبوو
تەمەنی (۱۸) سالان بوو شووی بە گەنجیک کرد پاش پازدە مانگ
کیشەو گەفتیان دەستی پێکرد گەنجەکە دەگوت ئەو ژنە بایەخ بە
پەيوەندی تایبەتی نێوانمان نادات، خۆی بە مائەوە خەریک
دەکات، هەروەها لەکاتی چوونە مائە دایکی بایەخی پێ
نادات (وايەو وایە....) کچەکەش نکۆلی لێ دەکردلەسەر ئەم قسانە ،

دواى پېنج مانگ له هاوسه رگرى ژنه كې دهر كړدوو دواى ناچار بهم وبه دواى هينانه وهى ده كړد ولهو كاته دووگيان بوو، به لام سهرى نه ده گرت بېته وه ، پيش دوو مانگ زگه كې دانا، به بى ميړده كه زه حمه تى ببينى، ئيستاش نه ده يهيته وه ونه ده ستى لى دشوات، ده شلى نه من رازيم ته لاقى بدهم وحز ده كم، به لام به مخرج هيچ له گهل خوئ نه بات واته ته نها كه رسته ي مه تبه خ ، به لى زپره كانيشى كه لى فروشتوو به بى نهو پي بزاني كه لهو باره وه پرسيار له پياوه كه كرا گوتى: نهو تايبه ت نيه به تو من خوځم بوم كړيه، ئيستاش حاليان هه روه ها به رده وامه به بى هينانه وه يان ته لاقدانى، شايانى باسه ژنه كه له خيزانيكي هه ژارى سادميه.

لهم جوړه گيره گرفتانه بومان پوون دهبته وه، كه نه فامى له هه لسو كه وتى هاوسه ران ونه زانى له هه لسو كه وتى سه رجى وئارا منه گرتن له سه ريه كدى وپه پرده نه كړدى ديندارى له مافه كاندا ده بنه كيشه و گرفتى لهم جوړه ، هه روه ها نهو كوټ وبه ندهى كه كابر له سهر ژنه كې سه پاندوو له كيشه ي ماره يى، هر هه موو نه مانه ئامازهن بو وه لامدانه وهى نهو كه بوچى لهم سه رده مه ماندانده هه موو گيرو گرفته زور پوودهدات له ناو خيزان

وژن وميړدەگاندا وتەلاقدان زۆر بوو؟

ئامارەکان دەلەلەن تەنھا لە (٦) مانگی یەکەمی ئەم سال (٢٠١٢) تەنھا لە سلیمانی (٩٣٠) حالەتی تەلاقدان لە سلیمانی پرویان داووە کە ئەمەش یەکجار زۆرە (سەرچاوە/ تەلەفزیۆنی سپیدە).

ستەم و لاوان و تاوان

گیروگرفتی کچیک کە شووی بە گەنجیک کردوو، ئەو ژنە کە پاش ماوەیەک دیتی کۆرەکە زۆر بە دایکیەو بەیوەستە، هەروەها باسی نەینى نیوانى خۆی و ژنەکەى بۆ دایکى دەگێڕیتەو، کچەکەش بەو نازار دەخوات، ئەو کۆرەش زۆربەى شەوانى لەسەر پێخەفی دایکى بەرپۆ دەکات، بە بێ چوونە سەر جێى خۆى وزۆر هۆگری دایکى خۆى بوو ژنەکەى فەرامۆش کردوو!

ئیمەش دەلەلەن! بەراستی ئەم خۆشەویستیەى کۆرەکە بۆدایکى لە پادە بەدەرە، لە دوا یشتا دەرکەوت کە کۆرەکە سەر جێى دایکى خۆى دەکات (بەنا بە خوا)، ئەو ویش لەسەر داواى دایکى سێکس لە گەلیدا دەکات، هەلبەتە سروشتیە ئەو هاوسەرگیریە کەوا کۆتاییەکەى بە تەلاق کۆتای بێ هەرچەندە منداڵێکى لێ هەیە،

بەلەم مىندالەكەش لە ژنەكەى دەسنىيەتەو دەلى يان بە خۇپايى
بەخىوى دەكەى يانىش بۆمنى بەجى بهيلە، ئەم ساوايەش تەمەنى
لە مانگىدا رەت نابى وساوايەكى شىرە خۆرمەيە ودايكەى
تەلەقدراوە..... توشى ئەم بەزمەى داپىرەى بوو.

دايك وگورپك پىك فىرىن! توخوا چىدى لەو تەوانترەيە؟! ئەو جا
بەراستى سەختە باسکردنى ئەم جۆرە حالەتەنە كە توشى لادانى
رەموشتى بوونە وسەربارى نەقامى لە بەرانبەر ئەرك و مافەكان
بەرانبەر ژنەكە كە ھەردوو كيان دايك وگورپكە پىويستيان بە
چارەسەر ھەيە، بەلەم ژنەكە ھەر سوپاسگوزارى خوا دەكات كە لەو
جۆرە مېردە دەربازى بووخوا رەحمى پىكردى ھەرچەندە خەم
وخەفەتى ھەبى وگۆس كەوتە بى بەلەم ئەم مېردە شايەنى ئەم
ژن و ژيانە نيە، چونكە ئەم جۆرە خىزانە تائەو پەرى بى سەرو
بەرى وتاوانبارن ھەر تەنھا چارەسەريان لای دەرمانخانەى ئىسلامە

بۇ خوشەويستى مېردەكەي دەچىتە لاي شىر

زۆر ئافرىت ھەيە دەيەوئ دلى مېردەكەي بۇ خۇي رابكىشى بەلام
بەريگاي ناشەرى يان شىوازي بى سوودوچارەسەرى ھەلە
وەرەگرئ رەنگە بە مەبەستىكى پاكىش بى بەلام ريگاگەي
ھەلەيە ئەم رووداوانەش زۆر چار دووبارە دەبنەومو كە
بەسەرھاتى راستەقىنەن ، بەتايبەتى لەناوچە ميللىيەكان و
گوندىنشەكان، ھەروەكو ئەو رووداۋە:- چارىك ژنىك لە گوندىك
دەچىتە لاي زانايەك وا دەزانئ ھالچىيە وداۋاي لىدەكا
كەنوشتەيەكى بۆبكات ھىچ ژنىك ئەومندە خوشەويستەيى
لەمېردەكەي نەدىدبىت:

زاناكەش كە پىسپۆر و شارەزا بوو لەم بۈارەدا گوتى ئەۋەى تۆ
داۋاي دەكەي ئەۋەندە ئاسان نىيە و زۆر گەۋرەيە، گوتى:دەتۋانى
باجى ئەو ھەموو ماندووبونە ھەلگىرى؟
ژنەكە گوتى: ئا بەلئ.....

زاناكە گوتى: ئەو كارە ناكىرئ ھەتا داۋە موئك لەملى شىرىك
نەھىنى....! گوتى:شىر؟ گوتى:بەلئ شىر! ژنەكە گوتى:چۆن
دەتۋانەم شىر دىندە يە رەنگە بمخوات! ئايا ريگايى ئاسانتر نىە؟

شيخه كه گوتى: نه خيّر ناتوانم نه ويىنى ميڤرده كهت رابكيشم بيچگه
له م ريگايه و نه گهر دمهوئ سهر كه وتوو بى دمهوانى بىرى لئ
بكه يته وه و ريگا چاره يه كى گونجاوبؤ خؤت بدؤز يته وه.....
ژنه كه رويشت ههر بىرى لئ ده كرده وه و سهر سام ببوو كه چؤن
بتوانئ تاله مويك له مى شيړيك بكا ته وه!!

دهستى كرد به پرسىار كردن و پيشنيار وهرگرتن: گوتيان شيړى
دړنده يه نابئ برسى بئ و پيوسته تيړى بكه تى لئ دئنيابى و
نزيكى بكه ويته وه...

ئامؤژگار يه كه تى وهرگرت و بهر وه باخچه يه كى نزيكى ئاژه لان
رويشت و دهستى كرد به فرئ دانى پارچه گوشت بؤ شيړيك ههر لئى
نزيك و دوور ده كه و ته وه و بهر دهوام ببوو ههر گوشتى بؤى فرئ دهدا
تا شيړه كه بؤى دهسته مؤ ببوو كه وى كرد.

جاريكيان لئى نزيك بؤوه هه تا واى لئ هات شيړه كه دلنيا ببوو
ئهو ژنه خؤشى دهوئ ژنه كهش دهستى به سهر دا هيئا و دهستى له
ملى كرد به نهرم و نيانى شيړه كهش له و بهرى خؤشى و
خاوبونه وهيدا به زه حمهت نه ببوو، ژنه كهش داوه مويكى له شيړه كه
دهرگيشا، نهوجا موه كه تى برد و به په له و دلخؤشى بهر وه زاناكه

رۆيشت گوايه فالچيه نهو دمتوانى نهوينى مئردكهى مسؤگهر
 بكات ههتا ههتايه، زانا كه مووهكهى ديت وبهژنهكهى گوت:
 چۆن توانيت ئەم مووه وەرگریت؟! ژنهكهش دهستی کرد
 بهگيرانهوهى بهسهرهاتهكهو كه چۆن توانى دلى شيركهه پازى
 بكات و لى نزيك ببيتتهوه و ئارام بگرى و ههتا توانى ئەم مووه
 بهدهستى خوى لهشيركهه دهر بهيى.

ئەوجا زاناکه گوتى: خوشكى خۆ مئردكهت لهو شيره درنده تر
 نيه، وهكو نهوهى لهگهڵ شيركهت کرد ئەوهاش دمتوانى دلى
 مئردكهت بۆ خۆت رابكيشى و تيرى بكهوبيكه بهديلى خۆت
 وبۆخۆتى مسؤگهر بكه.

جا ئەم بهسهرهاته ههر بۆ ژن نيه و بهس بهلگو بۆ مئرده
 كانيشه كه بتوانى دلى ژنهكهى خوى بۆ خوى رابكيشى و خوشى
 بوى و نهو شيوازانه ههلبزيرى كه ژنهكه پيى خوشه و ههست و
 نهستى دهبزوينى و وايى لى دهكات كه ههميشه دلى لای
 مئردكهى پيى به بهردهوام ، بهوهش بهختهوهى ژيانى
 هاوسهرى دپته دى، چونكه بنياتى خيزان پيوستى به هاوكارى و
 هوگرى و تهبايه تاكو بتوانن بهرگهى رهشبا و نههامهتیهکانى
 ژيانى ناسۆرى پى بکهن.

له نهینییه کانی به خته وهری

به خته وهری له خیزانیك نامینی کاتیك تیک نه گهن ،ماله که پر
کیشده بی و به تایبه تی له زیانی سهرجیی نیوان ژن و میړ ،به
تایبه تی تریش له و کاته ی کهوا ژن نه زانی به خته وهری چۆن
دروست ده بیټ؟ ئایا به خته وهری له شاره زایی کابانییه یان له
خواردن دروست کردندا؟ یان ئایا له جوانیدایه؟ یان له زۆر مندال
بووندایه؟ یان شتی دیکه؟

ئهمه نمونه ی ژنیکه که ته مهنیکی دریژ له ژیانیکی به خته وهر
ژیاوه له مالتیک کهوا پر ی بووه له به خته وهری وئاسوده یی ههر
چهنده ره شهبا و بومه له رزه رووی تی کردوون، به لام ئهم ژنه
توانیویه به سهر کۆسپه کاندایا زالی بیټ، خیزانه که ی له بیدادی
بپاریزی و لی دهر باز بیټ ،جا کاتیك له و ژنه مان پرسی
گوتی: به خته وهری مال به ده مست ژنه که یه دمتوانی ماله که ی بکاته
به ههشت ،دهشتوانی بیکاته دۆزه خ؟

گوتی خوشکی قهت مه لی پاره: زۆر ژن هه بووه دهو له مهند بووه
به لام له به دب ختیدا بوون میړ ده گانیان له دهستیان هه لاتون، قهت
مه لی مندال به لکو زۆر ژن هه بووه زۆر مندالی کورو کچی هه بووه

بەلام مېردەكەى لى ي بىزار بووە خوشى نەويستوۋە سوكاىەتى پى
گردوۋە وبەپىي گردوۋە.

زور زنى كابانىش ھەبوۋە بە درىزايى پوژ ھەر خەرىكى ناندىن و
خوراكى خوشبوۋە بەلام مېردەكەى رىزى لى نەگرتوۋە ھەمىشە
گلەى لە مېردەكەى بوۋە ئەى كەوايە نەينىەكە چيە؟

ژنە بەختەومەركە گوتى:مېردەكەم ھەرچەندە زور تورە و تووند
بووبەلام ئەگەر تورە بوايە من بى دەنگ دەبووم و رىزم دەگرت،
نەكەى لەگەل بى دەنگى بە گالتە سەپرى بكەى،با بە جاۋىش بى
تى دەگات و رەنگە ئەنجامى بە مجۆرە خراپتر بى.

بۇچى لە ژوور دەرئەدەچوى؟

گوتى: چونكە وا دەزانى لىي ھەلدىم و گوۋى لى ناگرم، بۇيە
پىۋىست بوو من بىدەنگ بم و گوۋى بۇ بگرم ھەتا پىاوەكە ھىمن
دەبىتەو،پاشان پىي دەلىم:تەواۋ بوۋى؟ئەۋجا دەردەچم چونكە
ئەو پىۋىستى بەحەسانەۋە يە، پاش ھەراۋ گۆتە گۆتەكەى جا بە
جىي دىلم دەچمە سەر كارەكەم و لای مندالەكانم بەتەنيا بەجى ي
دىلم پاش شەرىك كە بەتەنيا لەگەلىدا بەرپا كردم و منىش ھىچ
خۆم تىك نەدا ، پاشان چى دەكەى بەرپۇزوۋ بە ھەفتە قسەى لە
گەلدا ناكەى؟

نەخىرنەگەر ئەو كارە خراپەى لەگەندا بکەم ‘ دوو سەرى
هەيە، کاتىك هەفتەيەك خۇى لى دەگرى ئەو دوو هەفتە وا دەکات
کەوارا بىت و پىويستە وانەگەم زوو بچمەوەلای، چونکە ژن بۆنەو
وەگو هەناسە و خواردن و خواردنەو، بۆيە بۆى دىمە شە باو
بۆنى خۇش وگولەو... پاشان چىدى دەگەى؟

پاش دوو سەعات يان زياتر پەرداخىك شەربەت يان چاپەگى بۆ
دەبەم دەلیم فەرموو چونکە بەراستى پىويستى پىيە و بەناسايى
خۇى تى دەگەينەم.

جا پەشيمان دەبىتەو و بە پەشيمانى دەپرسى تۆ تورە بووى؟
ئەو جا دەلیم نەخىر ئەويش دەست دەکات بە پاسا و هينانەو بۆ
قەسە رەقەکانى و داواى لى بوردن لە من دەکات وە منىش بەقەسەى
خۇش دەيدوينەم و چا و پۇشى لىدەگەم.

ئايا باوەر بە لى بوردن و قەسە رەقەکانى دەگەى؟ هەلبەتە چونکە
من باوەرم بە خۆم هەيە چونکە گەم و کورتىم نىە...

ئايا دەتمەوى باوەر بەقەسەگەى بکەى کاتىك تورەيە و بەدرۆى بخەى
کە ئاسايە؟ گوتى رۆژيکيان کابرا گوتى: سویند دەخۆم بە
ناموسى تۆ.

ژنەگە گوتى: گام ناموس؟

بهناموسی تۆ که باوهر به هیج قسهیهك نهکهی که بریندارت بکات
 له کاتی کهسیکی تووره بوو تهنهها لهو کاته باوهری پی بکه که
 هیمن و ناساییه، وه قسه کانیشی لهوگاته تهواوه.
 یهکسهر لی دهبورم و ههموو جوینهکان لهبیری خۆم دهبهسهوه و
 تهنهها قسه چاکهکانی وهردهگرم، بهکورتی دهمهوی بلیم نهیینی
 بهختهوهری هاوسهری به زیری وزمانی ژنهکهوه پهیوسته، بهلام
 بهدبهختی ههمووی پهنگه له گهورهکردنی شته بچوکهکان بیت
 بهههله و یاخود تورهبوون ههروهها تیختیخهی شهیتان سهبیته
 هوی گهوره کردنی کیشه کچهکان له خیزاندا نهو جا نهو ماله له
 بازنهی ناکۆکی دا دهمورپتهوه بهبراو و دؤراو و مالکاوی دهبی و
 کۆتایهکهی بهتهلاق کۆتایی دیت.

فالتچی

فائیزه که ئافرمتیک بوو له میردهکهی توشی ته لاق دان بوو، بۆیه وای دهمزانی که بهحه سودی چوو و چاوه زار وای لی کردوه بۆیه کهوته داوایی چارمه سهری، و هکو ههر ژنیکی نهزان چوو لای فالتچیه که گوايه چارمه سهری بۆ دهکات ، که چوو لای فالتچیه که ناو له پی دهستی خوینده وه و پی ی گوت من دهتوانم بهختی به ستر اوت بکه مه وه! به لام چۆن بیگاتی گوتی پیویستت به هه ندیك گوژمه ی پاره وپولی زۆر ههیه بۆ نه وهی فالتچیه که بگاته نوشته ی بهخته به ستر اوه که که له ژیر زهویه و فائیزهش بهختی بکریته وهو سهرکه وتو بی و به ژیانیکی سهرکه وتو بهخته وهر شوو بکاته وه، فائیزه وای لی هات پاره له دوا ی پاره ی ده دایه فالتچیه که بۆ گه یشتنی به گهنجینه ی بهخته وهری ، ههر ناوه ناوه داوایی شتی تازهی و هکو که له شیر ی رهش و شتی دیکه ی لی دهکرد ههر وها جار یکی دی داوای کاوپی دوو سالی دهکرد.

به لام ئهم ماوه یه زۆری کیشا ، فائیزه پرس ی نوشته که له کوپیه؟! فالتچیه که گوتی: (له مه چیت) و جنۆکه لینا گه رپن بگهینه نوشته که و به تالی بکهین!

فائزه گوتی: چاره سهر چیه !! ... چۆن بیگهینی؟

فالتچیه که گوتی: پیویسته شوو بکهی نهو کاته گهنجینهی بهخته وهر
یه که دمکه ویتنه بهر دستت.

فائزه گوتی: شوو به کی بکه م؟ گوتی: نازانم به لام پیویسته و ههر
دهبی شوو بکهی.

فائزه له گهل خیزانه کهی که وته خو هه تا کابرایه کی لاق برای
نابینایی دوزیه ودهو شوی پی کرد که لای گرنگ نه بوو شیوهی کابرا
و حال وبارو دؤخی! گرنگ بهخته کهی بکریته ودهو

فائزه به پهله گه پرایه ودهو لای فالتچیه که و هه والی ماره کردنه کهی
دایه، به لام فالتچیه که زانیبووی که زاوا په که وته و کویره بویه به
هیل به فائزه ی گوت: پیویسته برادره جنوکه کانم له ژیر زهمین
ببینم بو نه ودهی رای نه وانیش وهر گرم سبهی وهر ودهو ، به یانی زوو
فائزه به پهله گه پرایه ودهو لای و فالتچیه که گوتی: برادره جنوکه کان
به م هاوسه رگریه رازی نه بوون.

فایزه گوتی : له بهر چی رازی نه بوون؟! گوتی: له بهر نه ودهی کابرا
کویر و په که وته یه چونکه پیویسته کابرا ساغ و بی که م و کوری
بیت ودهو من !!!! نه گه رنا کاره که نه انجام نادرئ ودهو ناگری.

فایزه بهو هه واله زور نیگه ران بوو ، کاتیک که فالتچیه که هستی
به نیگه رانی و بی نومیدی له روخساری فائزه کرد زانی که ههر

سوره بۇ ئەۋەدى بىگاتە بەختەۋەر يەكە پىي گوت: ئەگەر دىتەۋى دەتۋانى بەمنىش كارەكە جى بە جى بىكەى ، ئەگەر يەكجارىش بىت!! ئەۋجا ئەۋ ژنە خەسارەتمەندە گەمژمىە رازى بوو، چونكە گرنگىر شت لاي ئەۋ بەختەۋەرى بوو، خۇى دايە دەستى بۇ ئەۋ كارەش جارىك بەس بوو پىي فىر بىت و بۇ ئەۋەدى فائزە زگى پر بىت.

كاتىك فايزە زگى بوو ھەۋالەكەى بە فالچىيەكە داۋ ھەندەى دى كارەكەى ئالۆزتر بوو، بەلام فالچىيەكە بەپىلانى چەپەلى خۇى بىرى كىردەۋە و بەپىكەنىنەۋە بەم ژنە گەمژە نەقامەى گوت : تۆ دىتەۋى گەنجىنەى بەختەۋەر يەكە بەدەست بەينى يانىش كۆرپەلەكە يەككىيان ھەلبۇزىرە سەرپشك بە ؟؟فايزە يەكسەر گوتى: بەلكو گەنجىنەى بەختەۋەرى و نەك ھىچى دى پرسى؟بەلام چۆن كۆرپەلەكە لەبار بىبەم.

فالچىيەكە گوتى: من...يارمەتيت دەدەم.گوتى: تۆ!!... چۆن؟!

فالچىيەكە گوتى: بەيارمەتى خىۋە برادەرەكانم لە ژىر زەۋى! ئەۋجا ئەم خويىن رىژە بەر بوۋە گيانى و دەستى لە ھەناۋى نا بۇ لەبار بىردىنى كۆرپەلەكە ، ئەم ژنە داماوە گەمژمىەش ھەر نالە و ھاۋارى بوو لە ئەنجامى ژان و نازار، بەلام زۆرى نەبىرد دوا

ههناسهى لى برا گيانيدا، فالچيهكه كه زانى داماودهكه مرد ، ويستى
 خوى دهرباز بكات و دهرپهري و بهرهو سهر بانى مالان بۇ ئهوهى
 كهس پيى نهزانى بهسهر پايهى قادرمهيهكى دارى كوڤى رزى
 ههلا گهرا وسهركهوت ، زورى نهمايوو سهركهوى لاجكى جلهكانى
 له بزمانيكى قاندرمهكه گير بوو و قاجى تىك ئالا وسهراو سهر
 كهوته سهر زهويهك كهف له دهمى هات، خوڤن له دهمى بهربوو
 گهيشته سزاي كردهوه چهپهلهكهى روحى دهرچوو.

بهلى ئهمميه سهرهنجامى تهماعكارى و دنيا بهرستى و نهقامى
 بهرانهر به ئايين، كه دهبنه هوڭارى تيچون و فهوتان ، ههروهكو
 خواى گهوره و پيغه مبهرهكهى ئاگاداريان كردونهتهوه كه بهدوايى
 پيلانى شهيتان نهكهوين و كه ههلمان بخهلهتينييت، چونكه
 شهيتان دوژمنيكي سهر سهخته بوڤمان، ههروهكو خواى گهوره
 ههروويهتى:شهيتان دوژمنيكي سهرسهختى ئيوهيه و بهدوژمنى
 خوڤتاني بزنان، بهلى ئهمميه سزاي ههر كهسيك كه بهدواى
 شهيتان بكهوى و يان هاوبهشى بكات ههروهكو سهرنهنجامى ئهم
 جوړه تاوانه قيزهونه له دنيا كه ريسوا بوون وشهرمهزاريه ،ههر
 خواش دهزانى له دواړوژ چاره نوسيان چيان بهسهر دى،ههروهكو
 ئهم جوړه ژنه گهمزه نهقامه بههوى تهماعكارى و لاوازي باوهر

تياچوو به ځيڙهون ترين مردن سهري نايه وه، فالجپه كهش گهښته چاره نوسى ناله بارى كرده وه كهى هه روه ها كهس و كارى ژنه كهش كه يارمه تيان دا له پيناوى ته ماعگيرى كچه كه يان به ره وړيگاي گومرپاي و تى چوونيان برد و سهر شوړي هه ردوو جيهانيان كرد و سزاي خواش له جوړى كرده ويه.

هه روه كو خوايى گه وړه دهغه رمويټ:

﴿ أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عَمْرٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَغَلَّبَ وَجَعَلْ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشًّا فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴾ (٢٣)

الباقية: ٢٣ واته: هه والى بدى نايان نهو كه سهى نارده زووى خوى كردو ته خوايى خوى به هوى نه وه، خواش گومرپاي كردو وه كه زانيويه تى شايه نى نه وه يه، له نه نجامى به د هه لويستى خوى داو موري داوه به نه ندامى بيستن و دل و دهر ونى و په ردهى هي ناوه به سهر چاو و بينى دا و جا نيدى كنيه بي جگه له خوا هيدا يه تى بدات، نايان بير ناكه نه وه و ناموزگارى و مرناگرن؟!.....

دلداری مۆبایل

كچۆلەيەك لە سەرمتای تەمەنى ھەرزەگاری بەسەرھاتی خۆی بەو
بەری داخ و كەسەر و پەشیمانی و فرمیسكەو دەگەریتەو دەلی:
لە سەرمتادا پەيوەندیەكەم بە ژمارە يەکی نەناسراوی مۆبایلێك كە
بۆم ھات و ھەلەم گرت، يەكسەر پەيوەندیەکی ھەرام دەستی پێ كرد،
تا بوو پەيوەندیەکی ئەوینداری و دلداریی ، وا مزانی كەوا
كورەكە دیتە داخوازییم و منی زۆرخۆشدەوێت ، داواي لێم كرد كە
گەلیدا دەربچم تا بمبینی لەسەرەتادا رەتم كەردەو ئەو جا
ھەر پەشەي پچرانی پەيوەندی لەگەڵ كردم ، ترسام و بەرامبەری
لاواز بووم ، وێنەي خۆم و پەيامێکی دۆستانەي بۆنداری بەگولام
بۆي نارد ، داواي لێم كرد كە لەگەڵی دەربچم بۆ پياسەو گەران ،
بەلام دوبارە رەتم كەردەو دەربچم لەگەڵی دا، ھەر پەشەي ئێ كردم
بەبلاو كەردنەو دی وێنەكانم و چونكە ئەو دەنگانەي منی
لەتەلەفۆن تۆماری كەردبوو، ناچار لەگەڵی دەرجوم بەو مەرجەي
بەزوترين كات بگەریتەو، گەرامەو بەلام چۆن گەرانەو مەيەك ؟
بەشەر مەزاری و خەسار مەندی،

پێم گوت: وەرە بمخوازە ، زۆر بەتورەيی و گالتە جارییەو گوتی:
من كچی بیناموسم ناوێت.....

بەئى ئەمەيە ئەنجامى كارەسات و ئەزمونىكى سەختى من ، بۆيە
 ئەم كچە رۈو لە ھەموو كچان دەكات و دەئى: خوشكان نەكەن
 بکەونە داوى ئەم جۆرە پەيوەندىانە، لەو كەسە خراپانە
 دوركەونەو كە بەرەو پەيوەندى ناشەرعىت دەبات و ھەئەت
 دەخەئەتئىت، سەر شۆرت دەكەن و ئابروت دەبەن، بەم خۆشە و
 ىستىانە باوەر مەكەن ھەمووى داوى شەيتانە ھەرامە و
 دەرەنجامەكەى ھەروا دەبىت و خراپترىش، بەو جۆرە گەنجانە
 باوەر مەكەن و خۆتان بيارىزن ئەمانە گەمە و گائەتە بە ناموسى
 خەئەك دەكەن، درۆزن و خيانەت كارن و كەمیان راست دەرەجەن ،
 چونكە مەبەستى ھەمووان ھەر شتىكەو ئاشكرایە و مرقوفى ژىرو
 عاقل نابى بکەوئە داوى چەپەئى ئەم جۆرە گەنجانە.

ژىرنەو كەسە يەكەپەند لە خەئەكى وەرېگرى،

نەك خۆى بكات بەپەند لە داخان بمرى.

تېببىي پىرسىيار

رەنگە لىرەدا تېببىي بىكرىت كەوا ئەم پەيۋەندىيە سۆزدارىيە
لەۋانەيە بېيىتە مايەى بەختەۋەر بوون ، بەلام بوۋە نەگبەتى بۆ
خاۋەنەكەى ، لەبەر ئەۋە وامان ئى دەكات كەوا ئەم پىرسىيارە خىرايە
بىكەين، كە ئايا خۇشەۋىستى بەدبەختى بەدۋاۋەيە يانىش
بەختەۋەرى؟

ۋەلامەكەى:خۇشەۋىستى دەبىتە مايەى سوتان و نازار ئەگەر ژۋانى
ئەۋىندارەكەى زەحمەت بوۋ ، يانىش لەۋ كاتەى بى باك و دلرەقى
لە ئەۋىندارەكە بەدى بىكرى، بەلام ئەۋىن دەبىتە مايەى ئاسودەى و
بەختەۋەرى و سۆزۈحەسانەۋە و دلنەۋايى لەۋ كاتەى كەوا لەگەل
خۇشەۋىستەكەت دەزى، ھەرچى دەتەۋى لە سۆز و خۇشەۋىستى و
بەزمى ئى دەبىنى ئەۋىش تەنھا لەۋ ھاسەر گىرىە دىتە دى كەوا
خۋايى گەۋرە لەلالى كىدۈە لە سۈكنايى ھاسەردارى كە خۋا بە
مىھرەبانى خۋى چاۋدىرى دەكات ترس ۋقەدەغەشى تىدانىيە.

چارەسەرى ئەۋىن و خۇشەۋىستى:

ئەۋىن سۆزىكى سىروشتىيە كەوا بەسەر ھەندىك كەس دا زال دەبى
ۋدەستبەسەرى دەكات، خەيالى دادەپۇشى گۆرپانكارى لە رەفتارەكانى
دروست دەكات، ھەروەھا ئەگەر ئەۋىنەكە لە كاتى خۋى

نەبووتىن ئۆتتى تىر نەكەت، رەنگە ئەم جۆرە ئەوينە بېيىتە چەندەن
دەردو نەخۇشى كەوا بېيىستى بە چارەسەرى خىرا و دروست ھە

ئەركەكانى ژن لە رواندىنى بەختەۋەرى خىزان

ژن و مىرد ھەردووكيان پۇلئان ھەيە لە رواندىنى تۆى بەختەۋەرى
لەناو خىزاندا ئەمەش زۇر لىكۆلئىنەۋە و تويۇزىنەۋە سەلماندىۋانە
كەوا ھەردووكيان پۇلى كاريگەريان ھەيە بۇ دروست كەردنى مالىكى
پېر ئاسودە و بەختەۋەرى ، ھەروەكو(د.جۇن چىراي) ئامازەى پى
كردوۋە بۇ ھەندىك لە ھەلۋىستەكانى ئافرىت كە دەتوانى زياتر
بېيىتە ھۆكارى بەختەۋەرى و لىك نىزىك بونەۋەى ژن و مىرد
ۋەكو پىادەكەردنى ئەمانەى خوارەۋە:

۱. ئەگەر مىرد ھەلەيەكى كەرد ژنەكە ئامۇزگارى نەكەردو نەيگوت
پىم نەگوتى وامەكە؟

۲. ئەگەر بۇ شتىك پەشپىنىش بوو كە بۇى بىكات ، بەلام با
سەركۇنەى مىردەكەى نەكەت.

۳. ئەو شتانەى كە داۋاي كەردبوو كە مىردەكە بۇى نەكەردبوو بەلام
ئەو لە بىرە خۇى دەباتەۋە پى دەلى قەيدى ناكە با بۇ سەبەى بى.

۴. ئەگەر ژنەكە دلى مىردەكەى شكاند به بى مەبەست بوو ، له مىردەكەى داواى لى بوردن دەكات و به خۆشەويستى قەرەبووى دەكاتەوه وه له جىياتى زياتر لىيى نزيك دەبىتەوه.
۵. ئەگەر ژنەكە داوايى يارمەتى كردو بياوهكه رەتى كردهوه لەبەر كەسايەتى خۆى و ژنەكە لىيى نەگرى و هەرچى گەوره و بچوكە بەگۆرئى وەرناكات.
۶. ئەگەر كابرا داواى لى بوردنى كرد لەسەر هەلەيهك،ژنەكە چاوپۆشى لى دەكات به خۆشەويستى و سينگ فراونيهوه.
۷. گەرپتاوهكه داواى شتىكى له ژنەكەى كرد ئەو به دلخۆشى و سينگ فراوانيهوه رازى دەبىت جىبه جىيى بكات.
۸. پاش دلشكانىك كه پىكدىنەوه،ژنەكە هەندىك خزمەتى سوكى دەكات بەرپزموه و له دلى ئەو گرافتەى پىشتر هەلناگرئى وهكو ئەوهى هيچ نەقهه ومابى وايه.
۹. كه پياو هاتهوه مالى ژنەكە به دلخۆشى و شادومانى پيشوازي لى دەكات ،بەكەم و كورتى ورووگرزى خۆى نيشان نەدات به گرافتە كانى خىزانى پيشوازي و دەست پى نەكات.

۱۰. له پيداويستيه كانى ناو مالّ كه ميړده كه نه يكر دبوو به پياسه يه ك
 نه گهر ژنه كه له ميړده كه ي بى نوميد ببوو داواى ليده كات ، به لام
 به شاره زاي و به نهرم و نياني و پيك و پيك بيرى ده خاته وه.
 ۱۱. نارمزا يى خوځى به هيمنى دهرده بري به بى پرته و بولته وسهر
 كونه كړدن و رمت كړدنه وه وبى نا نوميد بوون له ميړده كه ي.

نهر كه كانى پياو له رواندنې به خته وهرى خيزانيدا

بيگومان به خته وهرى به تهنه به كه سيك دروست نابيت، ههروه كو
 گوتراوه (چه پله به يه كه دهست لى نادرېت) بويه پيوسته ژن و
 ميړد پنيكه وه به هاوبه شى ههولئ به ديه ينانى به خته وهرى بدن،
 له م سونگه وه هه ندئ ناموژگارى هه ن بو پياو داواى لى دهكات له
 گه ل هاوژينه كه ي خوځى بنه ماكانى به خته وهرى بپاريزئ گه شى
 پى بدا ههروه كو (د.جون) كو مه لئيك رپنمايى بو پياوان داناوه
 وده كو نه مانه ي خواره وه:

۱. كه گه راپاوه ماله وه به زهرده خه نه و سه لام دهست پى بكه و
 پيش هه موو شتيك به دوايى هاوسهره كه تدا بگه پى و له باوه شى
 بگره (نه گهر ماله كه چول بوو).

۲. بە ووردى دەربارەدى كارو بارى رۆژانەى لى بېرسە وەكو (چۆنى و چیتە و شتى نوئ چ ھە يە؟).
۳. خۆت رابىنە لەسەر كاتى بى دىنگى و پىرسىار كىردن بە رېك و پېكى.
۴. ئاگادارى كېشەكانى بەو ھەولئى چارەسەريان بدە و لەگەلئ بە سۆز و پەرۋش بە و بزانه بەشېك لەبەختەوهرى و شادومانى لە دەستى ژنەكەتدايە.
۵. لەكاتى لە مال دەرچوونت ماچى بىكە و خوا ھەفىزى لى بىكە(ماچ كىردن لە تەنبايى دا دىكرئ)
۶. چوار چار لە باوھشى بىگرە رۆژانە و دەست لە ملانەى بىكە.
۷. بەلاى كەمى رۆژانە دوو چار پى بلى (خۆشم دەوئيت).
۸. لەكاتى خوارىدەن دروست كىردن دەستخۆشى و ستايشى بىكە.
۹. سوپاسى بىكە لەسەرئەو كارانەى كە بۆت ئەنجام دەدات.
۱۰. چار چارە سەر سورمانى خۆت بۇ دىمەن و چل و بەرگى دەرپەرە.
۱۱. شتەكان لە جىگەى تەواوى خۇى دابنى ھىپپان مەدە و چاوەرپى ئەو مەكە ئەو بۆت بىكات، سەرگۆنەى مەكە و بە ھىمنى بە بىرى بىنەوہ.

۱۲. ئەگەر كاريكى گرانى ناو مالى ھەبوو تۆش يارمەتى بدە
 ۋەكو:بەپى كىردنى مىندال بەرە ۋ قوتابخانە،يان رېڭخستى زوور ۋ
 ئىشى قورس ونوپىن ھەلگرتن ،ياخود خواردن نامادە كىردن.
۱۳. پىكەۋە پىاسەيەكى دەرەۋە بىكەن بەپى مىندال.
۱۴. لەسەر ئىشەكەت پەيۋەندى پىۋە بىكە ۋ بەلەي كەمى پى ى بلى كە
 خۇشت دەۋى.
۱۵. لەپىش سەرجىي ماۋەى بىست خولەك دەرەھەتى پى بدە پەلەى لى
 مەكە ۋ سەرقالى مەكە لە ۋ ماۋەيەدا ۋەكو ئەۋەى تۆ شتىك
 بخوئىتەۋە.
۱۶. كاتى قسەى لەگەلدا كىردى رۆژنامە يان شتىكت دەخوئىندەۋە
 لەدەستت داپىنى ۋ يان تەلەفزۇنەكە كز بىكە بەتەۋاۋى گوئى لى
 بىگرە ئاگات لىي بىت.
۱۷. پىش لەمال دەرەجى لىي بېرسە كە چى پىۋىستە ۋ لەبىرى مەكە
 بۆى بەيئە.
۱۸. لەكاتى قسەى بۆ دەكەى چار چارە دەستىكى لى بدە.
۱۹. ئەگەر دەرەنگ ھاتىەۋە ھەۋالى بدى ۋ پەيۋەندى پىۋە بىكە.

۲۰. ئەگەر سەفەرى دوورت ھەبوو كە گەشتى ھەوالى بدى كە بەسەلامەتى گەشتى و ژمارەى مۆبایلى خۆتى بدى ئەگەر لە دەرەۋى ولات بووى.
۲۱. ئەگەر سەفەرى دوورت كرد پى بلى چەندت پى دەجى.
۲۲. پىش چوونە سەيران يان سەفەرىك چەند رۇژىك پى بلى كە دەرەجىن نەك ئەو رۇژەى كە دەرەجى بە پەلە ھەوالى بدەپى و شتى زۆرى داوا لى بكەى.
۲۳. بەھىمنى ھەئسوكەۋتى لەگەلدا بكە لەكاتى دەرچونتان پەلەى لى مەكە تا خۆى دەگۇرپىت و ئامادە دەپىت.
۲۴. لەكاتى نەخۆشى و نارەحەتى لەگەلى بەسۆز ونەرم و خەمخۆرىبە.
۲۵. ئەۋەى كە دەتەۋى بۆى بنوسە ئەگەر لەمال نەبوو لە ناندین داپىنى تا بېخوینىتەۋە، ئەگەر ژنەكەت پىشەپەكى ھەرمانبەرى ھەبوو لەو كاتەى لەمالى ھەندىك، لە نىش و كارەگانى ناو مالى بۆ بكە و ئەركى لەسەر سوك بكە تادىتەۋە.
۲۶. ناۋە ناۋە بە ديارىەك بەسەرى بكەۋە وەكو گوليك يان شتىكى جوانى ناو مال يان...ياخود ديارىەك لەو شتانەى كە ئەو ھەزى لىيە.

۲۷. ھەندىك يادەۋەرى ھەن بەبىريان بېنەۋە ۋەكو رۇۋى
 ھاۋسەرگىرىتان يان رۇۋى لە داىك بوون و لە سەر مۇبايلەكەت
 تۆمارى بىكە نەۋەك لە بىريان بىكەى.
۲۸. ئەگەر نەساغ بوو لى بېرسە و كاتەكانى دەرمان خواردنى ۋە
 بىر بېنەۋە.
۲۹. ئەگەر ويستت دەرېچى يان بخەۋى ئاگادارى بىكەۋە لە پېشتىر.
۳۰. پىكەۋە ھەردووكتان بېرۋە سەرپىخەفى نوستن لە يەك كاتدا
 پىكەۋە بنون.
۳۱. ئەگەر داۋايى يارمەتى لى كردى سەرگۈنەى مەكە و بەھەلەى
 دامەنى و تا دەگرى يارمەتى بدە.
۳۲. ئەگەر دلت شكاند لەجىياتى ھەندىك پەرۋشى و سۆزى بەرانبەر
 دەرېرە پىي بلى (بىمبورە) پاشان لى گەرپى تىت دەگات و بوى شى
 مەكەۋە زۇرىش لەسەرى مەرۋ.
۳۳. كە سارد و ھىمىن بۆۋە بەرپىزەۋە قىسەى لەگەلدا بىكە و بە بى گەلى
 و ھەرۋەھا لە سەر دلەراۋگىيى بەردەۋام بەجىي مەھىلە.
 تەۋابوۋسوپاس بۇ خوا.

سەرچاوهكان:

- ۱- پرووداوهكانى دهو روبهز.
- ۲- كما تدین وتدان.
- ۳- قصص الهدایه.
- ۴- السعاده الزوجیه.

نوسراو و وەرگیردراوهكانى نوسهر كه چاپ كراون نه مانه ن:

- ۱- به سهر هاتى تۆبه گاران
- ۲- چاكسازى دلان
- ۳- پهروه ردهى مندا لان وئاسوده یى خیزان
- ۴- كه له شاخ (حیجامه)
- ۵- خۆشه و یستی وهاوسه رگیرى و سیکس.

تویشوى بانگخوازان كه چل ﴿٤٠﴾ دانه نامیكه یه: چاپكراوهكان

- ۱-پەيامىك بۇ كچانى زانكۆ..... ۲- تا بىيتە بەختە وەرترين كەس.
- ۳- دادگای دادپەرورەرى..... ۴-چۆن دەيتە مۇسلمان
- ۵- چۆن ورە بەرز دەكەي؟..... ۶-خۇشەويستى پىغەمبەر ﷺ
- ۷- نەخۇشپەكانى دلان..... ۸- شەمەندەفەرى رۇزگار
- ۹-ئىسلام بەبى ئاينزا..... ۱۰- ژىر وبى ئاگا.

چاپنەكراومكان:

- ۱۱- لە نەئىيەكانى قورئان..... ۱۲- ترس وتكا.
- ۱۳- لىبوردەمى..... ۱۴- سەلىقە.
- ۱۵-بەرۈبومەكانى گۈپراپەلى..... ۱۶- بەرۈبومەكانى زىكر.
- ۱۷- سوپاسگوزارى ونزا..... ۱۸- پەينى بەختە وەرى.
- ۱۹- دلپاكەكان..... ۲۰- چارەسەرى رك وحەسودى.
- ۲۱- نزاو نوپز..... ۲۲- زىكرى راستەقىنە.
- ۲۳- گۈپراپەلى وسەرىپچى خودا.. ۲۴- پەندى مردن.
- ۲۵- ژيانى دلان..... ۲۶- مردنى دلان.
- ۲۷- حىكمەتى تاقىكرەنە وەى خودا.. ۲۸- ھاوسەرگىرى سەرگەوتوو.
- ۲۹- پوو وەرگىرپانى خودا لەبەندەى. ۳۰- نەنگى ونەئىيەكان.

چاپكراوۈمگان:

۳۱- بەربەستەكانى ۈمرگىرانى خوا پەرستى.

۳۲- بىياۋان تەنيا چۈار جۇرن.

۳۳- براۈە وىدۇراۈ.

۳۴- سوپاسگوزارى نىعمەتەكان.

۳۵- كات.

۳۶- لەھەرە پىشەۈەى شارەزا بوون بەرپرسيارى يە.

۳۷- زمانى خۇت بگرە.

۳۸- تورە مەبە.

۳۹- ھىۋا درىژى.

۴۰- ئاىا پىشەكەى خۇت لەبىر چۈۈە؟

۴۱- سۆزىك بۇ خۇشەۈىست (درودى خۋاى لەسەر بىت) ھۇنراۈە

۴۲- بەختەۈەرى ژن ۈمى دان

پیرست

- ۱- پیناسەى كىتىپ..... ۲
- ۲- دەستېنىك..... ۴
- ۳- ئاھى داپك..... ۶
- ۴- دايە..... ۱۱
- ۵- بىئوھ ۈن..... ۱۳
- ۶- رۇۋان پۇۋى لەدوۋايە..... ۱۷
- ۷- عىشق..... ۲۱
- ۸- سزاي پەزىلى..... ۲۳
- ۹- چ بچىنى ئەۋە دەدورىەۋە..... ۲۵
- ۱۰- ھاۋارى ۋىژدان..... ۲۸
- ۱۱- بەرھەمى خىر..... ۳۱

- ۱۲- چارمنووسى چاوجنۇكى..... ۳۴
- ۱۳- پىلانەكانى شەيتان..... ۳۷
- ۱۴- مارمىبەجاش..... ۴۱
- ۱۵- پشت بە خوابەستان..... ۴۸
- ۱۶- ئىستىغفار..... ۵۴
- ۱۷- بەخشىن..... ۵۷
- ۱۸- تەكسى..... ۶۰
- ۱۹- نامۇزگارى..... ۶۳
- ۲۰- خواناسى بەختەورە..... ۶۴
- ۲۱- دادپەروەرى عومەر رضي الله عنه..... ۶۶
- ۲۲- گەنجىكى دەستپاك..... ۷۰
- ۲۳- دوۋۇن..... ۷۳
- ۲۴- سەدەقە و نەخۇش..... ۷۵
- ۲۵- گەنجىكى لەخواتىرس..... ۷۹
- ۲۶- قەرمبوى خودا..... ۸۲
- ۲۷- كەخۇشەويستى دەكۈزى..... ۸۶
- ۲۸- داپۇشىنى نەينى خەلك..... ۹۱

- ۲۹- لەدەرگای خەلك بدهی لەدەرگات دەدەنەوه..... ۹۹
- ۳۰- ملوانكهی زیر..... ۱۰۰
- ۳۱- كچی قازینك..... ۱۰۲
- ۳۲- كچینکی زانا..... ۱۰۸
- ۳۳- برایان بە ئا..... ۱۱۲
- ۳۴- ناپاکی..... ۱۳۶
- ۳۵- جگەر گۆشه..... ۱۲۸
- ۳۶- کاریگەری دوعا..... ۱۳۰
- ۳۷- پیشەنگی..... ۱۳۷
- ۳۸- ئەوین و پێكه‌وه‌زیان..... ۱۴۱
- ۳۹- زەماوەندیکی سادە..... ۱۴۲
- ۴۰- ھەرکەسێك بەنیازی خۆی..... ۱۴۳
- ۴۱- نارام گرتن و متمانه بەخۆبون..... ۱۴۴
- ۴۲- نەستیرمەکی بەناو‌باوانگ(ئیلیرابیت تایلور)..... ۱۴۵
- ۴۳- تێكە‌لاوی زیادە‌ڕەوی..... ۱۴۸
- ۴۴- بۆنی ناخۆشی دەم..... ۱۵۰
- ۴۵- ھەنس وکەوتی ژنیکی ھەوێدار..... ۱۵۱

- ۴۶- بەھەلە تېگەشتەن لەسەر پەرشتىيارى..... ۱۵۲
- ۴۷- ھەلبىزاردنى بەھەلە..... ۱۵۴
- ۴۸- ھەلەى پېش زەماۋەند..... ۱۵۵
- ۴۹- كەس و كارى مىر بەرامبەر ژن..... ۱۵۶
- ۵۰- سەرقالى پياۋ بەبى ناگادارى ژن..... ۱۵۷
- ۵۱- مېردىك ھەز لەسەيران ناكات..... ۱۵۷
- ۵۲- ھەلەى مېردىك..... ۱۵۹
- ۵۳- مەملانى لەسەر خۇشەۋىستى..... ۱۶۱
- ۵۴- ژنىك تەماعى لە پياۋەكەى زياترىۋو..... ۱۶۲
- ۵۵- بەھەلە تېگەشت..... ۱۶۴
- ۵۶- ھاۋسەرگىرەكى ناھاۋشان..... ۱۶۵
- ۵۷- ماناى ھاۋسەرپەتى نازانى..... ۱۶۷
- ۵۸- بەھەلە ھەلبىزاردنى ھاۋسەر..... ۱۶۹
- ۵۹- بى ۋەقەى و سەم..... ۱۷۰
- ۶۰- نەزانى و پەلەكردن..... ۱۷۲
- ۶۱- سەم و لاۋان و تاۋان..... ۱۷۵
- ۶۲- بۇخۇشەۋىستى مېردەكى لاي شىر..... ۱۷۷

- ۶۳- لهنهئیهکانی به خته و مری..... ۱۸۰
- ۶۴- هالنچی..... ۱۸۴
- ۶۵- دلدارای مؤبایل..... ۱۸۹
- ۶۶- تیئینی پرسیار..... ۱۹۱
- ۶۷- ئهرکهکانی ژن له پرواندنی به خته و مری له خیزاندا..... ۱۹۲
- ۶۸- ئهرکهکانی پیاو له پرواندنی به خته و مری له خیزاندا..... ۱۹۴
- ۶۹- سهرچاومکان..... ۱۹۹
- ۷۰- نوسروو وهرگیردراوه کانی نوسهر..... ۱۹۹